

UNIVERSITE D'ETAT D'EREVAN

ROSA MELIKSETIAN

MANUEL MÉTHODIQUE
DE PRONONCIATION FRANÇAISE

ԵՐԵՎԱՆ

ԵՊՀ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

2024

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՌՈԶԱ ՄԵԼԻՔՍԵԹՅԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԵՆԻ ԱՐՏԱՍԱՆԱԿԱՆ
ԿԱՆՈՆՆԵՐԻ
ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿ

ԵՐԵՎԱՆ

ԵՊՀ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

2024

ՀՏԴ 811.133.1(07)

ԳՄԴ 81.471.1g7

Մ 511

*Հրատարակության է ներկայացրել ԵՊՀ
Եվրոպական լեզուների և հաղորդակցության ֆակուլտետի
ֆրանսիական բանասիրության ամբիոնը*

Խմբագիր՝ Գայանն Սարգսյան

Մեկիքսեթյան Ռ.

Մ 511 Ֆրանսերենի արտասանության մեթոդական ձեռնարկ / Ռ. Մեկիքսեթյան, ԵՊՀ Եվրոպական լեզուների և հաղորդակցության ֆակուլտետի ֆրանսիական բանասիրության ամբիոն. - Եր.: ԵՊՀ հրատ., 2024, 152 էջ:

Ձեռնարկը նախատեսված է բուհերի օտար լեզուների ֆակուլտետների՝ ֆրանսերենը որպես հիմնական կամ երկրորդ մասնագիտական լեզու ուսումնասիրող ուսանողների համար: Այն ենթադրում է նախնական գիտելիքներ որևէ օտար լեզվից:

ՀՏԴ 811.133.1(07)

ԳՄԴ 81.471.1g7

ISBN 978-5-8084-2671-9

DOI: <https://doi.org/10.46991/YSUPH/9785808426719>

© ԵՊՀ հրատ., 2024

© Մեկիքսեթյան Ռ., 2024

TABLE DES MATIÈRES

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. L'alphabet français.....	11
Ֆրանսերենի այբուբենը	
2. L'alphabet phonétique international (API).....	13
Միջազգային հնչյունական այբուբեն	
3. Les diacritiques en français.....	16
Ֆրանսերենի հնչյունատարբերիչ նշանները	
4. La lettre « C, c ».....	23
« C, c » տառը	
5. La lettre « E, e ».....	27
« E, e » տառը	
6. La lettre « G, g »	37
« G, g » տառը	
7. La lettre « H, h »	40
« H, h » տառը	
8. La lettre « I, i ».....	46
« I, i » տառը	
9. La lettre « P, p ».....	49
« P, p » տառը	
10. La lettre « Q, q »	52
« Q, q » տառը	
11. La lettre « S, s »	55
« S, s » տառը	
12. La lettre « T, t ».....	65
« T, t » տառը	
13. La lettre « X, x »	70
« X, x » տառը	
14. La lettre « Y, y »	72
« Y, y » տառը	
15. La lettre « Z, z »	74
« Z, z » տառը	

16. Les diphtongues	77
Երկբարբառներ	
17. Les voyelles nasales	81
Ռնգային ձայնավորներ	
18. La dénasalisation.....	87
Ապառնգայնացում	
19. Récapitulation	89
Ամփոփում	
20. BIBLIOGRAPHIE	95
Գրականության ցանկ	
21. Exercices	96
Վարժություններ	
1. Classez les mots suivants selon les semi-voyelles qu’elles représentent	96
2. Mettez le tréma sur les mots ci-dessous et lisez-les correctement.....	96
3. Lisez correctement les mots avec la voyelle « e » et classez-les selon leur prononciation : [ɛ], [e], [ə], [œ], [ø] ou Ø (zéro).....	96
4. Mettez l’accent circonflexe sur les mots en italique, si nécessaire.....	97
5. Mettez la cédille, si nécessaire.....	98
6. Mettez l’accent aigu ou l’accent grave sur le « e », si nécessaire.....	98
7. Mettez le tréma sur les mots en italique, si nécessaire et lisez correctement les phrases	98
8. Lisez correctement les mots avec « -il » final et classez-les selon leur prononciation : il = [il], il = [i].....	99
9. Remplacez l’article indéfini par l’article défini et lisez les mots en faisant l’élision et la liaison, si nécessaire	99
10. Lisez les mots ci-dessous et classez-les selon leur prononciation	99
11. Lisez les mots ci-dessous et classez-les selon leur prononciation	100
12. Mettez l’accent grave sur « a », « la » et « ou », si nécessaire	100
13. Lisez correctement les mots contenant la consonne « p » et classez-les selon leur prononciation : p = p, p = Ø, ph = f.....	101
14. Lisez correctement les mots contenant la consonne « s » et classez-les selon leur prononciation : [s], [z], Ø.....	101
15. Lisez les phrases suivantes et cochez la réponse correcte : [ply] [plys] [plyz]	102
16. Même consigne : [ply] [plys] [plyz]	103

17. Quel est le seul mot de la langue française qui s'écrit de la même façon au singulier et au pluriel, mais se prononce différemment ?	104
18. Lisez correctement les mots contenant la consonne « q » et classez-les selon leur prononciation : [k], [kw], [kɥ]	104
19. Lisez correctement les mots contenant la consonne « t » et classez-les selon leur prononciation.....	105
20. Lisez correctement les mots avec la consonne « x » et classez-les selon leur prononciation.....	105
21. Lisez correctement les mots contenant la voyelle « y » et classez-les selon leur prononciation.....	106
22. Lisez correctement les mots contenant la consonne « z » et classez-les selon leur prononciation : « z » = [z], « z » = Ø	106
23. Lisez correctement les mots contenant des diphtongues et classez-les selon la diphtongue qu'ils représentent : [ɛ], [e], [ɔ], [o]	107
24. Lisez correctement les mots contenant des diphtongues et classez-les selon la diphtongue qu'ils représentent : [u], [wa], [œ], [ø]	107
25. Lisez correctement les mots contenant des voyelles nasales et classez-les selon la voyelle nasale qu'ils représentent : [ɑ̃], [wɛ̃], [jɛ̃].....	108
26. Lisez correctement les mots contenant des voyelles nasales et classez-les selon la voyelle nasale qu'ils représentent : [ɑ̃], [ɔ̃], [ɛ̃]	109
27. Lisez correctement les mots contenant des voyelles nasales et orales. Encadrez la nasale, entourez l'orale.....	109
28. Écrivez orthographiquement et lisez le poème de Robert Desnos.....	110
29. Écrivez orthographiquement et lisez le poème de Guillaume Apollinaire « Le pont Mirabeau ».....	110
30. Écrivez orthographiquement et lisez le poème de Victor Hugo	111
31. Écrivez orthographiquement et lisez le poème de Jacques Prévert	111
32. Lisez et écrivez orthographiquement les phrases suivantes.....	112
33. Ecrivez la transcription du poème de Paul Eluard « Couvre-feu ».....	112
34. Prononcez correctement les phrases contenant des mots avec la lettre « h ».....	112
35. Lisez les jeux de mots et expliquez-les.....	113
36. Sauriez-vous prononcer ces phrases correctement ?.....	114

37. Lisez correctement le poème « Les Hiboux » de Robert Desnos, en faisant les liaisons nécessaires. Faites attention au pluriel des mots en « -ou »	115
38. Choisissez parmi les homonymes homophones.....	116
39. Même consigne:	117
40. Lisez les phrases et définissez les différents sens des mots en italique ayant la même orthographe	119
41. Lisez correctement le poème et traduisez-le pour comprendre les homonymes	120
42. Connaissez-vous les sept merveilles du monde ? Lisez correctement et analysez-les phonétiquement	121
43. Lisez correctement les adjectifs de périodicité en français et apprenez-les par cœur	122
44. Lisez correctement l'anecdote et traduisez-la en faisant attention au jeu de mots avec « sans » et « cent », (je) « dis » et « dix »	122
45. Lisez correctement ces expressions latines souvent utilisées en français.....	123
46. Lisez correctement les sigles couramment utilisés en français.....	124
47. Même consigne :	125
48. Lisez les abréviations couramment utilisées sur l'internet en français	127
49. Lisez correctement les mots coupés ou les mots qui ont subi une apocope	127
50. Amusez-vous à répéter de plus en plus vite les phrases suivantes	128
51. Lisez correctement quelques anglicismes couramment utilisés en français.....	128
52. Lisez correctement les idiotismes, les expressions idiomatiques, et leurs significations. Faites une analyse phonétique	129
53. Lisez correctement les proverbes français. Trouver leur équivalent arménien si possible. Analysez phonétiquement les mots en italique	130
54. Même consigne :	130
55. Lisez l'extrait du roman de Georges Perec « <i>La Disparition</i> » et analysez phonétiquement les mots en italique	131
56. Lisez ce texte et amusez-vous avec la prononciation des lettres « M », « N », « Q » et les mots qu'elles peuvent représenter.....	131

57. Lisez en prononçant les lettres suivantes selon la prononciation de l'alphabet, trouvez des mots qu'elles peuvent représenter	132
58. Lisez correctement les phrases tirées du conte philosophique d'Antoine de Saint Exupéry <i>Le Petit Prince</i> et analysez phonétiquement les mots en italique.....	132
59. Lisez le poème "L'Enfant" de Victor Hugo et analysez phonétiquement les mots en italique.....	132
60. Lisez le poème « Des verbes tombés dans l'oubli ?.. » de Fernand Dupuy et apprenez les cris des animaux. Faites une analyse phonétique.....	134
61. Lisez attentivement le texte de Jacqueline de Romilly sur le rôle de la « parole ». Analysez phonétiquement les mots en italique	135
62. Lisez correctement les cinq « vertus » de la parole selon Diogène. Faites l'analyse phonétique des mots en italique.....	135
63. Lisez correctement les blagues suivantes et analysez phonétiquement les mots en italique.....	136
64. Lisez correctement les citations et analysez phonétiquement les mots en italique	136
65. Même consigne :	137
66. Apprenez la formule du bonheur et les termes de mathématiques	139
67. Lisez et écrivez en chiffres les opérations et les fractions écrites en lettres.....	140
68. Lisez et écrivez en lettres les opérations écrites en chiffres	141
69. Lisez et écrivez en lettres les chiffres suivants	142
70. Lisez correctement les noms, les dates de naissances et de mort, les œuvres principales de quelques auteurs célèbres.....	142
71. Imaginez la suite de cette citation.....	145
72. Amusez-vous en lisant les bandes dessinées et commentez-les. Faites une analyse phonétique	146
73. Amusez-vous un peu. Cherchez des erreurs sur l'un des tableaux	150

L'ALPHABET FRANÇAIS

ՖՐԱՆՍԵՐԵՆԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ

Vouloir c'est pouvoir
Ցանկանալը կարողանալ է

L'alphabet français est composé de 26 lettres qui représentent plus de sons. Il y a trois types de sons dans les langues: les consonnes, les voyelles, les semi-consonnes ou semi-voyelles.

Les sons sont transcrits par API (Alphabet Phonétique International) entre parenthèses carrées [].

Ֆրանսերենի այբուբենը բաղկացած է 26 տառից, որոնք ներկայացնում են ավելի մեծ թվով հնչյուններ: Հնչյունները լինում են ձայնավորներ, բաղաձայններ, կիսաբաղաձայններ կամ կիսաձայնավորներ:

Հնչյունները գրանցվում են հնչյունական գրությամբ մեծ փակագծերի մեջ` []:

L'alphabet du français – 26 lettres dont 6 voyelles (16 sons)
Ֆրանսերենի այբուբենը – 26 տառ, որոնցից 6-ը` ձայնավոր
(16 հնչյուն)

№	Lettres տառեր	Nom de la lettre Տառի անվանումը	№	Lettres տառեր	Nom de la lettre Տառի անվանումը
1	A / a	[a]	14	N / n	[ɛn]
2	B / b	[be]	15	O / o	[o]
3	C / c	[se]	16	P / p	[pe]
4	D / d	[de]	17	Q / q	[ky]
5	E / e	[œ]	18	R / r	[εR]
6	F / f	[εf]	19	S / s	[εs]
7	G / g	[ʒe]	20	T / t	[te]

8	H / h	[a]
9	I / i	[i]
10	J / j	[ʒi]
11	K / k	[ka]
12	L / l	[ɛl]
13	M / m	[ɛm]

21	U / u	[y]
22	V / v	[ve]
23	W / w	[dubləve]
24	X / x	[iks]
25	Y / y	[igRɛk]
26	Z / z	[zɛd]

Les voyelles sont A, E, I, O, U, Y, les autres lettres étant les consonnes.

A, E, I, O, U, Y-ն ձայնավորներ են, մյուս տառերը՝ բաղաձայններ:

« On appelle semi-consonne ou semi-voyelle un type de sons caractérisé par un degré d'aperture de la cavité buccale intermédiaire entre celui de la consonne la plus ouverte et celui de la voyelle la plus fermée comme le [j] de *pied* [pje], le [w] de *oui* [wi], le [y] de *nuit* [nuɪ] ». (Jean Dubois et d'autres, « Dictionnaire de linguistique » p. 433). On préfère de plus en plus aux termes semi-consonne ou semi-voyelle le terme global, emprunté à l'anglais, de *glide m*.

Կիսաբաղաձայնները կամ կիսաձայնավորները այն հնչյուններն են, որոնց արտասանության ժամանակ բերանի խոռոչի բացվածքը միջին դիրք է գրավում ամենաբաց բաղաձայնի և ամենափակ ձայնավորի արտասանության ժամանակ: Ֆրանսերենում դրանք երեքն են՝ [j] *pied* [pje], [w] *oui* [wi], [y] *nuit* [nuɪ]: Այս եզրույթների փոխարեն (semi-consonne ou semi-voyelle) ավելի ու ավելի հաճախ օգտագործվում է անգլերենից փոխառված *glide m*. եզրույթը:

Ըստ Հ. Պետրոսյանի, Ս. Գալստյանի և Թ. Ղարազյուլյանի «Լեզվաբանական բառարան»-ում տրված սահմանման՝ կիսաբաղաձայններ կամ կիսաձայնավորներ են համարվում «ձայնային որակով ձայնավորների և բաղաձայնների միջև ընկած հնչյունները, երկբարբառների ոչ վանկարար ձայնավորները, ինչպես ռուս. «*из*», անգլ. «*r, w, y*»: Հայերենում կիսաձայն է համարվում յ-ն» (էջ 152):

[j] : pied, œil, yeux, paille, bille	ոտք, աչք, աչքեր, ծղոտ, գնդիկ
[w] : oui, loin, alouette, ouest	այո, հեռու, արտույտ, արևմուտք
[y] : huile, puis, luire, situer	ձեթ, հետո, շողալ, տեղադրել

Treize voyelles accentuées Տասներեք շեշտված ձայնավորներ						
Diacritique Հնչյունատարբերիչ նշաններ	A a	E e	I i	O o	U u	Y y
Accent aigu Սուր շեշտ	–	É é	–	–	–	–
Accent grave Բութ շեշտ	À à	È è	–	–	Û ù	–
Accent circonflexe Ուղղազգրական՝ հնչյունատարբերիչ շեշտ	Â â	Ê ê	Î î	Ô ô	Û û	–
Tréma Կրկնակետ՝ տրեմա	–	Ë ë	Ï ï	–	Ü ü	ÿ ÿ

L'alphabet phonétique international (API)

Միջազգային հնչյունական այբուբեն

L'alphabet phonétique international (API) est un système de transcription qui représente tous les sons de toutes les langues. Dans ce système, chaque symbole (ou signe) correspond à un seul son, et chaque son, à un seul symbole. On ne tient pas compte des différentes graphies qui peuvent représenter un son à l'écrit.

Միջազգային հնչյունական այբուբեն (API). Գրության այն համակարգը, որի հիմքում ընկած են տառերը՝ իբրև հնչույթի գրային նշաններ: Գրության այս ձևում յուրաքանչյուր հնչույթի սովորաբար համապատասխանում է մեկ տառ: (Լեզվաբանական բառարան, էջ 10)

Voyelles orales du français

Ֆրանսերենի բանավոր ձայնավորները

API	Au début	Au milieu	À la fin d'un mot
[a]	[ane] année	[travaj] travail	[pa] pas
[ɑ]	[pat] pâte	[kɔ̃dane] condamner	[kadna] cadenas
[e]	[ete] été	[ʒeneral] général	[verite] vérité
[i]	[isi] ici	[vil] ville	[ki] qui
[o]	[okyn] aucune	[kote] côté	[nuvo] nouveau
[u]	[uvert] ouvert	[suvɑ̃] souvent	[ku] cou
[y]	[ynik] unique	[etyd] étude	[py] pu
[ø]	[ørɔp] Europe	[døzjem] deuxième	[ljø] lieu
[œ]	[œ:j] oeil	[sœ:l] seul	-
[ɔ]	[ɔm] homme	[kɔm] comme	-
[ə]	-	[bæzwɛ̃] besoin	[nə] ne
[ɛ]	[el] elle	[nuvɛl] nouvelle	[syʒɛ] sujet

Voyelles nasales du français

Ֆրանսերենի ռնկային ձայնավորները

API	Au début d'un mot	Au milieu d'un mot	À la fin d'un mot
[ɑ̃]	[ɑ̃sɥit] ensuite	[egzɑ̃:pl] exemple	[sœlmɑ̃] seulement
[ɔ̃]	[ɔ̃kl] oncle	[lɔ̃tɑ̃] longtemps	[nɔ̃] non
[ɛ̃]	[ɛ̃si] ainsi	[prɛ̃sip] principe	[lwɛ̃] loin
[œ̃]	[œ̃n] un	[lœ̃ndi] lundi	[brœ̃n] brun

Semi-voyelles du français

Ֆրանսերենի կիսաձայնավորները

API	Au début d'un mot	Au milieu d'un mot	À la fin d'un mot
[j]	[jerarʃi] hiérarchie	[djø] dieu	[fij] fille
[w]	[wi] oui	[lwa] loi	-
[ɥ]	[ɥitjem] huitième	[lɥi] lui	-

Consonnes du français

Ֆրանսերենի բաղաձայնները

API	Au début	Au milieu	À la fin d'un mot
[p]	[pø] peu	[epɔk] époque	[tip] type
[t]	[tɑ̃] tant	[eta] état	[tut] tout
[k]	[kə] que	[ləkɛl] lequel	[ʃak] chaque
[b]	[boku] beaucoup	[deby] début	[tɔ̃ːb] tombe
[d]	[də] de	[ide] idée	[ɡʁɑ̃ːd] grande
[g]	[ɡoːʃ] gauche	[egalmɑ̃] également	[vag] vague
[f]	[fam] femme	[ɑ̃fɛ̃] enfin	[nœːf] neuf
[s]	[si] si	[osi] aussi	[plas] place
[ʃ]	[ʃɛf] chef	[ɛʃapɛ] échapper	[ʁiʃ] riche
[v]	[vu] vous	[avɛk] avec	[aʁiːvɛ] arriver
[z]	[zoːn] zone	[mɛzɔ̃] maison	[kɛ̃ːz] quinze
[ʒ]	[ʒamɛ] jamais	[deʒa] déjà	[ʁuːʒ] rouge
[l]	[lə] le	[səlɥi] celui	[il] il
[ʁ]	[ʁɛzɔ̃] raison	[swaʁɛ] soirée	[ʒuːʁ] jour
[m]	[mɛm] même	[famij] famille	[sistɛm] système
[n]	[nu] nous	[done] donner	[yn] une
[ɲ]	-	[ɡaɲɛ] gagner	[lin] ligne
[ŋ]	-	-	[mitiŋ] meeting

Les diacritiques en français

Ֆրանսերենի հնչյունատարբերիչ նշանները

♦ Un **diacritique** (= « qui distingue » en grec ancien) est un signe qui accompagne la lettre ou le graphème. En français on compte quatre diacritiques sur les voyelles et un diacritique sur la consonne.

Հնչյունատարբերիչ նշանը (հին հունարեն նշանակում է «որը տարբերակում է») ուղեկցում է տառին: Ֆրանսերենում հնչյունատարբերիչ նշանները հինգն են՝ չորսը ձայնավորների և մեկը բաղաձայնի վրա:

♦ **L'accent aigu « ´ »:** é, diacritique le plus courant, mais uniquement sur le « e » ; ex.: préférer ;

L'accent aigu (սուր շեշտ) « ´ » է, ամենագործածական հնչյունատարբերիչ նշանն է, դրվում է միայն « e »-ի վրա, օրինակ՝ préférer (նախընտրել).

♦ **L'accent grave « ` »:** è, à, ù, très courant sur le « e » qu'il allonge, et sur « a » ou « u » dans quelques mots courants dont il précise le sens sans en modifier la phonétique ; ex. : il préfère, ou / où, il a / il est à la maison;

L'accent grave (բութ շեշտ) « ` » è, à, ù, դրվում է հիմնականում « e »-ի վրա, իսկ « a » և « u » ձայնավորների վրա դրվում է իմաստազատիչ նպատակով. օրինակ՝ il préfère (նա գերադասում է), ou / où (կամ, թե / որտեղ), il a / il est à la maison (նա ունի / նա տանն է).

a / à

Il a un frère.

Il est à la maison.

Նա եղբայր ունի:

Նա տանն է:

« A » sans accent est le verbe « avoir » au présent de l'indicatif, à la troisième personne du singulier ; « à » avec l'accent grave est une préposition.

Առանց շեշտի « a » -ն « avoir » բայի սահմանական եղանակի ներկա ժամանակի եզակի թվի երրորդ դեմքն է, իսկ « à »-ն շեշտով՝ նախդիր է:

ou / où

Tu viendras ce soir ou demain ?

Այսօր երեկոյա՞ն կգաս, թե՞ վաղը:

Où allez-vous ?

Ո՞ւր եք գնում:

La maison où j'ai grandi était très belle.

Տունը, որտեղ ես մեծացել եմ, շատ գեղեցիկ էր:

« Ou » sans accent est une conjonction de coordination; « où » avec l'accent grave est un adverbe interrogatif ou un pronom relatif.

Առանց շեշտի « ou »-ն համադասական շաղկապ է՝ *կամ, թե* իմաստներով. շեշտով « où »-ն նշանակում է *որտեղ, ուր*. հանդես է գալիս որպես հարցական մակբայ կամ հարաբերական դերանուն:

♦ **L'accent circonflexe** « ^ » : ê ; â ; î ; ô ; û ; soit il symbolise une ancienne lettre amuïe, ex. : âne (asinus), tête (testa), soit il permet de différencier à l'écrit des homophones, ex. : tacher, tâcher.

L'accent circonflexe-ը (ուղղագրական հնչյունատարբերիչ շեշտ)
« ^ »՝ ê, â, î, ô, û, խորհրդանշում է նախկինում համրացած « s » բաղաձայնը՝

âne m.	(asinus)	ավանակ
bâtir	(bastir)	կառուցել
honnête	(honestus)	պարկեշտ, ազնիվ,
île f.	(insula)	կղզի
même	(meïsme)	նույն, միևնույն, նույնիսկ
le nôtre	(noster)	մերը
tête f.	(testa)	գլուխ

L'accent circonflexe-ը դրվում է նաև համահունչ բառերը գրավոր խոսքում իրարից տարբերակելու համար՝

cru

participe passé du verbe *croire*
հալ/ատալ բայի հարակատար
դերբայ

du

article partitif, article contracté
մասնական հոդ, միաձուլված
հոդ

jeune

երիտասարդ, կրտսեր

mur m.

պատ

sur

վրա

tacher

կեղտոտել, բիծ դնել

il eut, il fut, il fit (etc.)

passé simple de l'indicatif des
verbes *avoir, être, faire*, etc.

ունենալ, լինել, անել բայերի

սահմանական եղանակի

անցյալ կատարյալ կամ

վաղակատար ներկա ժամանակ

crû

participe passé du verbe *croître*
աճել բայի հարակատար դերբայ

dû

participe passé du verbe *devoir*

պարտավոր լինել բայի հարակատար
դերբայ

jeûne m.

ծոմ, պաս

mûr(e)(s)

հասած, հասունացած

sûr(e)(s)

վստահելի, ապահով, անվտանգ

tâcher

փորձել, փորձ անել, ջանալ

il eût, il fût, il fit (etc.)

imparfait du subjonctif des verbes
avoir, être, faire, etc.

ունենալ, լինել, անել բայերի

ըղձական եղանակի անցյալ

անկատար ժամանակ

♦ **Le tréma** « ¨ » : ë ; ï ; ü ; ÿ ; sur le « e » (ou « i ») pour éviter la formation d'un digramme comme dans *Noël, haïr*, ou sur un « e » muet (ou « i ») pour forcer la prononciation d'une voyelle précédente qui autrement resterait muette comme dans *aiguë*.

Le tréma-ն (կրկնակետը) դրվում է հիմնականում « e, i » տառերի վրա, երկգրության կազմավորումից խուսափելու և կամ իրար կողքի գտնվող երկու ձայնավորներից յուրաքանչյուրն առանձին արտասանելու համար՝

aïeul [ajœl] <i>m.</i>	նախահայր	laïque	աշխարհիկ
archaïque	հնամենի	inouï	չլսված, աննախադեպ
égoïste <i>m.</i>	եսասեր, եսամոլ	héroïsme <i>m.</i>	հերոսություն
maïs [mais] <i>m.</i>	եգիպտացորեն	mosaïque <i>f.</i>	խճանկար, մոզաիկա
haïr [aiR]	ատել		
naïf	միամիտ, դյուրահավատ		
Noël [nœl] <i>m.</i>	Սուրբ Ծնունդ		
Citroën	Միտրոեն՝ ավտոմոբիլային ընկերություն		
capharnaüm [kafaRnaœm] <i>m.</i>	(կուտակված իրերի) խառնակու- թյուն, քառս		
Saül [sayl]	Սաուլ		
Ysaÿe [izai]	Եսայի		
Haÿ-les-Roses [ailEROZ]	Աի Լե Ռոզ (համայնք Իլ դը Ֆրանսում)		
(Caroline) Dufaÿs [dyfai]	(Կարոլին) Դյուֆաի		

Կրկնակետը դրվում է նաև *i*-ի կամ չարտասանվող *e*-ի վրա՝ ի նշան այն բանի, որ նախորդ ձայնավորը պետք է արտասանվի, հա-կառակ դեպքում վերջինս կդառնա համր՝ չարտասանվող, օրինակ՝ *aiguë* բառն առանց կրկնակետի կարտասանվի *aigue* [eg] (քանի որ *aiguë* բառն *aigu* ածականի իգականն է, « *u* » ձայնավորը պետք է արտասանվի նաև իգականում)՝

aiguë [egy] ou [egy]	սուր, սրածայր (<i>hq.</i>)
ambiguë [ãbigy]	կասկածելի, երկիմաստ
ambiguïté [ãbiguite] <i>f.</i>	երկիմաստություն
contiguë [kõtigy]	կից, հարակից
contiguïté [kõtiguïte] <i>f.</i>	կից՝ հարակից լինելը
exiguë [egzigy]	նեղ, փոքր, սահմանափակ
exiguïté [egziguite] <i>f.</i>	նեղվածք, քչություն

♦ **la cédille** « , » sous le « c » (ç) pour garder la prononciation [s] devant les voyelles *a, o, u*:

Հնչյունատարբերիչ՝ **cédille** գրանշանը դրվում է « c » տառի տակ, այն [s] արտասանելու համար *a, o, u* ձայնավորներից առաջ՝

ça	սա, դա
déçu	հիասթափված
il commença	նա սկսեց
façade f.	Ճակատամաս
français m.	ֆրանսերեն
façon f.	ձև, կերպ
garçon m.	տղա
gerçure f.	ճաք, ճաքճքվածք
glaçon m.	սառցագունդ
glaçure f.	ջնարակ (ապակեներկ)
il annonça	նա հայտարարեց
inaperçu	աննկատ, աննշմար
influençable	ազդեցության ենթարկվող
irremplaçable	անփոխարինելի
leçon f.	դաս
maçon m.	որմնադիր
préconçu	նախապես մտահղացված
rançon f.	փրկագին
reçu m.	ստացական
soupçon m.	ենթադրություն, կասկած
suçoter (un bonbon)	ծծոտել (կոնֆետ)
tronçon m.	բեկոր, կտոր, մաս

♦ **L'enchaînement** : à l'intérieur d'un groupe rythmique, l'action de lier (d'enchaîner) la consonne finale prononcée d'un mot à la voyelle initiale du mot suivant pour donner le découpage syllabique:

Շղթայակցում՝ ուղիղ խմբի ներսում բառավերջին արտասանվող բաղաձայնը ձայնավորով սկսվող հաջորդ բառի հետ կապելը (շղթայակցելը)՝ կազմելով համապատասխան վանկ.

elle aime	[ε-լε:m]	նա սիրում է
une hirondelle	[y-niRõdɛl]	ծիծեռնակ
bouc émissaire	[bu-kemisɛR]	քավության նոխազ
ma petite amie	[mapti-tami]	իմ ընկերուհին
Il est gentil.	[i-լեʒãti]	Նա սիրալիր է:
C'est pour elle.	[sɛpu-Rɛl]	Դա նրա համար է:
facile et évident	[fasi-leevிடã]	հեշտ և ակնհայտ
faire un miracle	[fɛ- RõmiRãkl]	հրաշք գործել
notre ami	[no-tRami]	մեր ընկերը
face à l'ennemi	[fa-salen(ə)mi]	թշնամուն դեմ հանդիման

♦ **Deux points « : »** : dans la transcription indique que la voyelle précédente est longue,

ex. : rouge [ru: ʒ], lire [li:r] ; les voyelles orales [a] [o] [ø] et [ɛ] de même que les voyelles nasales [ã], [ẽ], [õ], [œ] peuvent s'allonger devant toutes les consonnes.

Toutes les voyelles ont généralement tendance à s'allonger devant les sons [R], [z], [v], [ʒ], qui sont dites allongeantes : père [pɛ: R], chose[ʃo:z], vive [vi:v], page [pa:ʒ], tige [ti:ʒ]:

Երկու կետ « : »՝ հնչյունային գրության մեջ երկու կետը ցույց է տալիս, որ նախորդ ձայնավորը երկար է. օրինակ՝ rouge [ru:ʒ] կարմիր, lire [li:r] կարդալ. [a] [o] [ø] et [ɛ] բերանային ձայնավորները, ինչպես նաև [ã], [ẽ], [õ], [œ] ռնգային ձայնավորները երկար են բոլոր բաղաձայններից առաջ:

Բոլոր ձայնավորները սովորաբար արտասանվում են երկար [R], [z], [v], [ʒ] բաղաձայն հնչյուններից առաջ՝

père	[pɛ:R] m.	հայր
se taire	[tɛ:R]	լռել, թաքցնել

chose	[ʃo:z] <i>f.</i>	բան
cause	[ko:z] <i>f.</i>	պատճառ, առիթ, հիմք
rose	[Ro:z] <i>f.</i>	վարդ
vive	[vi:v] <i>f.</i>	աշխույժ
veuve	[vœ:v] <i>f.</i>	այրի
siège	[sjɛ:ʒ] <i>m.</i>	նստարան
page	[pa:ʒ] <i>f.</i>	էջ
tige	[ti:ʒ] <i>f.</i>	ցողուն

♦ **L’apostrophe « ’ »** sert de signe typographique marquant l’élision des voyelles finales « a », « e » de certains mots, et de « i » de la conjonction « si » suivie du pronom « il ou ils ». L’élision se fait lorsque ces mots sont suivis d’un mot commençant par une voyelle ou un « h » muet.

Ապաթարցը « ’ » պայմանական նշան է, որը ցույց է տալիս, որ որոշ բառերի « a », « e » ձայնավորները և « si » շաղկապի «i»-ձայնավորը (որին հաջորդում է « il » կամ « ils » դերանունը) սղվում են: Սղումը տեղի է ունենում, երբ այս բառերին հաջորդում են ձայնավորով կամ համբ « h »-ով սկսվող բառեր:

le	l’enfant	երեխա
le	l’homme	մարդ, տղամարդ
la	l’âme	հոգի
la	l’humeur	տրամադրություն
si	s’il vous plaît	խնդրեմ

La lettre « C, c »

« C, c » տառը

♦ La lettre « c » se prononce [s] devant les voyelles « e, i, y »:

« C » տառն արտասանվում է [s] « e, i, y » ձայնավորներից առաջ:

face <i>f.</i>	դեմք, երես	race <i>f.</i>	ցեղ
cinéma <i>m.</i>	կինո	cible <i>f.</i>	նշանակետ
cycle <i>m.</i>	շրջան	cygne <i>m.</i>	կարապ

♦ La lettre « c » se prononce [k] devant les voyelles « a, o, u » et devant toutes les consonnes.

« C » տառն արտասանվում է [k] « a, o, u » ձայնավորներից և բոլոր բաղաձայններից առաջ:

café <i>m.</i>	սուրճ, սրճարան
corps <i>m.</i>	մարմին
curé <i>m.</i>	ծխական քահանա
cravate <i>f.</i>	փողկապ
clair	լուսավոր, պարզ, հստակ

♦ Lorsque la lettre « c » doit se prononcer comme [s] devant « a, o, u », il est nécessaire d'ajouter une cédille sous la lettre « c » : « ç » :

« C » տառը « a, o, u » ձայնավորներից առաջ [s] արտասանելու համար « c » տառի տակ դրվում է հնչյունատարբերիչ գրանշան (cédille) « ç »:

fiançailles <i>f. pl.</i>	նշանադրություն
commerçant <i>m.</i>	առևտրական
garçon <i>m.</i>	տղա
façon <i>f.</i>	ձև, կերպ
aperçu <i>m.</i>	ակնարկ, համառոտ շարադրանք
déçu	հիասթափված

♦ Le « c » final se prononce [k].

Բառավերջի « c » -ն արտասանվում է [k]:

lac m.	լիճ
sac m.	պայուսակ
*hamac m.	ցանցաճոճ
cognac m.	կոնյակ
clac !	շրրիկ, չրրիկ
crac !	թրրիկ, շրրիկ, թրախկ
vrac m.	խառնիխուռն

Exceptions: dans les mots suivants le « c » final est muet, il ne se prononce pas:

Բացառություն՝ հետևյալ բառերում բառավերջին « c » -ն չի արտասանվում՝

estomac m.	ստամոքս
tabac m.	ծխախոտ
croc m.	ժանիք
porc m.	խոզ, խոզի միս
accroc m.	պատռվածք, <i>փիչք</i> . խոչընդոտ, արգելք
escroc m.	խաբեբա, խարդախ, դրամաշորթ

♦ A la fin du mot, après une voyelle nasale la lettre « c » est muette:

Ռնգային ձայնավորից հետո բառավերջի « c » -ն չի արտասանվում, համր է՝

banc m.	նստարան
blanc	սպիտակ
flanc m.	կող, լանջ
franc	անկեղծ
jonc m.	<i>բութ</i> . կնյուն, ագռավի ծաղիկ (խոտաբույս)
tronc m.	ծառի բուն

Attention ! En tête de proposition, ou devant une voyelle, « donc » se prononce [dɔ̃k] ; ailleurs [dɔ̃(k)].

Ուշադրություն՝ Նախադասության սկզբում կամ ձայնավորից առաջ *donc-ը* (*ուրեմն, հետևաբար, այսպիսով, ուստի, դե*) արտասանվում է [dɔ̃k], մյուս դիրքերում՝ [dɔ̃(k)] :

♦ Dans les mots suivants le « c » se prononce [g].

Հետևյալ բառերում « c » -ն արտասանվում է [g]՝

anecdote f.	միջադեպ, հետաքրքիր պատմություն
eczéma m.	բժշկ. էկզեմա, թրմաքոս
second	երկրորդ
zinc [zɛ̃g] m.	քիմ. ցինկ

♦ « Ch » se prononce [ʃ] :

« Ch »-ը արտասանվում է [ʃ]՝

acheter	գնել	chômage m.	գործազրկություն
farouche	վայրի	franchement	անկեղծորեն
approcher	մոտեցնել	architecture f.	ճարտարապետություն
chanson f.	երգ	chien m.	շուն
chat m.	կատու	chou m.	կաղամբ
choix m.	ընտրություն	choisir	ընտրել

♦ Dans les emprunts grecs (les mots d'origine grecque) « ch » se prononce [k]. En russe ces mots d'origine grecque se prononcent avec « x » (խ):

Հունական փոխառություններում (հունական ծագում ունեցող բառերում) « ch »-ն արտասանվում է [k] : Ռուսերենում այս բառերի « ch »-ն արտասանվում է « x » (խ)՝

archange m.	հրեշտակապետ
archétype m.	նախատիպ, նախակերպար
archéologie f.	հնէաբանություն
Bach	Բախ
chaos [kao] m.	քաոս

charisme [karism] <i>m.</i>	աստվածատուր շնորհք՝ ձիրք
chlore [klɔʁ] <i>m.</i>	քլոր
chœur <i>m.</i>	երգչախումբ
choléra <i>m.</i>	խոլերա
cholérique	ոյուրագրգիռ, տաքարյուն
christianisme <i>m.</i>	քրիստոնեություն
chrétien <i>m.</i>	քրիստոնյա
chorale <i>f.</i>	երգչախումբ
choriste <i>m.</i>	խմբերգիչ
chorégraphie <i>f.</i>	պարարվեստ
chorégraphe <i>m.</i>	պարուսույց
chrestomathie <i>f.</i>	քրեստոմատիա
chrome <i>m.</i>	քրոմ
chronique <i>f.</i>	ժամանակագրություն
écho <i>m.</i>	արձագանք
psychologie <i>f.</i>	հոգեբանություն
technique <i>f.</i>	տեխնիկա

La lettre « E, e »

« E, e » տառը

♦ Il y a trois « e » en français:

Ֆրանսերենն ունի երեք տեսակ « e »՝

« e » ouvert [ɛ]	père <i>m.</i>	հայր	բաց « e »
« e » fermé [e]	répéter	կրկնել	փակ « e »
« e » caduc ou muet [ə]	grenouille	գորտ	« ընկնող » կամ համր « e »

♦ Le « e » sans accent se prononce [ɛ] devant deux consonnes.

Երկու բաղաձայններից առաջ անշեշտ « e » տառն արտասանվում է [ɛ] :

respecter	հարգել
rester	մնալ
jeunesse f.	երիտասարդություն
celtique	կելտական
estime f.	հարգանք, պատիվ, մեծարանք

♦ Le « e » final, sans accent, ne se prononce pas.

Բառավերջում անշեշտ « e » տառը չի արտասանվում՝

calme	հանդարտ, խաղաղ
construire	կառուցել
lire	կարդալ
tête f.	գլուխ

♦ La voyelle "e" ne se prononce pas entre deux consonnes, si la première consonne est précédée et la seconde est suivie d'une voyelle.

« E » ձայնավորը չի արտասանվում երկու բաղաձայնների միջև, եթե բաղաձայններից առաջինին նախորդում է, իսկ երկրորդին հաջորդում է որևէ ձայնավոր՝

attentivement	[atãtivmã]	ուշադրությամբ
canevas	[kanvã] <i>m.</i>	հենք
cadenas	[kadnã] <i>m.</i>	փականք, կողպեք

évasivement	[evazivmã]	խուսափողաբար
évènement ou événement	[evenmã] <i>m.</i>	իրադարձություն
galerie	[galri] <i>f.</i>	պատկերասրահ
samedi	[samdi] <i>m.</i>	շաբաթ օր

♦ Le « e » sans accent ne se prononce jamais après une voyelle.

Չայնավորից հետո անշեշտ « e »-ն երբեք չի արտասանվում:

- Les verbes en « -ouer, -ier, -uer, -éer » servent à former des dérivés en « -ment » et « -rie » qui comportent un « e » muet jamais prononcé:

« -ouer, -ier, -uer, -éer » վերջավորությամբ բայերով կազմվում են « -ment » և « -rie » վերջածանցներով գոյականներ, որոնք պարունակում են չարտասանվող « e »`

balbutier	balbutiement <i>m.</i> [balbysimã]
կմկմալ, կակազել	փնթփնթոց, կակազում, կմկմոց
dévouer	dévouement <i>m.</i>
նվիրել, նվիրաբերել, զոհաբերել	նվիրվածություն, ինքնանվիրում
éternuer	éternuement <i>m.</i>
փռշտալ	փռշտոց
licencier	licenciement <i>m.</i>
հեռացնել, ազատել	ազատում, հեռացում
remercier	remerciement <i>m.</i>
շնորհակալություն հայտնել	երախտագիտական խոսք

- Les verbes qui ont leur infinitif en « -ouer, -ier, -uer, -éer » gardent un « e » muet dans la conjugaison au futur et au conditionnel présent:

« -ouer, -ier, -uer, -éer » վերջավորությամբ բայերը խոնարհվելիս ապառնի ժամանակում և պայմանական եղանակի ներկայում ունեն չարտասանվող « e »`

créer	vous créerez [krere]
ստեղծել	դուք կստեղծեք
édifier	tu édifieras [edifira]
կառուցել	դու կկառուցես

étudier

սովորել, ուսումնասիրել

jouer

խաղալ, նվագել

tuer

սպանել

il étudierait

նա կսովորեր, կուսումնասիրեր

il jouerait

նա կխաղա, կնվագի

il tuerait

նա կսպաներ

- Les verbes en « -ayer et -oyer » font aussi des dérivés en « -ment » avec un « e » muet:

« -ayer et -oyer » վերջավորությամբ բայերից « -ment » վերջածանցով կազմված գոյականները նույնպես ունեն համը « e »:

bégayer

կակազել, թոթովել

égayer

զվարթացնել, աշխուժացնել

aboyer

հաչել

apitoyer

կարեկցանք առաջացնել

foudroyer

կայծակնահարել, շանթահարել կայծակնահարություն

bégalement [begemã] *m.*

կակազում, թոթովանք

également *m.*

աշխուժացում, զվարճացում

abolement *m.*

հաչոց, վայրահաչություն

apitolement *m.*

խղճահարություն, կարեկցանք

foudrolement *m.*

♦ Le « e » sans accent se prononce [ə] devant une consonne et *muta cum liquida*:

Մեկ բաղաձայնից և *muta cum liquida*-ից առաջ անշեշտ « e »-ն արտասանվում է [ə]:

fenêtre *f.*

պատուհան

reflet *m.*

անդրադարձում

secrétaire *m.*

քարտուղար

squelette *m.*

կմախք

venir

գալ

♦ *Muta cum liquida* est composé de deux consonnes dont la deuxième est « r » ou « l »:

Muta cum liquida-ն (լատիներեն նշանակում է *պայթականը նայի հետ*) երկու այնպիսի բաղաձայններն են, որոնցից երկրորդը « r » կամ « l » տառերն են՝

-br-	-bl-
-cr-	-cl-
-dr-	-dl-
-fr-	-fl-
-gr-	-gl-
-pr-	-pl-
-tr-	-tl-
-vr-	-vl-

Ces deux lettres sont inséparables pendant la syllabation (sauf -dl-, -tl-, -vl-).

Այս տառակապակցությունները (բացի -dl-, -tl-, -vl-ից) անբաժանելի են և, բառը վանկատելիս, անցնում են հաջորդ վանկ՝ *célébrer* (գովերգել, նշել, տոնել):

On a deux types de syllabes: la *syllabe ouverte* qui se termine par une voyelle prononcée et la *syllabe fermée* qui se termine par une consonne prononcée: il pré-fère.

Ֆրանսերենում *վանկը* ըստ կազմության կարող է լինել *բաց* և *փակ*: *բաց վանկը* վերջանում է արտասանվող ձայնավորով, իսկ *փակ վանկը*՝ արտասանվող բաղաձայնով՝ անկախ գրությունից, օրինակ՝ il ré-pète:

-br-
em-brasser, a-bri, hé-breu
 գրկել, ապաստան, եբրայական
-cr-
se-cret, é-crivain, re-crée
 գաղտնիք, գրող, վեր(ա)ստեղծել

-bl-
em-blême, acca-bler, ta-bleau
 խորհրդանիշ, ընկճել, տախտակ
-cl-
ré-clamer, é-clair, dé-clinaison
 պահանջել, կայծակ, հոլովում

-dr-
per-drix, ven-dredi, a-dresse
 կաքավ, ուրբաթ, հասցե

-fr-
ra-fraîchir
 սառեցնել, թարմացնել

-gr-
inté-grer, pro-gramme, pro-grès
 ներգրավել, ծրագիր, առաջընթաց

-pr-
re-présenter, sur-prise, es-prit
 երկայացնել, անակնկալ, ոգի

-tr-
rencon-trer, mon-trer, é-tranger
 հանդիպել, ցույց տալ, օտարերկրյա
-vr-
i-vraie, li-vrer, ou-vrir
 մոլախոտ, առաքել, բացել

-dl-
Ad-ler
 Ադլեր

-fl-
re-flet, con-flit
 անդրադարձ, տարաձայնություն

-gl-
en-glober, ver-glas
 ընդգրկել, մերկասառույց

-pl-
tri-pler, dé-plaire, com-plet
 եռապատկել, դուր չգալ, ամբողջական

-tl-
transat-lantique, at-las [atlas]
 անդրատլանտյան, ատլաս
-vl-
pav-lovien
 պավլովյան

♦ Si un mot se termine par "muta cum liquida + e" et que le mot suivant commence par une voyelle ou un "h" muet, le groupe de mots se prononce comme s'il y avait une apostrophe entre les deux mots:

Եթե բառն ավարտվում է « muta cum liquida + e »-ով, իսկ հաջորդ բառն սկսվում է ձայնավորով կամ համր « h »-ով, ապա բառակապակցությունն արտասանվում է այնպես, ասես ապաթարց դրված լինի երկու բառերի միջև՝

quatre ans	[katrã]	չորս տարի
rendre heureux	[rãðrøRø]	երջանկացնել
un livre amusant	[œlivramyzã]	զվարճալի գիրք
sa propre opinion	[sapRøpRøpinjõ]	իր սեփական կարծիքը
sucres en poudre	[syCRãpudR]	շաքարափոշի

♦ Devant « rr », « ll » et « rl » la lettre « e » se prononce [ɛ] ou [e]:

Կրկնակի « rr »-ից և « ll »-ից, ինչպես նաև « rl »-ից առաջ, « e » տառն արտասանվում է [ɛ] կամ [e]

terre <i>f.</i>	երկրագունդ, հող, գետին
verre <i>m.</i>	ապակի, բաժակ
belle (féminin du <i>beau</i>)	գեղեցիկ (<i>beau</i> -ի իգականը)
tellement	այնպես, այնքան
perle <i>f.</i>	մարգարիտ

♦ La voyelle « e » se prononce [ɛ] ou [e] devant une consonne et muta cum liquida lorsqu'elle a un accent.

Շեղված « e » ձայնավորն արտասանվում է [ɛ] կամ [e] մեկ բաղաձայնից կամ muta cum liquida-ից առաջ:

♦ Il existe trois types d'accents en français: accent aigu, accent grave, accent circonflexe.

Ֆրանսերենն ունի երեք տեսակ շեղտ՝ սուր, բութ և հնչյունատարբերիչ:

- **accent aigu** : « é » qui se met uniquement sur « e » (é)
սուր շեղտ, որը դրվում է միայն « e »-ի վրա՝ (é)
- **accent grave** : « è » qui se met sur « e, a, u » (à, è, ù)
բութ շեղտ, որը դրվում է միայն « a, e, u »-ի վրա (à, è, ù)
- **accent circonflexe** : « ê » qui se met sur toutes les voyelles, sauf « y » (â, ê, î, ô, û)
հնչյունատարբերիչ շեղտ, որը դրվում է բոլոր ձայնավորների վրա, բացի « y »-ից (â, ê, î, ô, û)

On met un accent aigu sur « e » dans une syllabe ouverte.

Accent aigu-ն « e » -ի վրա դրվում է բաց վանկում:

« é »	préparer	-	pré-parer	պատրաստել
	étrange	-	é-trange	սարորինակ

Attention ! On ne met jamais d'accent aigu sur un « e » qui précède un « x » ni devant une consonne double.

Ուշադրություն՝ « e »-ի վրա երբեք accent aigu չի դրվում, եթե այն նախորդում է « x » տառին կամ որևէ կրկնակի բաղաձայնի՝

étiquette <i>f.</i>	պիտակ, արարողակարգ
exercice <i>m.</i>	վարժություն
flexible	ճկուն, առաձգական
trompette <i>f.</i>	փող, շեփոք

♦ On met un accent grave sur « e » dans une syllabe fermée.

Accent grave-ը դրվում է « e » -ի վրա փակ վանկում:

« è »

boulangère <i>f.</i>	կին հացթուխ, կին հացավաճառ
colère <i>f.</i>	բարկություն, զայրույթ
collège <i>m.</i>	վարժարան, քոլեջ
ère <i>f.</i>	դարաշրջան
frère <i>m.</i>	եղբայր
lièvre <i>m.</i>	նապաստակ

♦ On met l'accent circonflexe sur « e » dans les mots où, en ancien français, devant « e » il y avait un « s » qui s'est amuï ou est tombé. L'accent circonflexe remplace le « s » amuï ou tombé: ex.: âme, tôt, contrôle. (Voir p. 12)

En français moderne sont conservés des mots du même radical avec « s » et sans « s ».

L'accent circonflexe-ը դրվում է այն բառերում, որոնք հին ֆրանսերենում « e » տառից հետո ունեցել են « s » տառը, որը դադարել է արտասանվել կամ ընկել է: Հնչյունատարբերիչ շեշտը փոխարինում է այդ « s » -ին (տե՛ս էջ 12):

Ժամանակակից ֆրանսերենում պահպանվել են նույն արմատով մի շարք բառեր, որոնցում « s » տառը չի ընկել և հնչյունատարբերիչ շեշտ չի դրվել:

fête <i>f.</i>	festival <i>m.</i>	bête <i>f.</i>	bestial
տոն	փառատոն	կենդանի,	անասնական
forêt <i>f.</i>	forestier <i>m.</i>	arrêter	arrestation <i>f.</i>
անտառ	անտառապահ	կանգնեցնել	ձերբակալություն

♦ Les terminaisons « -er », « -et », « -ez » se prononcent [ɛ] ou [e].

« -er », « -et », « -ez » վերջավորություններն արտասանվում են [ɛ] կամ [e]:

parler [e]	խոսել
assez [e]	բավականին
tiret <i>m.</i> [ɛ]	զծիկ

Exceptions : dans les mots suivants « -er » se prononce [ɛ:R] :

Բացառություն՝ հետևյալ բառերում վերջին « -er »-ն արտասանվում է [ɛ:R]՝

amer	դառը	fier	հպարտ
cancer <i>m.</i>	քաղցկեղ	hier	երեկ
cher	թանկ	hiver <i>m.</i>	ձմեռ
enfer <i>m.</i>	դժոխք	mer <i>f.</i>	ծով
fer <i>m.</i>	երկաթ	ver <i>m.</i>	որդ, թրթուր

♦ A la fin du mot « -e », « -es » ne se prononcent pas :

Բառավերջում « -e », « -es »-ը երբեք չեն արտասանվում՝

le vase	les vases	ծաղկաման(ներ)
la table	les tables	սեղան(ներ)

♦ Parfois le « e » n'est qu'une simple graphie sans valeur phonétique, il sert seulement à donner le son [ʒ] au « g » (Voir p. 28).

Երբեմն « e » տառը հնչյունական արժեք չունի, և դրա շնորհիվ « g » տառն արտասանվում է [ʒ] (տե՛ս էջ 28):

bourgeon <i>m.</i>	<i>բւր.</i> բողբոջ	exigeons	պահանջենք
geai [ʒɛ] <i>m.</i>	<i>կենդր.</i> ճայ	je nageais	ես լողում էի
nageoire <i>f.</i>	<i>կենդր.</i> լողաթև	rougeole <i>f.</i>	կարմրուկ

Attention ! La diphtongue « eu » s'écrit « ue » après « c » et « g » dans les cas où ces derniers doivent se prononcer « k » et « g ».

Ուշադրություն՝ « c » և « g » բաղաձայններից հետո « eu » երկբարբառը գրվում է « ue », որպեսզի այդ բաղաձայններն արտասանվեն « k » և « g », այլ ոչ թե « s » և « շ »՝

accueil m. ընդունելություն, հյուրընկալություն

cueillir քաղել, հավաքել

orgueil m. գոռոզություն, հպարտություն

orgueilleux հպարտ, գոռոզ

Attention à la prononciation [ə] ou [ɛ], [e] dans les **mots outils**!

Un **mot outil** est un mot dont la fonction est plutôt grammaticale que sémantique, comme les déterminants (article, adjectif démonstratif, adjectif possessif), les pronoms et les prépositions.

Ուշադրություն՝ որոշ սպասարկու բառերում [ə] կամ [ɛ], [e] արտասանությունը փոխում է բառի իմաստը:

Սպասարկու բառերը հիմնականում միավանկ են, որոնք ինքնուրույն կիրառություն չունեն և միշտ ուղեկցում են որևէ լրիմաստ բառի, ինչպես օրինակ՝ որոշակիչները (հոդ, ցուցական ածական, ստացական դերանվանական ածական), դերանունները, նախդիրները:

	[ə]		[ɛ], [e]
le	article défini, sing., masc. որոշյալ հոդ, արակ., եզակի	les	article défini, pluriel որոշյալ հոդ, հոգնակի
de	préposition նախդիր	des	article indéfini, pluriel անորոշ հոդ, հոգնակի
me	pronom personnel atone անշեշտ անձնական դերանուն	mes	adjectif possessif ստացական դերանվա- նական ածական
te	pronom personnel atone անշեշտ անձական	tes	adjectif possessif ստացական դերանվա-

	դերանուն		նական ածական
ce	adjectif démonstratif, sing., masc.	ces	adjectif démonstratif, pluriel
	ցուցական ածական, եզակի, արական		ցուցական ածական, հոգնակի
se	pronom réfléchi	ses	adjectif possessif
	անդրադարձ դերանուն		ստացական դերանվանական ածական
je	pronom personnel atone (էս)	j'ai	pronom personnel atone et verbe <i>avoir</i> au présent (էս ունեմ)
	անշեշտ անձնական դերանուն		անշեշտ անձնական դերանուն և avoir բայը ներկա ժամանակով
ne	particule négative		(je) n'ai (pas) (էս) չունեմ
	ժխտական մասնիկ		(il) n'est (pas là) (նա) այստեղ չէ
que	pronom interrogatif	qu'est	(-ce que c'est) ? Ի՞նչ է սա:
	հարցական դերանուն		

Attention à la prononciation des mots suivants et leurs dérivés :

Ուշադրություն հետևյալ բառերի և նրանց ածանցյալների արտասանությանը՝

moelle [mwal] <i>f.</i>	նսկրածուծ,
poêle [pwal] <i>m., f.</i>	վառարան, թավա

La lettre « G, g »

« G, g » տառը

♦ La lettre « g » se prononce comme [ʒ] devant les voyelles « e, i, y ».

« E, i, y » ձայնավորներից առաջ « g » տառը արտասանվում է [ʒ] :

geler	սառչել, սառեցնել
geste m.	ժեստ, շարժում
girafe f.	ընձուղտ
giboulée f.	կարճատև տեղատարափ անձրև
gymnastique f.	մարմնամարզություն

♦ La lettre « g » se prononce [g] devant les voyelles « a, o, u » et devant toutes les consonnes sauf « n ».

« A, o, u » ձայնավորներից և բոլոր բաղաձայններից առաջ (բացի « n »-ից) « g » տառն արտասանվում է [g]՝

garçon m.	տղա
gomme f.	ռետին
légume m.	բանջարեղեն
gloire f.	փառք, համբավ

« -gn- » se prononce [ɲ] (« g » mouillé):

« -gn- » ը արտասանվում է [ɲ] (քմայնացած « g »)՝

agneau m.	գառ
montagne f.	լեռ, սար
magnifique	հիանալի, սքանչելի, շքեղ

♦ Toutefois, dans certains mots « gn » se prononce [gn] (« g » dur)

Այնուամենայնիվ, որոշ բառերում « gn » -ը արտասանվում է [gn] (կոշտ « g »)՝

diagnostique	ախտորոշման հատուկ, ախտորոշիչ
gnome m.	թզուկ, գաճաճ

gnou m.	կենդիւ. վիթ
pugnace	կռվարար, կռվասեր
stagnant	չհոսող, կանգնած, լճացած
stagnation f.	լճացում, լճացած վիճակ
stagner	լճանալ, նեխել

♦ Pour quelques mots les deux prononciations (« g » dur ou « g » mouillé) sont acceptées:

Որոշ բառեր կարելի է արտասանել երկու ձևով (թե՛ կոշտ « g »-ով, թե՛ քմայնացած « g »-ով)

magnat [magna, maɲa] m.	մագնատ, մեծահարուստ
magnificat m.	մագնիֆիկատ, օրհնություն սուրբ կույսին
inexpugnable	անառիկ, անմատչելի, անսասան
igné	կրակե, հրե, հրեղեն
ignifuge	հրակայուն, ոչ դյուրավառ
ignition f.	շիկացածություն

♦ On ajoute la voyelle « u » devant « e, i, y » pour prononcer [g] la consonne « g ». La lettre « u » n'est pas prononcée:

« E, i, y » ձայնավորներից առաջ « g » տառը [g] արտասանելու համար « g » տառից հետո « e, i, y »-ից առաջ ավելացնում ենք « u » ձայնավորը, որը չի արտասանվում՝

langue f.	լեզու
guitare f.	կիթառ
Guy	Գի
Tanguy	Տանգի

♦ Pour prononcer la voyelle « u » dans le groupe de lettres « gue » on met un tréma (¨) sur la voyelle « e » (ë).

« -gue » տառակապակցության մեջ « u » տառն արտասանելու համար « e » ձայնավորի վրա դրվում է կրկնակետ՝ ë:

aiguë	սուր (<i>իզական</i>)
ambiguë	երկիմաստ (<i>իզական</i>)
contiguë	կից, հարակից (<i>իզական</i>)

♦ On ajoute la voyelle « e » devant « a, o, u » pour prononcer [Ճ] la consonne « g ». La lettre « e » n'est pas prononcée:

« A, o, u » ձայնավորներից առաջ « g » տառը [Ճ] արտասանելու համար « g » տառից հետո « a, o, u »-ից առաջ ավելացնում ենք « e » ձայնավորը, որը չենք արտասանում՝

exigeant	պահանջկոտ, բժախնդիր
mangeoire f.	մսուր, կերատաշտ
obligeance f.	պատրաստակամություն
pigeon m.	աղավնի
vengeance f.	վրեժխնդրություն, վրիժառություն
gageüre /gageure/ [gaʒyʁ] f.	գրազ

La lettre « H, h »

« H, h » տառը

♦ En français il y a deux sortes de « h » : muet et aspiré. Dans les dictionnaires les mots commençant par un « h » aspiré comportent une petite marque placée devant le mot, le plus souvent il s'agit d'un astérisque : « * »

Ֆրանսերենում կա երկու տեսակ « h »՝ համր և շնչեղ: Բառաբաններում շնչեղ « h »-ով սկսվող բառերից առաջ հիմնականում դրվում է աստղանշան « * »

*haut	բարձր
*hache <i>f.</i>	կացին
*haricot <i>m.</i>	լոբի
*hérisson <i>m.</i>	նզնի

♦ La différence entre le « h » muet et aspiré vient de l'origine des mots. Le « h » est souvent muet pour les mots d'origine latine ou grecque.

Համր և շնչեղ « h »-երի միջև տարբերությունը կախված է բառերի ծագումից: Լատիներենից և հունարենից ծագած բառերն ունեն հիմնականում համր « h »:

hémisphère <i>m.</i>	կիսագունդ
humus <i>m.</i>	բուսահող
histoire <i>f.</i>	պատմություն
horreur <i>f.</i>	սարսափ
humeur <i>f.</i>	տրամադրություն
humour <i>m.</i>	հումոր

♦ Le « h aspiré » provient souvent de mots empruntés aux langues d'origine germanique : à l'anglais (le hall), à l'ancien francique (le haricot), au néerlandais (le hareng), etc.

Շնչեղ « h »-ով սկսվող բառերը մեծ մասամբ ծագում են գերմանական լեզուներից՝ անգլերենից (le hall [ol]), ֆրանկների լեզվից (le haricot), հոլանդերենից (le hareng [arɑ̃], ծովատառեխ) և այլն:

* hall [ol]m.	սրահ, դահլիճ, նախասրահ
* haricot m.	բոբի
* hasard m.	վտանգ, պատահականություն
* handball [ãdbal]m.	ձեռքի գնդակ
* handicapé	անդամալույծ, հաշմանդամ
* hippi (hippy)	հիպպիական
* hola !	հե՛յ, է՛յ, բավական՛ն է

♦ Situé entre deux voyelles, le « h » permet de faire un **hiatus**. C'est la succession de deux voyelles qui appartiennent à deux syllabes différentes à l'intérieur du mot: *réussir, poète béatitude*. On peut le rencontrer aussi à la suite de deux mots : *Il va à Londres*.

D'après la définition du dictionnaire « Le Petit Robert », l'hiatus (le hiatus) c'est la « rencontre de deux voyelles, de deux éléments vocaliques, soit à l'intérieur d'un mot (ex. aérer, géant), soit entre deux mots énoncés sans pause (ex. tu as eu) ». (Le Petit Robert 2014, p. 1236)

Երկու ձայնավորների միջև « h »-ը ստեղծում է **հորանջ**: «Hiatus» բառը ծագել է լատիներենից և նշանակում է «բերանի բացվածք»: «Երկու (կամ ավելի) ձայնավորների հանդիպում վանկերի կամ բառերի սահմանում, այսինքն՝ մի վանկի (կամ բառի) վերջում, մյուսի՝ սկզբում, կոչվում է **հորանջ**: Օր.՝ *արիասիրտ, գալու էինք*» (Էդ. Ադայան, Արդի հայերենի բացատրական բառարան, էջ 896)՝

ahurissant	շվարեցնող, շշմեցնող
bohémien	գնչուական
dehors [dɔʁ]	դրսում
éhonté	անամոթ, անպատկառ
Sahara m.	Սահարա
véhicule m.	փոխադրամիջոց

♦ Lorsqu'au début d'un mot le « h » est muet on fait l'**élision** et la **liaison** avec le mot qui le précède:

Համը « h »-ով սկսվող բառերի հետ կատարվում է սղում (l'élision) և կապակցում (la liaison) նախորդ բառի հետ՝

Elision Մղում Liaison Կապակցում

l'habitude <i>f.</i>	les habitudes	սովորույթ(ներ)
l'herbe <i>f.</i>	les herbes	խոտ(եր), կանաչի(ներ)
l'heure <i>f.</i>	les heures	ժամ(եր)
l'histoire <i>f.</i>	les histoires	պատմություն(ներ)
l'hôpital <i>m.</i>	les hôpitaux	հիվանդանոց(ներ)

Attention!

La **liaison** consiste à unir la dernière consonne d'un mot habituellement non prononcée à la voyelle initiale ou au « h » muet du mot suivant, par exemple: *les amis* [lezami], *les habits* [lezabi]. Il faut noter que dans la liaison certaines graphies changent de prononciation:

« s » → [z], « d » → [t], « f » → [v] (seulement deux mots):

Ուշադրություն՝

Կապակցումն այն երևույթն է, երբ բառի վերջին չարտասանվող բաղաձայնն արտասանվում է ձայնավորով կամ համը « h » -ով սկսվող բառերից առաջ: Օրինակ՝ *les amis* [lezami] (ընկերներ), *les habits* [lezabi] (հագուստներ, շորեր): Կապակցման ժամանակ որոշ տառեր փոխում են արտասանությունը՝

« s » → [z] **trois expressions** երեք արտահայտություն

« d » → [t] **prend-il ?** նա վերցնո՞ւմ է

quand il pleut ... երբ անձրև է գալիս ...

« f » -ը արտասանվում է « v » միայն հետևյալ դեպքերում՝

neuf heures [nœvœʁ] ինը ժամ

neuf ans [nœvɑ̃] ինը տարի

L'**élision** c'est la suppression de l'élément vocalique final d'un mot devant un mot commençant par une voyelle ou un h muet (l'ami, l'histoire).

La suppression d'une voyelle est reflétée par écrit et indiquée par une apostrophe.

Սդուսն այն երևույթն է, երբ որևէ բառ կորցնում է վերջին ձայնավորը՝ ստանալով ապաթարց այն բառերից առաջ, որոնք սկսվում են ձայնավորով կամ համբ « h » -ով՝ l'histoire (պատմություն), une presque'ile (թերակղզի):

♦ Lorsqu'au début d'un mot le « h » est aspiré on ne fait jamais ni la liaison ni l'élision:

Շնչել « h » -ով սկսվող բառերի հետ երբեք չի կատարվում ոչ կապակցում, ոչ սղում՝

le hasard	les hasards	պատահականություն(ներ)
le hibou	les hiboux	բու(եր)
le héros	les héros	հերոս(ներ)
la honte	les hontes	անպատվություն(ներ)
le hurlement	les hurlements	ոռնոց(ներ)
la hyène	les hyènes	բորենի(ներ)

♦ Associée à la lettre « c » la lettre « h » donne le son [ʃ] ou [k], associée à la lettre « p » elle donne le son [f] :

« h » -ը, զուգորդվելով « c » տառին, արտասանվում է [ʃ] կամ [k], իսկ « p »-ի հետ՝ [f]:

chouette [ʃwɛt]	հիանալի, հիասքանչ, գերազանց
château [ʃato] <i>m.</i>	դղյակ, ամրոց, ապարանք
orchidée [ɔʁkide] <i>f.</i>	խոլորձ
orchestre [ɔʁkɛstr] <i>m.</i>	նվագախումբ
nénuphar <i>m.</i>	ջրաշուշան, նունուֆար
philologie <i>f.</i>	բանասիրություն

♦ Les consonnes finales sont muettes dans les mots isolés, mais prononcées si le mot qui suit commence par une voyelle. Les liaisons se font avec les consonnes finales n, t, p, r, s, x, z (rarement avec g).

Առանձին բառերում վերջին բաղաձայնները համբ են, սակայն արտասանվում են ձայնավորով կամ համբ « հ »-ով սկսվող բառերից առաջ: Կապակցումը կատարվում է հետևյալ բաղաձայնների հետ՝ n, t, p, r, s, x, z (հազվադեպ g-ի հետ):

[z]	s, x, z	des _ oiseaux	թռչուններ
		deux _ avions	երկու ինքնաթիռ
		chez _ elle	նրա մոտ, տանը
[t]	t, d	un petit _ arbre → [œpətitaʁbʁ]	փոքր ծառ
		un grand _ hôtel	մեծ հյուրանոց
[n]	n	un _ ami → [œnami]	ընկեր
[ʀ]	r	le premier _ amour	առաջին սեր
[p]	p	trop _ épais	չափազանց հաստ
[g]	g	un long _ article	երկար հոդված

♦ Voilà une liste incomplète des mots qui s'élide:

Ահա սղման ենթակա բառերի ոչ լրիվ ցանկ՝

le - l'	l'être	էակ
la - l'	l'histoire	պատմություն
me - m'	Il m'aime.	Նա ինձ սիրում է:
te - t'	Il t'aime.	Նա քեզ սիրում է:
se - s'	Il s'habille.	Նա հագնվում է:
ce - c'	C'est un livre.	Սա գիրք է:
de - d'	un peu d'eau	մի քիչ ջուր
ne - n'	Il n'est pas content.	Նա գոհ չէ:
je - j'	J'aime lire.	Ես սիրում եմ կարդալ:
que - qu'	Il dit qu'il est content.	Նա ասում է, որ գոհ է:
si - s'	S'il pleut, ...	Եթե անձրև գա, ...

♦ « **Si** » s'élide seulement devant « il » et « ils ». « **Si** »-ն սղվում է
վիայն « il » և « ils »-ից առաջ:

Mais : Il te hait

Je hais mentir (*haïr)

Je hais les dimanches

(Ch. Aznavour)

Բայց՝ Նա քեզ ատում է:

Ես ատում եմ ստելը (ատել):

Ատում եմ կիրակիները:

La lettre « I, i »

« I, i » տառը

♦ La lettre « i » se prononce [j] devant une voyelle.

« I » տառը ձայնավորից առաջ արտասանվում է [j]:

fièvre *f.* տենդ, ջերմություն

pièce *f.* սենյակ

poussière *f.* փոշի

♦ Après « muta cum liquida », devant une voyelle, la lettre « i » se prononce [i].

(Voir l'explication de « muta cum liquida » à la page 22-23).

« Muta cum liquida »-ից հետո, ձայնավորից առաջ, « i » տառն արտասանվում է [ij] : (« muta cum liquida »-ի բացատրությունը տե՛ս էջ 22-23):

brioche *f.* բուլկի, կաթնահունց

crier գոռալ, ճչալ

friable փխրուն, դյուրաբեկ

prier աղոթել, խնդրել

plier ծալել, թեքել

♦ Après une voyelle « -il » final se prononce [j] :

Բառի վերջում գտնվող « -il »-ը ձայնավորից հետո արտասանվում է [j] `

accueil *m.* ընդունելություն

appareil *m.* սարք, ապարատ

bétail *m.* անասուն

deuil *m.* սուգ, ողբ

éveil *m.* արթնացում

fenouil *m.* սամիթ

pareil նման

ail *m.* սխտոր

bail *m.* վարձակալություն

corail *m.* մարջան

email *m.* էմալ, արծն

fauteuil *m.* բազկաթոռ

recueil *m.* ժողովածու

travail *m.* աշխատանք

♦ Après une consonne, « -il » final se prononce [il] :

Բառի վերջին « -il »-ը բաղաձայնից հետո արտասանվում է [il]՝

avril m. ապրիլ

cil m. թարթիչ

fil m. թել

subtil նուրբ, աննկատ, անորսալի

péril m. վտանգ

Exceptions: Après une consonne, « -il » final se prononce [i] dans les mots suivants :

Բացառություն. հետևյալ բառերում բառի վերջին « -il »-ը արտասանվում է [i]՝

fusil m. հրացան

gentil սիրալիր (*արական*)

outil m. գործիք

sourcil m. հոնք

♦ À l'intérieur du mot, « -ill- » après une voyelle se prononce [j] :

Բառամիջում « -ill- »-ը ձայնավորից հետո արտասանվում է [j]՝

d'ailleurs ի դեպ, բացի այդ, մյուս կողմից

corbeille f. զամբյուղ, կողով

médaille f. շքանշան

merveilleux սքանչալի, հիանալի

travailler աշխատել

♦ À l'intérieur du mot, « -ill- » après une consonne à se prononce [ij] :

Բառամիջում « -ill- »-ը բաղաձայնից հետո արտասանվում է [ij]՝

famille f. ընտանիք

fille f. աղջիկ

gentille սիրալիր (*իզ.*)

briller փայլել, շողալ

griller բովել, խորովել

Exceptions: Après une consonne, « -ill- » se prononce [il] dans les mots suivants et leurs dérivés :

Բացառություն. բառամիջում « -ill- »-ը բաղաձայնից հետո արտասանվում է [il] հետևյալ բառերում և նրանց ածանցյալներում՝

ville f.	քաղաք	mille	հազար
tranquille	հանգիստ	osciller	ճոճվել, օրորվել
distiller			

Attention ! Ne pas confondre la prononciation des mots suivants :

l'ail [aj] et **l'aile** [ɛl]

Ուշադրություն՝ չշփոթել **l'ail** [aj] (սխտոր) et **l'aile** [ɛl] (թև) բառերի արտասանությունը:

La lettre « P, p »

« P, p » տառը

♦ La lettre « p » se prononce [p], sauf si elle est suivie de la lettre « h » :
« P » տառն արտասանվում է [p], բացառությամբ « h » տառից
անաջ՝

 paresseux	ծույլ, անբան
peuple m.	Ժողովուրդ
piscine f.	լողավազան, ձկնաբուծարան
police f.	նստիկանություն

♦ A l'intérieur du mot, la lettre « p » dans les groupes de lettres *-lpt-*, *-mpt-*, *-pt-* ne se prononce pas.

Բառամիջում, *-lpt-*, *-mpt-*, *-pt-* տառակապակցություններում
« p » տառը չի արտասանվում :

baptême m.	մկրտություն, կնունք
baptiser	մկրտել, կնքել
comptable m.	հաշվապահ, հաշվետար
compter	հաշվել
dompter	սանձահարել
dompteur m.	սանձահարող
sculpter	քանդակել
sculpteur m.	քանդակագործ
sept	յոթ

Cependant dans certains mots le « p » est prononcé :

Սակայն որոշ բառերում « p »-ն արտասանվում է՝

accepter	ընդունել, համաձայնել
conception f.	բեղմնավորում, հղիացում, ընկալում
symptôme m.	հայտանիշ, ախտանիշ
somptueux	մեծաշուք, շքեղ

♦ A la fin du mot, le « p » est souvent muet:

Բառի վերջում « p »-ն հաճախ համը է՝

beaucoup	շատ	camp <i>m.</i>	ճամբար
coup <i>m.</i>	հարված, զարկ	champ <i>m.</i>	դաշտ, արտ
drap <i>m.</i>	սավան	galop <i>m.</i>	քառաքշավ
loup <i>m.</i>	գայլ	sirop <i>m.</i>	մրգահյութ

Exceptions: On prononce le « p » dans *cep*, *cap* et dans certains mots d'origine étrangère:

Բացառություն. որոշ օտար ծագում ունեցող և *cep*, *cap* բառերում բառի վերջին « p »-ն արտասանվում է՝

cep <i>m.</i>	խաղողի որթ, որթատունկ
cap <i>m.</i>	հրվարդան
hold-up [ɔldœp] <i>m.</i>	զինված կողոպուտ
ketchup [kɛtʃœp] <i>m.</i>	կեչուպ
pick-up [pikœp] <i>m.</i>	ձայնարկիչ, ադապտեր, նվագարկիչ
rap [rap] <i>m.</i>	ռեպ
stop <i>m.</i>	ավտոստոպ, կանգի ազդանշան
start-up [startœp] <i>m.</i>	տեխնոլոգիական նախաձեռնություն

♦ « Ph » se prononce [f] dans les mots d'origine grecque:

Հունական ծագում ունեցող բառերում « ph »-ը արտասանվում է [f]՝

géographie <i>f.</i>	աշխարհագրություն
orthographe <i>f.</i>	ուղղագրություն
orphelin	որբ
pharmacie <i>f.</i>	դեղատուն
philosophie <i>f.</i>	փիլիսոփայություն
philatéliste <i>m.</i>	նամականիշների հավաքորդ
philharmonie <i>f.</i>	ֆիլհարմոնիա
photo <i>f.</i>	լուսանկար
phrase <i>f.</i>	նախադասություն, ասույթ

Attention au sens du mot « poêle » au masculin et au féminin:

Ուշադրություն՝ *poêle* բառի իմաստին արականում և իգականում՝

poêle [pwal] *m.*

վառարան,

poêle [pwal] *f.*

թավա, տապակ

La lettre « Q, q »

« Q, q » տառը

♦ La lettre « q » se prononce généralement [k]. Elle est presque toujours accompagnée de la voyelle « u » qui ne se prononce pas.

« Q » տառը սովորաբար արտասանվում է [k]: « Q » բաղաձայնից հետո միշտ գրվում է « u » ձայնավորը, որը երբեք չի արտասանվում՝

♦ En début du mot :

Բառասկզբում՝

quand	երբ	quitter	թողնել, լքել
quart	քառորդ	question f.	հարց
quatre	չորս	quinze	տասնհինգ
qui	ով	quoi	ինչ

♦ En fin du mot :

Բառի վերջում՝

bibliothèque f.	գրադարան
chaque	յուրաքանչյուր
génétique	ժառանգական, ծագումնաբանական
pâques f. pl.	գատիկ
publique	հասարակական (իգ.)
turque	թուրքական (իգ.)

♦ A l'intérieur du mot :

Բառամիջում՝

mousquetaire m.	հրացանակիր
remarquable	նշանակալի, ուշագրավ
fréquence f.	հաճախականություն
équilibre m.	հավասարակշռություն
piqueur	խայթող, կծող
tranquillité f.	հանգստություն

Dans le mot *piqûre* l'accent circonflexe indique que le « u » dans le suffixe « ure » doit être prononcé.

Piqûre (ծակոց, սրսկում) բառում հնչյունատարբերիչ շեշտը « ^ » ցույց է տալիս, որ « ure » ածանցի « u »-ն արտասանվում է « q » տառից հետո:

♦ Outre deux mots hérités du latin (cinq et coq), certains mots empruntés contiennent un « q » non suivis de la lettre « u ».

Լատիներենից ժառանգած երկու բառերից բացի (cinq et coq), որոշ փոխառյալ բառերում ևս « q » տառը գրվում է առանց « u »-ի:

coq m.	աքաղաղ
cinq	հինգ
Iraq (Irak)	Իրաք
Qatar m.	Կատար
Qatarim., Qatarie f.	Կատարի բնակիչ, բնակչուհի
Al-Qaïda	Ալ-Կաիդա (ահաբեկչական կազմակերպություն)

♦ Le son [k] peut aussi s'écrire avec « cqu »:

[k] հնչյունը կարող է գրվել նաև « cqu » տառերով՝

acquis m.	փորձառություն, գիտելիք
acquérir	գնել, ձեռք բերել, ստանալ
acquisition f.	ձեռք բերելը, ձեռքբերում, գնում
acquitter	վճարել, մարել, արդարացնել
becqueter	կտցահարել
grecque	հունական (<i>/hç/</i>)
jacquot m.	ծակո, մոխրագույն թուրակ
jacquet m.	նարդի

♦ A l'intérieur des mots empruntés au latin ou à l'italien « qu » se prononce [kw], parfois [ky] (devant « i »):

Բառամիջում « qu »-ն արտասանվում է [kw], երբեմն [ky] (« i »-ից առաջ) լատիներենից կամ իտալերենից փոխառված որոշ բառերում՝

adéquat [adekwa(t)]	համապատասխան, համարժեք
aquarelle [akwaʁɛl] <i>f.</i>	ջրաներկ
aquarium [akwaʁjɔm] <i>m.</i>	ակվարիում
équateur [ekwatœʁ] <i>m.</i>	հասարակած
équation [ekwatɔ̃]	հավասարում
quadrupler [k(w)adʁypɛl]	քառապատկել
square [skwaʁ] <i>m.</i>	զբոսապուրակ

La lettre « S, s »

« S, s » տառը

♦ En règle générale, le « s » se prononce [z] quand elle est située entre deux voyelles, et [s] dans tous les autres cas (début de mot, ou située entre une consonne et une voyelle).

Որպես կանոն՝ « s » տառը միջձայնավորային դիրքում արտասանվում է [z], իսկ մնացած դեպքերում՝ բառի սկզբում, բաղաձայնի և ձայնավորի միջև արտասանվում է [s]:

♦ Entre deux voyelles:

Միջձայնավորային դիրքում՝

base f. հիմք, հենարան

oiseau m. թռչուն

se reposer հանգստանալ

rose f. վարդ

valise f. ճամպրուկ

voisin m. հարևան

♦ On écrit deux « ss » entre deux voyelles pour prononcer [s]:

Միջձայնավորային դիրքում [s] արտասանելու համար գրվում է երկու « s »՝

aussi նույնպես

assez բավական, բավականին

cesser դադարեցնել

classe f. դաս, կարգ, աստիճան, դասասենյակ

pousser հրել, ծիլ արձակել

tasse f. գավաթ

Mais lorsque dans les mots composés le deuxième radical commence par un « s » et le premier radical finit par une voyelle, le « s » se prononce [s]:

Սակայն երբ բաղադրյալ բառերում երկրորդ արմատը սկսվում է « s »-ով, իսկ առաջին արմատը ավարտվում է ձայնավորով, « s »-ը արտասանվում է [s]:

invraisemblable	անհավանական, անճշմարտանման
susurrer [sysyre]	շնչալ, փսփսալ
télesiège [telesjɛʒ] <i>m.</i>	մեկտեղանոց նստատեղերով ճոպանուղի
tournesol <i>m.</i>	<i>բւբ.</i> արևածաղիկ, <i>քիմ.</i> լակմուսի թուղթ
vraisemblable	ճշմարտանման, արժանահավատ
vraisemblance <i>f.</i>	ճշմարտանմանություն

Attention ! La lettre « s » entre deux voyelles se prononce [s] quand on ajoute un préfixe à un mot qui commence par « s »:

Ուշադրություն՝ միջձայնավորային « s » տառն արտասանվում է [s], երբ « s »-ով սկսվող բառին նախորդում է նախածանց՝

antisocial	հակահասարակական
antisismique	հակաերկրաշարժային, հակասեյսմիկ
aseptiser	հականեխել, ստերիլացնել
asocial	հասարակության հետ չմերվող
asymétrique	անհամաչափ
contresens <i>m.</i>	հակառակ կողմ, հակիմաստ, անմտություն
contresigner	կից՝ լրացուցիչ ստորագրություն դնել,
désolidariser	պառակտել
entresol <i>m.</i>	միջնահարկ, կիսահարկ
parasol <i>m.</i>	հովանոց, արևապաշտպան (լողափին)
préséance <i>f.</i>	նախապատվություն, գերադասություն
resaler	նորից աղ ցանել
resalir	նորից կեղտոտել

♦ Entre une consonne et une voyelle la prononciation de « s » est habituellement [s].

Սովորաբար « s » տառն արտասանվում է [s] բաղաձայնի և ձայնավորի միջև՝

ainsi	այսպես, այսպիսով
absent [apsɑ̃]	բացակա

fantastique	անիրական, ցնորական
mensonge m.	սուտ, հերյուրանք
penser	մտածել

♦ Dans certains mots, ainsi que dans les mots contenant “transi” [trãzi] la prononciation de « s » est [z] entre une consonne et une voyelle:

Բաղաձայնի և ձայնավորի միջև « s » տառն արտասանվում է [z], երբ բառում կա “transi” [trãzi] արմատը, ինչպես նաև մի շարք բառերում՝

balsamine	բալզամ
balsamier m.	<i>բսբ.</i> բալասանաբեր բարդի
alsacien	էլզասյան
transir	փայտացնել/անզգայացնել, լեղապատառ անել
transiger	հարմարվել, փոխզիջումների գնալ
transistor m.	տրանզիստոր
transitif	անցողական
intransitif	անանցողական

Attention! Les mots avec un « s » ou deux « s » ont des significations différentes:

Ուշադրություն՝ մեկ « s »-վ կամ երկու « s »-վ բառերն ունեն տարբեր նշանակություններ՝

cousin m.	զարմիկ	coussin m.	բարձ (բազմոցի)
désert m.	անապատ	dessert m.	աղանդեր
(ils) lisent	կարդում են	(ils) lissent	հղկում են, հարթում են
poison m.	թույն	poisson m.	ծուկ
ruse f.	խորամանկություն		
russe	ռուսական, ռուսերեն		

♦ La prononciation usuelle de la terminaison « -isme » dans les mots qui se terminent par « -isme » (par exemple *absolutisme*) est [ism].

Toutefois la prononciation [izm] n'est pas considérée comme fautive, car elle s'explique sur le plan phonétique.

« -isme »-ով վերջացող բառերում (օրինակ՝ *absolutisme* = բացարձակ միապետություն) « -isme »-ը արտասանվում է [ism]: Սակայն [izm] արտասանությունը սխալ չի համարվում:

académisme m.	ակադեմիզմ, ինքնատիպության պակաս
altruisme m.	այլասիրություն, ակտրուիզմ
barbarisme m.	բարբարոսություն
capitalisme m.	կապիտալիզմ, դրամատիրություն
communisme m.	կոմունիզմ, համայնավարություն
dramatisme m.	ռդրերգական գույներով ներկայացնելը
fanatisme m.	մոլեռանդություն
régionalisme m.	շրջանային ինքնավարության համակարգ
romantisme m.	ռոմանտիկություն, երագական հայեցողություն

♦ En fin du mot le « s » est en général muet:

Բառի վերջում « s » տառը սովորաբար չի արտասանվում՝

bras m.	բազուկ, թև
concours m.	մրցույթ, աջակցություն
cours m.	դասընթաց, ընթացք
brebis m.	մաքի, ոչխար
cadenas m.	փականք, կողպեք
cas m.	դեպք, հանգամանք, պարագա
hors	դուրս,
depuis	ի վեր, սկսած, դրանից հետո
sous	տակ
sans	առանց

Mais en cas de liaison le « s » se prononce [z]:

Սակայն liaison-ի ժամանակ « s » տառն արտասանվում է [z]՝

des éléphants	փղեր
sans argent	անփող, առանց փողի
trois articles	երեք հոդված
ces histoires	այդ պատմությունները
deux heures	երկու ժամ

♦ Dans certains mots le « s » final se prononce:

Մի շարք բառերում բառի վերջին « s »-ը արտասանվում է՝

albinos m.	ալբինոս, լսնամաշկ
aloès m.	բոբ. հալվե, ալոե
as m.	տուզ թղթախաղում
autobus m.	ավտոբուս
campus m.	դպրոցի, քոլեջի, համալսարանի տարածք
cassis m.	սև հաղարջի լիկյոր
consensus [kõsẽsus] m.	համաձայնություն, հավանություն
couscous m.	քուսքուս (ճաշատեսակ հատուկ ձավարից)
cursus m.	ուսումնական դասընթաց, կուրս
fil[s] [fis] m.	որդի
hélas	ավա՛ղ, ափսո՛ս
infarctus m.	ինֆարկտ
jadis	նախկինում, անցյալում
lis / lys m.	շուշան
mars m.	մարտ
maïs m.	եգիպտացորեն
ours m.	արջ
oasis f.	օազիս
os m.	ոսկոր
pancréas m.	բժշկ. ենթաստամոքսային գեղձ, պանկրեաս
sens m.	ուղղություն, զգայարան, իմաստ

tennis m.	թենիս
vasistas m.	օդանցք, օդափոխիչ
Vénus f.	Վեներա, Արուսյակ
virus m.	վիրուս
vis f.	պտուտակ

Le mot **plus** a trois prononciations différentes en fonction du sens: [ply], [plyz] ou [plys].

« **Plus** » բառն արտասանվում է երեք տարբեր ձևերով կախված դիրքից և իմաստից՝ [ply], [plyz] ou [plys].

Le mot « **Plus** » peut être un adverbe de négation avec le sens *այլևս*, ainsi qu'un adverbe de quantité avec le sens *ավելի շատ*. Il est utilisé aussi pour la formation des degrés de comparaison des adjectifs qualificatifs et des adverbes de manière avec le sens *ավելի, ամենա*.

« **Plus** » բառը կարող է լինել ժխտական մակբայ *այլևս* իմաստով, ինպես նաև չափ ու քանակի մակբայ *ավելի շատ* իմաստով: Այն օգտագործվում է նաև որակական ածականների և ձևի մակբայների համեմատության աստիճանները կազմելիս՝ *ավելի, ամենա* իմաստներով:

♦ Lors de la formation des degrés de comparaison des adjectifs et des adverbes, « plus » se prononce [ply] devant une consonne et [plyz] devant une voyelle.

Ածականների և մակբայների համեմատության աստիճանները կազմելիս « plus »-ն արտասանվում է [ply] բաղաձայնից առաջ և [plyz]՝ ձայնավորից առաջ:

Cet appartement est plus grand, il est le plus grand. [ply]

Այս բնակարանն ավելի մեծ է, այն ամենամեծն է:

Cette ville est plus ancienne, elle est la plus ancienne. [plyz]

Այս քաղաքն ավելի հին է, այն ամենահինն է:

Il réussira plus brillamment que son frère. [ply]

Նա ավելի փայլուն կերպով հաջողություն կունենա, քան եղբայրը:

Les élèves travaillent plus activement pendant la session d'examens. [plyz]

Ուսանողները ավելի մեծ եռանդով են պարապում քննաշրջանի ընթացքում:

♦ On ne prononce pas le « s » final de « plus » **[ply]** quand il est un adverbe de négation:

« Plus » բառի վերջին « s »-ը չի արտասանվում, երբ այն ժխտական մակբայ է « այլևս » իմաստով **[ply]**՝

Je ne veux plus de vin.

Ես այլևս գինի չեմ ուզում:

Tu ne veux plus de vin ? Moi non plus.

Դու այլևս գինի չե՞ս ուզում: Ես նույնպես:

♦ L'adverbe de négation « plus » se prononce généralement [plyz] devant une voyelle:

Սովորաբար, ժխտական մակբայ « plus »-ը արտասանվում է [plyz] ձայնավորից առաջ՝

Il n'y a plus à s'inquiéter.

Այլևս անհանգստանալու կարիք չկա:

♦ On prononce [plys], quand « plus » est synonyme de « davantage » ou bien de « maximum » [maksimɔm] étant le degré comparatif de l'adverbe de quantité « beaucoup »:

« Plus » բառն արտասանվում է [plys], երբ այն հոմանիշ է davantage (ավելի շատ, ավելի ու ավելի) կամ maximum (առավելագույն, մաքսիմալ) բառերին, լինելով « beaucoup » չափ ու քանակի մակբայի բաղդատական աստիճանը՝

J'en veux plus. [plys]

Ես դրանից ավելի շատ եմ ուզում:

Cet appartement a plus de pièces. [plys]

Այս բնակարանում ավելի շատ սենյակներ կան:

Dans les expressions suivantes on prononce le « s » final de « plus »:

« Plus »-ի « s »-ը արտասանվում է հետևյալ արտահայտություններում՝

beaucoup plus	շատ ավելին (ավելի շատ)
tout au plus	ամենաշատը, ոչ ավելին քան
au plus	ամենաշատը, ոչ ավելին քան
tant et plus	անչափ շատ, ինչքան ասես
un peu plus	մի քիչ ավելի (ավելի շատ)
raison de plus	ևս մի պատճառ
en plus	դրանից դուրս, բացի դրանից, նաև
de plus	դեռ ավելին, բացի այդ, բացի դրանից
rien de plus	ոչինչ ավելին
une fois de plus	ևս մեկ անգամ
plus de monde	ավելի շատ մարդ
en vouloir plus	դրանից ավելի շատ ուզել
sans plus, etc.	ոչինչ ավելին և այլն:

Attention ! Devant « que » on prononce en général [plys]:

Ուշադրություն՝ « Que » - ից առաջ այն սովորաբար արտասանվում է [plys]՝

plus que jamais ավելի քան երբևէ

Il travaille plus que quiconque. Նա բոլորից շատ է աշխատում:

♦ Quand il s'agit du terme de mathématique « + », on prononce [s] devant une consonne et [z] devant une voyelle:

Մաթեմատիկական « + » նշանի արտասանության ժամանակ « plus »-ի « s »-ը արտասանվում է [s] բաղաձայնից և [z] ձայնավորից առաջ՝

2 + 3 = 5 **Deux plus [plys] trois font cinq.**

7 + 1 = 8 **Sept plus [plyz] un égalent huit.**

♦ Dans certains mots le « s » au milieu du mot est muet.

Ce sont des mots composés dont le premier constituant est un mot outil.
(Voir page 28)

Lorsqu'on décompose ces mots, on voit que le premier morphème lexical est un mot outil au pluriel: un article ou un adjectif possessif. Comme le « s » du pluriel n'est pas prononcé dans ces mots outils utilisés seuls, dans les composés il reste aussi muet.

« On appelle *mot composé* un mot contenant deux, ou plus de deux, morphèmes lexicaux et correspondant à une signification: *chou-fleur*, *malheureux*, *pomme de terre* sont des mots composés. » (Jean Dubois, Dictionnaire de linguistique, p. 109).

Որոշ դեպքերում « s »-ը չի արտասանվում բառամիջում:

Բառամիջում « s »-ը չի արտասանվում այն բարդ բառերում, որոնց առաջին բաղադրիչը սպասարկու բառ է՝ հոդ կամ ստացական դերանվանական ածական (տե՛ս էջ 28): Քանի որ հոգնակի թվում սպասարկու բառերի « s »-ը չի արտասանվում, բարդ բառերում ևս այն չի արտասանվում:

Բարդ բառ է կոչվում երկու կամ ավելի ձևույթներից բաղկացած բառը, որն ունի մեկ նշանակություն՝ *chou-fleur* կաղամբ, *malheureux* դժբախտ, *pomme de terre* կարտոֆիլ բառերը կազմության բարդ են (Ժան Դյուբուա, Լեզվաբանական բառարան, էջ 109):

« Բարդ բառ(եր) – Մեկից ավելի հիմնական ձևույթներով կազմված բառերը » (տե՛ս Պետրոսյան Հ., Գալստյան Ս., Ղաբազյուլյան Թ. Լեզվաբանական բառարան, էջ 61):

desquels **(de + les = des)** որոնց (*ար.*)

desquelles **(de + les = des)** որոնց (*իգ.*)

lesquels	(les)	որոնք, որը (<i>ար.</i>)
lesquelles	(les)	որոնք, որը (<i>հգ.</i>)
madame	(ma → mes) → mesdames	տիկնայք, տիկին
mademoiselle	(ma → mes) → mesdemoiselles	օրիորդներ, օրիորդ
monsieur	(mon → mes) → messieurs	պարոնայք, պարոն

♦ « Tous » se prononce [tu] lorsqu'il est un adjectif indéfini, c'est-à-dire lorsqu'il accompagne un substantif. « Tous » se prononce [tus] lorsqu'il est un pronom indéfini, c'est-à-dire lorsqu'il accompagne un verbe en remplaçant un substantif.

« Tous »-ը արտասանվում է [tu], երբ անորոշ ածական է, այսինքն՝ երբ այն գործածվում է գոյականի հետ: Որպես անորոշ դերանուն արտասանվում է [tus], գործածվելով բայի հետ և փոխարինելով գոյականին:

[tu]	tous les livres	բոլոր գրքերը
	tous les enfants	բոլոր երեխաները
[tus]	Tous sont contents.	Բոլորը գոհ են:
	Il aime tous.	Նա սիրում է բոլորին:
	Il s'adresse à tous.	Նա դիմում է բոլորին:

La lett re « T, t »

« T, t » տառը

♦ Devant une voyelle « ti » se prononce [si] ou [sj] :

Ձայնավորից առաջ « ti »-տառակապակցությունն արտասանվում է [si] կամ [sj].

aristocratie <i>f.</i>	արիստոկրատիա, ազնվականություն
attention <i>f.</i>	ուշադրություն
démocratie <i>f.</i>	ժողովրդավարություն
félicitation <i>f.</i>	շնորհավորանք
patience <i>f.</i>	համբերություն

Attention ! « ti » devant une voyelle se prononce [tj] dans les cas suivants:

Ուշադրություն՝ Ձայնավորից առաջ « ti »-ն արտասանվում է [tj] հետևյալ դեպքերում՝

a) dans certains mots:

մի շարք բառերում՝

amitié <i>f.</i>	ընկերություն, բարեկամություն
chantier <i>m.</i>	շինհրապարակ, բաց հանքավայր
chrétien <i>m.</i>	քրիստոնյա
entier	լրիվ, ամբողջ, բովանդակ
garantie <i>f.</i>	երաշխավորություն, երաշխիք
inimitié <i>f.</i>	անբարյացակամություն, թշնամանք
métier <i>m.</i>	արհեստ, գործ, մասնագիտություն
pitié <i>f.</i>	կարեկցություն, խղճահարություն
sentier <i>m.</i>	արահետ, շավիղ
volontiers	հաճույքով, պատրաստակամությամբ

b) après la consonne « s »:

« s » տառից հետո՝

amnistie [amnistɪ] <i>f.</i>	համաներում
bestial	անասնական, կենդանական
christianisme <i>m.</i>	քրիստոնեություն
dynastie <i>f.</i>	դինաստիա, արքայատոհմ
forestier <i>m.</i>	անտառապահ
gestion <i>f.</i>	կառավարում, ղեկավարում
question <i>f.</i>	հարց
suggestion <i>f.</i>	մտադաշում, առաջարկություն

c) dans les 1ère et 2ème personnes du pluriel de l'imparfait de l'indicatif des verbes en « -ter », « -tir »:

« -ter », « -tir » վերջավորությամբ բայերի սահմանական եղանակի imparfait (անցյալ անկատար) ժամանակի հոգնակի թվի 1-ին և 2-րդ դեմքերում՝

chanter – nous chantions	երգել - մենք երգում էինք
vous chantiez	դուք երգում էիք
sentir - nous sentions	զգալ - մենք զգում էինք
vous sentiez	դուք զգում էիք

d) dans toutes les personnes du singulier et la 3ème personne du pluriel du présent de l'indicatif et du subjonctif du verbe *tenir* et ses dérivés:

tenir և նրանով կազմված բայերի սահմանական և ըղձական եղանակների ներկա ժամանակի եզակի թվի բոլոր դեմքերում և հոգնակի թվի երրորդ դեմքում՝

<i>Indicatif</i>		<i>Subjonctif</i>
tenir	je tiens	que je tienne
պահել, բռնել	tu tiens	que tu tiennes
	il tient	qu'il tienne
	ils tiennent	qu'ils tiennent

appartenir	j'appartiens	que j'appartienne
պատկանել		
entretenir	j'entretiens	que j'entretienne
լավ վիճակում պահել		
maintenir	je maintiens	que je maintienne
պահել, պահպանել,		

e) dans les noms dérivés du verbe *tenir* et des mots tirés des verbes en *-tir*:

tenir բայից ածանցված բառերում, ինչպես նաև *-tir* վերջավորությամբ բայերից կազմված գոյականներում՝

entretien m.	խնամք, լավ վիճակում պահելը
maintien m.	պահպանելը, հաստատելը, պնդելը
soutien m.	հենարան, նեցուկ
garantie f.	երաշխավորություն, երաշխիք
partie f.	մաս, <i>մարզ</i> . խաղ, պարտիա
sortie f.	ելք, դուրս գալը

Attention à la prononciation des mots *Christ* et *Jésus-Christ*:

Ուշադրություն՝ *Christ* և *Jésus-Christ* բառերի արտասանությունը՝

Christ	[krist] m	Քրիստոս
Jésus-Christ	[ʒezykri] m.	Հիսուս Քրիստոս

♦ « -ct » en fin du mot se prononce en général [kt]:

Բառի վերջին « ct »-ն սովորաբար արտասանվում է [kt]՝

affect m.	հուզական վիճակ, աֆեկտ
contact m.	շփում, հպում, կապ, առնչություն
correct	բարեկիրթ, պատշաճ, ճիշտ, ճշգրիտ
direct	ուղիղ, ուղղակի, անմիջական
strict	խիստ, խստապահանջ, ճշգրիտ
impact m.	հարված, բախում, ազդեցություն

Mais dans certains mots le « ct » en fin du mot ne se prononce pas ou bien sa prononciation est facultative:

Սակայն որոշ բառերում բառի վերջին « ct »-ն չի արտասանվում կամ էլ արտասանությունը կամրնտրական է՝

exact [ɛgza(kt)]	ճշտապահ, ճիշտ, ստույգ
instinct [ɛ̃stɛ̃] <i>m.</i>	բնագդ
respect [ʁɛspɛ] <i>m.</i>	հարգանք, մեծարանք
circospect [sircɔ̃spɛ(kt)]	շրջահայաց, զգուշավոր
distinct [distɛ̃(kt)]	զատ, անջատ, տարբեր, հստակ

♦ «- et » en fin du mot se prononce [ɛ]:

Բառի վերջին « - et »-ն արտասանվում է [ɛ]՝

alphabet <i>m.</i>	այբուբեն	forêt <i>f.</i>	անտառ
jouet <i>m.</i>	խաղալիք	ticket <i>m.</i>	տոմսակ, կտրոն
violet	մանուշակագույն	volet <i>m.</i>	փեղկ

Mais dans certains mots le «- et » est prononcé [ɛt]:

Սակայն որոշ բառերում «- et »-ն արտասանվում է [ɛt]՝

internet <i>m.</i>	համացանց
net	մաքուր, կոկիկ, պարզ, հստակ
gadget [gadʒɛt] <i>m.</i>	զվարճալի նորույթ (իրի մասին)
magnet [maɲɛt] <i>m.</i>	մագնիսի վրա ամրացված դեկորատիվ փոքրիկ առարկա, հուշանվեր մագնիս

♦ « -ent » en fin du verbe conjugué est toujours muet:

Խոնարհված բայերի « -ent » վերջավորությունը երբեք չի արտասանվում՝

ils parlent	նրանք խոսում են
ils parlaient	նրանք խոսում էին
ils parleraient	նրանք կխոսեին

♦ Le « t » final est généralement muet:

Բառի վերջում « t »-ն հիմնականում չի արտասանվում՝

abricot <i>m.</i>	ծիրան	art <i>m.</i>	արվեստ
chat <i>m.</i>	կատու	climat <i>m.</i>	կլիմա
combat <i>m.</i>	մարտ, պայքար	chocolat <i>m.</i>	շոկոլադ, կակաո
état <i>m.</i>	վիճակ, դրություն	candidat <i>m.</i>	թեկնածու
mot <i>m.</i>	բառ	muet	համր
haut	բարձր	tout	ամբողջ, ողջ
salut <i>m.</i>	ողջունելը, փրկություն		
droit	ուղիղ, աջ		

Mais dans certains mots le « t » se prononce:

Սակայն մի շարք բառերում բառի վերջին « t »-ն արտասանվում է՝

Ararat	Արարատ
chut	սու՛ս, լռի՛ր, լռե՛ք
but [byt, by] <i>m.</i>	նպատակ
dot <i>f.</i>	օժիտ
chat, tchat [tʃat] <i>m.</i>	զրույց համացանցում
huit	ութ
net	մաքուր, կոկիկ, հստակ
zut	գրողը տանի՛

Attention à la prononciation de « huit » dans les syntagmes:

Ուշադրություն՝ « huit » բառի արտասանությանը շարույթի կազմում՝

huit amis [ʒitami] **huit jours** [ʒizʊʁ]

N.B. : La prononciation du « t » final du mot « fait » dans les locutions adverbiales suivantes est facultative:

N.B.՝ հետևյալ մակբայական արտահայտություններում « fait » բառի

« t »-ի արտասանությունը կամընտրական է՝

au fait	[fɛ]	[fɛt]	ի դեպ, իմիջիայլոց
en fait	[fɛ]	[fɛt]	իրականում
de fait	[fɛ]	[fɛt]	իրոք, իսկապես, հիրավի

La lettre « X, x »

« X, x » տառը

♦ Le « x » du préfixe « ex- » devant une voyelle ou un « h » se prononce « gz » :

Ձայնավորից կամ « h »-ից առաջ « ex- » նախաձանցի « x »-ը արտասանվում է « gz »՝

examen <i>m.</i>	քննություն
exemple <i>m.</i>	օրինակ
exercice <i>m.</i>	վարժություն
exagérer	չափազանցնել, չափն անցնել
exister	գոյություն ունենալ
exiger	պահանջել
exhiber	ներկայացնել, ցույց տալ

♦ Le « x » du préfixe « ex- » devant une consonne se prononce « ks »:

Բաղաձայնից առաջ « ex- » նախաձանցի « x »-ը արտասանվում է « ks »՝

excursion <i>f.</i>	էքսկուրսիա
excellent	գերազանց
exception <i>f.</i>	բացառություն
exciter	գրգռել, հուզել, բորբոքել
exposition <i>f.</i>	ցուցահանդես, ցուցադրում
extraordinaire	արտասովոր, արտակարգ
exprès	դիտավորյալ, միտումնավոր
expliquer	բացատրել
excuser	ներել, արդարացնել

♦ Dans d'autres cas la consonne « -x- » se prononce :

Այլ դեպքերում « -x- » բաղաձայնն արտասանվում է՝

[z]	sixième	վեցերորդ
	dixième	տասներորդ

	deuxième	երկրորդ
	deuxièmement [døzjemmã]	երկրորդ հերթին
[ks]	taxi m.	տաքսի
	texte m.	տեքստ
	axe m.	առանցք
	lexique m.	բառապաշար, բառամթերք
	annexe f.	հարակից շինություն, հավելված
	complexe	բարդ, դժվարին
[s]	Bruxelles	Բրյուսել
	soixante	վաթսուն
	dix-sept	տասնյոթ

♦ En début du mot « x » se prononce [gz] :

Բառասկզբում « x » –ը արտասանվում է [gz]՝

Xavier	Քսավիե
xénophile	օտարասեր
xénophobe	օտարատյաց
xylographie	փայտագրություն
xylophone	քսիլոֆոն (երաժշտական գործիք)

♦ A la fin du mot « x » ne se prononce pas :

Բառի վերջում « x »-ը չի արտասանվում՝

flux m.	հոսք, մակընթացություն
faux	սխալ, սուտ, կեղծ
heureux	երջանիկ, ուրախ
doux	քաղցր, մեղմ
prix m.	գին, մրցանակ
noix f.	ընկույզ
choix m.	ընտրություն
Mais : lynx [lɛks] m.	լուսան
Sphinx [sfɛks] m.	սֆինքս, առեղծվածային մարդ

La lettre « Y, y »

« Y, y » տառը

♦ La lettre « y » a été empruntée à la langue grecque.

En début du mot « y » devant la consonne se prononce « i »:

« Y » տառը փոխառված է հունարեն այբուբենից:

Բառասկզբում բաղաձայնից առաջ «y» տառն արտասանվում է « i »՝

ypérite <i>f.</i>	<i>քիմ.</i> մանանեխի գազ, իպրիտ
yttrium [itrijom] <i>m.</i>	<i>քիմ.</i> իտրիում
Yvette	Իվետ

♦ En début du mot devant la voyelle « y » se prononce « j »:

Բառասկզբում ձայնավորից առաջ « y » տառն արտասանվում է « j »՝

yacht [jak, jot] <i>m.</i>	զբոսանավ
yaourt [jaurt] <i>m.</i>	մածուն
yeux [jø] <i>m. pl.</i>	աչքեր
yoga <i>m.</i>	յոգա

♦ En fin du mot « y » se prononce « i »:

Բառի վերջում « y » տառն արտասանվում է « i »՝

rugby [rygbi] <i>m.</i>	ռեգբի
Orly	Օռլի՝ քաղաք-շրջկենտրոն Փարիզից 10 կմ հարավ
psy <i>m.</i>	հոգեբուժության, հոգեվերլուծության, հոգեբանության մասնագետ

♦ La lettre « y » à l'intérieur du mot devant une consonne se prononce « i »:

Բառամիջում բաղաձայնից առաջ « y » տառն արտասանվում է « i »՝

gymnastique <i>f.</i>	մարմնամարզություն
Egypte <i>f.</i>	Եգիպտոս

cycliste <i>m.</i>	հեծանվորդ
cybernétique <i>f.</i>	կիբեռնետիկա
Raymond [REMɔ̃]	Ռեյմոն

♦ La voyelle « y » a la valeur de deux « i » dans une position intervocalique. Le premier « i » forme une diphtongue avec la voyelle précédente et le deuxième « i » se prononce [j] car il est suivi d'une voyelle : mitoyen → mitoi + ien.

Միջձայնավորային դիրքում « y » ձայնավորը համարժեք է երկու « i » -ի: Առաջին « i »-ին նախորդ ձայնավորի հետ կազմում է երկբարբառ (diphtongue), իսկ երկրորդ « i »-ին արտասանվում է [j], քանի որ նրան հաջորդում է ձայնավոր: Այսպես, *voyage* բառը պետք է կարդալ vo+i+i+age = [vwajaz]:

crayon <i>m.</i>	մատիտ
envoyer	ուղարկել
essuyer	սրբել
voyage <i>m.</i>	ճամփորդություն
voyelle <i>f.</i>	ձայնավոր

Quelques exceptions où « y » se prononce comme « i » entre deux voyelles:

Ահա մի քանի բացառություններ, որոնցում « y » -ը երկու ձայնավորի միջև արտասանվում է « i »`

mayonnaise [majɔnez] <i>f.</i>	<i>խորք.</i> մայոնեզ
papaye [papaj] <i>f.</i>	<i>բւր.</i> հնդկասեխ, պապայա (պտուղը)
coyote [kɔjɔt] <i>m.</i>	<i>կենդ.</i> դաշտագայլ, կոյոտ
goyave [gɔjav] <i>f.</i>	<i>բւր.</i> հնդկախնձոր
Attention !	
abbaye [abei] <i>f.</i>	աբբայություն, վանք
Haye (La) [laɛ] <i>f.</i>	Հաագա

Ուշադրություն`

abbaye [abei] <i>f.</i>	աբբայություն, վանք
Haye (La) [laɛ] <i>f.</i>	Հաագա

La lettre « Z, z »

« Z, z » տառը

♦ La lettre « z » est la vingt-sixième lettre de l'alphabet français. Elle représente le son [z] dans la plupart des cas.

Bien souvent, surtout à la fin du mot elle est muette.

« Z »-ը ֆրանսերենի այբուբենի քսանվեցերորդ տառն է և ներկայացնում է [z] հնչյունը:

Շատ հաճախ, հատկապես բառի վերջում « z »-ը չի արտասանվում:

♦ La lettre « z » au début du mot se prononce [z]:

« Z »-ով սկսվող բառերում այն արտասանվում է [z]՝

zèbre <i>m.</i>	զեբր
zèle <i>m.</i>	ջանասիրություն, ոգևորություն
zéphyr <i>m.</i>	զեփյուն
zéro <i>m.</i>	զրո
Zeus [zøs] <i>m.</i>	Ջևս
zigzag [zigzag] <i>m.</i>	զիգզագ
zone <i>f.</i>	գոտի, տարածք
zoo <i>m.</i>	կենդանաբանական այգի
zoologie <i>f.</i>	կենդանաբանություն
zut ! [zyt]	գրո՛ղը տանի, սատանա՛ն տանի

♦ Au milieu du mot « z » se prononce aussi [z]:

Բառամիջում նույնպես « z » տառն արտասանվում է [z]՝

azur <i>m.</i>	լազուր	Byzance <i>f.</i>	Բյուզանդիա
dizaine	տասնյակ	douze	տասներկու
gazon <i>m.</i>	սեզ, սիզամարգ	lézard <i>m.</i>	մոդես
onze	տասնմեկ	quatorze	տասնչորս
quinze	տասնհինգ	seize	տասնվեց
magazine <i>m.</i>	ամսագիր, հանդես	treize	տասներեք

♦ Très souvent, à la fin du mot la lettre « z » ne se prononce pas:

Բառի վերջում « z » տառը հիմնականում չի արտասանվում՝

assez [ase] բավականին, բավականաչափ

nez [ne] *m.* քիթ, հոտառություն

riz [ri] *m.* բրինձ

Tous les verbes ont la terminaison « -ez » [e] à la 2e personne du pluriel dans les cas suivants:

- a) au présent, à l'imparfait, au futur simple de l'indicatif
(sauf « dire, être, faire » au présent: vous dites, vous êtes, vous faites),
- b) à l'impératif,
- c) au présent du conditionnel,
- d) au présent et à l'imparfait du subjonctif.

Հետևյալ դեպքերում բոլոր բայերի հոգնակի թվի երկրորդ դեմքն ունի « -ez » [e] վերջավորությունը՝

a) սահմանական եղանակի ներկա *présent*, անցյալ անկատար *imparfait*, ապառնի *futur simple* ժամանակներում (բացառություն են կազմում երեք բայ ներկա ժամանակում՝ *dire* - vous dites, *être* - vous êtes, *faire* – vous faites),

a) հրամայական եղանակում,

b) պայմանական եղանակի ներկա *présent* ժամանակում,

c) ըղձական եղանակի ներկա *présent* և անցյալ անկատար *imparfait* ժամանակներում:

a) Indicatif

Présent

1er groupe - vous parlez

2ième groupe - vous finissez

3ième groupe - vous écrivez

Imparfait

vous parliez

vous finissiez

vous écriviez

Futur simple

vous parlerez

vous finirez

vous écrirez

b) Impératif

1er groupe - parlez !

2ième groupe – finissez !

3ième groupe – écrivez !

c) Conditionnel présent

1er groupe - vous parleriez

2ième groupe – vous finiriez

3ième groupe – vous écrieriez

d) Subjonctif

Présent

1er groupe - que vous parliez
2ième groupe – que vous finissiez
3ième groupe – que vous écriviez

Imparfait

que vous parlassiez
que vous finissiez
que vous écrivissiez

Attention! Les consonnes « d, p, s, t, x, z » en fin du mot ne se prononcent pas, elles sont muettes.

Ուշադրություն՝ բառի վերջում « d, p, s, t, x, z » բաղաձայնները չեն արտասանվում՝ համր են:

bras m.	բազուկ	loup m.	զայլ
nez m.	քիթ	prêt	պատրաստ
pied m.	ոտք	voix f.	ձայն

Exception: la consonne finale se prononce dans les mots suivants:

Բացառություն. հետևյալ բառերում բառի վերջին բաղաձայնն արտասանվում է՝

sens m.	ուղղություն, իմաստ
ours m.	արջ
maïs m.	եգիպտացորեն
Est [est] m.	արևելք
Ouest [west] m.	արևմուտք
Sud m.	հարավ

Les diphtongues

Երկբարբառներ

♦ La diphtongue est une voyelle qui change de timbre en cours d'émission lorsqu'elle est à l'intérieur d'une même syllabe [notée par une ou deux lettres-voyelles] (Le petit Robert p. 743).

Par exemple : en anglais [ei] *day*, [ou] *nose* ; en allemand [au], *Haus* ; en espagnol [ue] *muerte* ; en italien [uo] *cuore*).

Երկբարբառը ձայնավոր է, որը փոխում է տեմբրը՝ տոնայնությունը արտասանության ընթացքում, նույն վանկի սահմաններում (Le petit Robert, էջ 743):

Օրինակ՝ [ei] *day* (օր), [ou] *nose* (քիթ)՝ անգլերենում, [au] *Haus* (տուն)՝ գերմաներենում, [ue] *muerte* (մահ)՝ իսպաներենում, [uo] *cuore* (սիրտ)՝ իտալերենում:

Երկբարբառը այսպես է բնութագրվում «Լեզվաբանական բառարանում»՝ «Վանկի մեջ երկու ձայնավորների կամ ձայնավորի ու ձայնորդի արտասանական սերտ միասնությամբ ստեղծված զուգակցումը՝ զուգակցվող ձայնավորներից մեկի վանկարար հատկության պահպանումով: [...] Արդի հայերենը երկբարբառներ չունի» (Լեզվաբանական բառարան, էջ 94):

♦ Au XIIIe siècle il y avait de nombreuses diphtongues en ancien français, comme « au, ou, eu, ei, ai, oi » et des triphthongues, comme « eau, œu », dont chaque lettre représentait un phone différent. La plupart de ces groupes de voyelles se sont réduits à un seul phone en laissant des traces dans l'écriture. Aussi « eau » se prononce-t-il [o].

13-րդ դարում հին ֆրանսերենն ուներ բազմաթիվ երկբարբառներ՝ « au, ou, eu, ei, ai, oi » և եռաբարբառներ՝ « eau, œu », որոնց յուրաքանչյուր տառը ներկայացնում էր տարբեր հնչյուններ: Ձայնավորների այս տառակապակցությունների մեծ մասը վերածվել է մեկ հնչյունի՝ պահպանելով ուղղագրությունը: Այսպես՝ « eau »-ն արտասանվում է [o]:

N.B. Ne confondez pas une diphtongue avec un hiatus. La diphtongue est comprise dans une seule et même syllabe, l'hiatus désigne une succession de deux voyelles appartenant à deux syllabes différentes.

N.B. Չշփոթել երկբարբառը հորանջի հետ: Երկբարբառը գտնվում է մեկ վանկի սահմաններում, իսկ հորանջը ցույց է տալիս երկու տարբեր վանկերի պատկանող ձայնավորներ:

♦ En français, ni les voyelles en hiatus (ex.: chaos), ni les successions voyelle/semi-consonne (ex.: travail), ni les successions semi-consonne/voyelle (ex.: oui) ne sont des diphtongues (Le petit Robert, p. 743).

Ֆրանսերենում երկբարբառներ չեն համարվում *ն'չ* հորանջի դիրքում գտնվող ձայնավորները (օր.՝ chaos - քաոս), *ն'չ* ձայնավոր/կիսաբաղաձայն հերթագայությունը (օր.՝ travail – աշխատանք), *ն'չ* էլ կիսաբաղաձայն/ձայնավոր հերթագայությունը (օր.՝ oui - այո) (Le petit Robert, էջ 743):

♦ En français moderne, il n'existe plus de diphtongues : les graphies « eu, au, ou » correspondent à des voyelles simples [ø], [o] et [u], etc.

Les digrammes ou les trigrammes suivants sont prononcés comme un son simple:

Ժամանակակից ֆրանսերենում այլևս գոյություն չունեն երկբարբառներ: « Eu, au, ou » գրություններին համապատասխանում են պարզ ձայնավորներ՝ [ø], [o] et [u], և այլն:

Հետևյալ երկտառ և եռատառ հնչյուններն արտասանվում են որպես պարզ հնչյուններ՝

ai ↘	[ɛ] [e]	aimer	սիրել
ei ↗		neige <i>f</i>	ձյուն
au ↘	[o]	aussi	նույնպես
eau ↗		beau	գեղեցիկ
ou → [u]		ouvrir	բացել
oi → [wa]		oiseau <i>m.</i>	թռչուն

eu ↘	heure <i>f.</i>	ժամ
œu → [ø] [œ]	sœur <i>f.</i>	քույր
œ ↗	œil <i>m.</i>	աչք

♦ La voyelle du radical de certains verbes à la conjugaison irrégulière se transforme en diphtongue aux trois personnes du singulier et à la troisième personne du pluriel du présent (de l'indicatif, du subjonctif, de l'impératif). Le « e » devient « ie » dans les verbes *venir*, *tenir*, *acquérir* et leurs composés. « E » devient « oi » et « ou » devient « eu » dans les verbes *devoir*, *recevoir*, *mourir*, *pouvoir*, *vouloir*, et leurs composés.

Անկանոն խոնարհում ունեցող որոշ բայերի արմատի ձայնավորը դառնում է երկբարբառ ներկա ժամանակի եզակի թվի երեք դեմքերում և հոգնակի թվի երրորդ դեմքում (սահմանական, ըղձական, հրամայական եղանակներում): *Venir*, *tenir*, *acquérir* և նրանցով կազմված բայերի « e »-ն դառնում է « ie », *devoir*, *recevoir*, *mourir*, *pouvoir*, *vouloir*, բայերի և դրանցով կազմված բայերի « e »-ն դառնում է « oi », իսկ « ou »-ն դառնում է « eu »:

Venir	advenir	պատահել
գալ	convenir	համապատասխանել
	devenir	դառնալ
	disconvenir	ժխտել
	intervenir	միջամտել
	obvenir	<i>հրավր.</i> բաժին ընկնել,
	prévenir	նախազգուշացնել
	provenir	ծագել, բխել
	revenir	վերադառնալ
	souvenir (se)	հիշել
	subvenir	օգնության հասնել
	survenir	վրա հասնել,
	contrevenir	խախտել, օրենքի դեմ գործել

tenir	abstenir (s')	ժուժկալել, գերծ մնալ
բռնել,	appartenir	պատկանել
պահել	contenir	պարունակել
	détenir	պահել
	maintenir	պահել, պահպանել
	obtenir	ձեռք բերել,
	retenir	պահել, զսպել, հիշել

acquérir	conquérir	նվաճել, գրավել
ձեռք բերել	enquérir (s')	տեղեկանալ
	quérir	փնտրել
	reconquérir	վերանվաճել
	requérir	հայցել, պահանջել

<i>Indicatif</i>	<i>Impératif</i>	<i>Subjonctif</i>
<i>Présent</i>	<i>Présent</i>	<i>Présent</i>
je viens	viens !	que je vienne
je tiens	tiens !	que je tienne
j'acquiers	acquiers !	que j'acquière
je dois	dois !	que je doive
je reçois	reçois !	que je reçoive
je meurs	meurs !	que je meure
je peux	(n'existe pas)	que je puisse
je veux	veuille !	que je veuille

Les voyelles nasales

Ռնգային ձայնավորներ

♦ Les voyelles nasales sont des voyelles dont la production est accompagnée du passage du flux de l'air dans les fosses nasales grâce à l'abaissement du voile du palais.

Ռնգային ձայնավորներն այն ձայնավորներն են, որոնց արտասանության ժամանակ շնչափողից դուրս եկող օդի հոսանքը լիովին կամ մասամբ դուրս է գալիս քթի խոռոչով:

♦ Par opposition, une voyelle lors de la production de laquelle l'air passe uniquement par la bouche est dite *orale*. Le voile du palais permet de différencier les sons qui sortent par le nez (sons nasaux) des sons qui sortent uniquement par la bouche (sons oraux). Pour prononcer les sons oraux, les muscles du voile se contractent et empêchent l'air de passer par le nez.

Ի հակադրություն ռնգային ձայնավորի՝ *բանավոր* կամ *բերանային* է կոչվում այն ձայնավորը, որի արտասանության ժամանակ օդի հոսանքը դուրս է գալիս բերանի խոռոչով: Բանավոր ձայնավորների արտասանության ժամանակ փափուկ քիմքը փակվում է քթի խոռոչը, և օդն անցնում է բերանով:

♦ Le processus permettant de passer d'une voyelle orale (normale) à une voyelle nasale est la nasalisation.

Բանավոր՝ բերանային, ձայնավորների անցումը համապատասխան ռնգային հնչյունների կոչվում է ռնգայնացում:

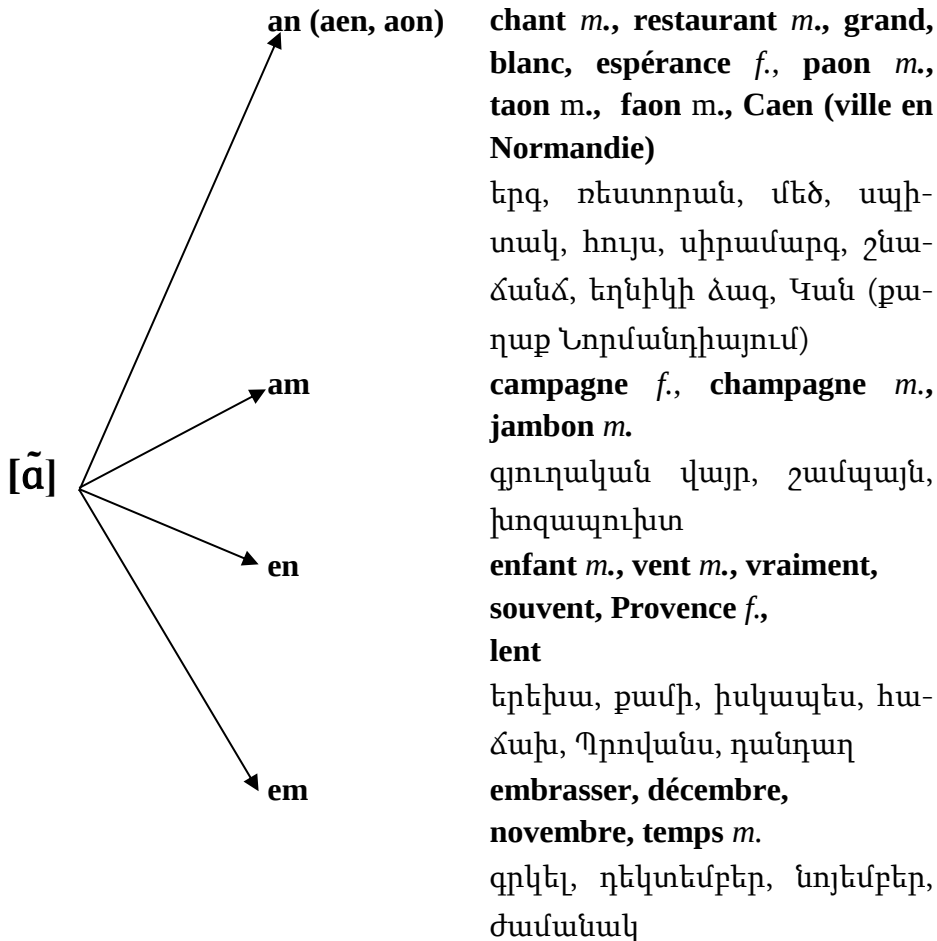
«Ռնգայնացման ժամանակ քմային վարագույրը իջնում է, որի հետևանքով դուրս մղվող օդն անցնում է ռնգային խոռոչով, առաջ բերելով ռնգային արձագանք» (Լեզվաբանական բառարան, էջ 94):

♦ La voyelle nasale se compose d'une voyelle suivie d'une consonne nasale (« m » ou « n »). Par exemple : an, am [ã], en, em [ẽ], in, im [ĩ], on, om [õ], un, um [ũ]. Les voyelles nasales avec « m » sont employées devant les consonnes « b » et « p ».

Ռնգային ձայնավորը բաղկացած է սովորական ձայնավորից և ռնգային « n » կամ « m » բաղաձայններից որևէ մեկից: Օրինակ՝ an, am [ã], en, em [ẽ], in, im [ɛ̃], on, om [ɔ̃], un, um [œ̃]. « M » բաղաձայնով տարբերակները օգտագործվում են « b » և « p » բաղաձայններից առաջ:

♦ Le français possède quatre voyelles nasales : [ã], [ẽ], [ɔ̃], [œ̃]. L'opposition [ɛ̃] - [œ̃] est en voie de disparition au profit du timbre [ɛ̃].

Ֆրանսերենն ունի չորս ռնգային ձայնավոր՝ [ã], [ẽ], [ɔ̃], [œ̃]: Այնուամենայնիվ, [ɛ̃] և [œ̃] ռնգային ձայնավորների հակադրությունը այսօր անհետացման ճանապարհին է՝ հոգուտ [ɛ̃]-ի:

Exceptions en [ɛn]:

Բացառություններ [ɛn]-ով՝

abdomen *m.*, **cyclamen** *m.*,

gluten *m.*, **spécimen** *m.*,

որովայն, ալպիական մանուշակ, սնձան, նմուշ

Exceptions en [ɛ̃]:

Բացառություններ [ɛ̃]-ով՝

examen *m.*, **lycéen** *m.*, **européen** *m.*, **méditerranéen** *m.*

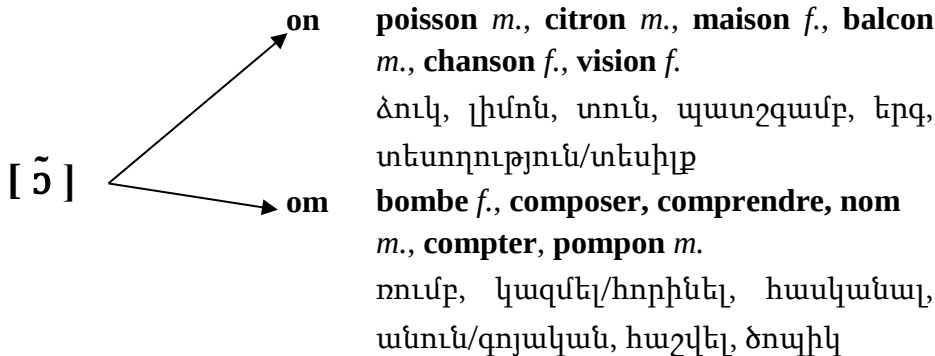
քննություն, լիցեյի աշակերտ, եվրոպացի, միջերկրածովյան շրջանների բնակիչ

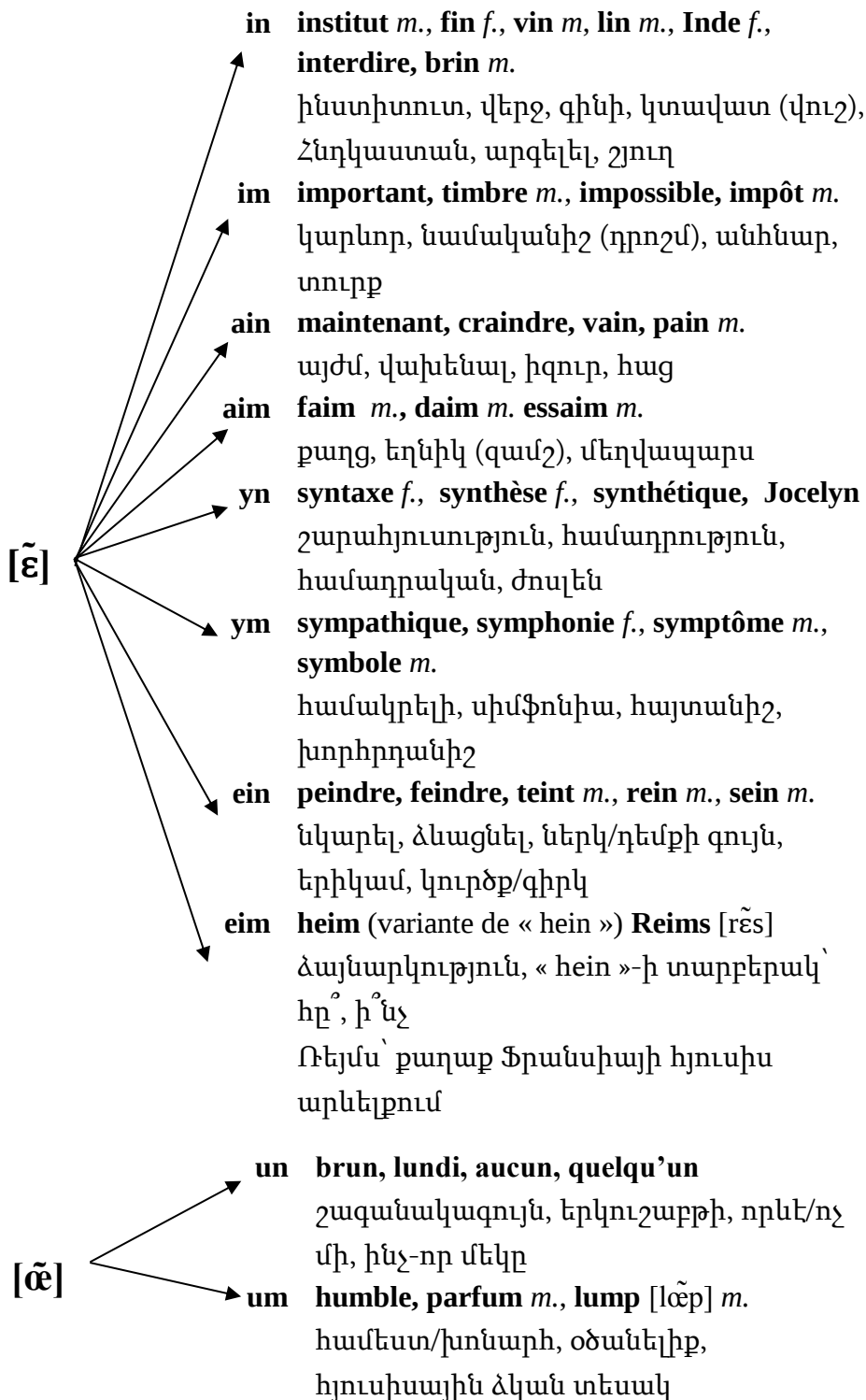
Attention à la prononciation du mot « suspense » au masculin et au féminin:

Ուշադրություն բառի արտասանությանը արականում և իգականում՝

suspense *m.* [sɥspɛ̃s] լարված՝ տագնապալի սպասում

suspense *f.* [sɥspɑ̃s] *եկեղ.* պաշտոնից ազատելը (d'un prêtre՝ քահանային)

Exceptions: « um » se prononce [ɔm] à la fin de certains mots généralement identiques aux mots latins:

Բացառություն. « um » -ը արտասանվում է [ɔm] լատինական ծագում ունեցող մի շարք բառերում՝

aquarium [akwarjɔm] <i>m.</i>	ակվարիում
maximum	առավելագույն/մաքսիմալ
minimum	նվազագույն
planétarium <i>m.</i>	պլանետարիում/մոլորակացույց
podium <i>m.</i>	բարձրահարթակ/պոդիում
rhum <i>m.</i>	ռում

[wɛ̃] —————> **oin** **joindre, loin, coin** *m.*, **pointe** *f.*
միացնել, հեռու, անկյուն, սուր ծայր

[jɛ̃] —————> **ien, yen** **bien, rien, ancien, lien** *m.*, **bientôt, moyen** *m.*
լավ, ոչինչ, հին/նախկին, կապ, միջոց, շուտով

Attention: « -ien » se prononce [jɛ̃] en fin de mot et dans la conjugaison des verbes « venir » et « tenir » (au présent de l'indicatif, singulier, au futur simple de l'indicatif, au conditionnel présent, singulier et pluriel).

Ուշադրություն՝ բառավերջում « ien »-ը արտասանվում է [jɛ̃], ինչպես նաև « venir » (զալ) և « tenir » (պահել, բռնել) բայերի և նրանցով կազմված բայերի խոնարհման ժամանակ (սահմանական եղանակի ներկա ժամանակի եզակի թվում, ապառնի ժամանակի և պայմանական ներկայի եզակիում և հոգնակիում):

Présent de l'indicatif

je viens	je tiens
tu viens	tu tiens
il vient	il tient

Futur simple de l'indicatif

je viendrai	je tiendrai
tu viendras	tu tiendras
il viendrait	il tiendra
nous viendrons	nous tiendrons
vous viendrez	vous tiendrez
ils viendront	ils tiendront

Présent du conditionnel

je viendrais	je tiendrais
tu viendrais	tu tiendrais
il viendrait	il tiendrait
nous viendrions	nous tiendrions
vous viendriez	vous tiendriez
ils viendraient	ils tiendraient

La dénasalisation Ապառնգայնացում

♦ La dénasalisation des voyelles nasales consiste en la perte de l'articulation nasale d'une voyelle. Elle se manifeste par l'interruption de l'écoulement de l'air par le nez.

Ռնգային ձայնավորներն ապառնգայնանում են՝ դառնալով բերանային կամ բանավոր, երբ կորցնում են իրենց ռնգային արտաբերումը: Օղի հոսքը դադարում է արտահոսել քթի խոռոչով:

♦ Il n'y a pas de son nasal lorsque:

a) les consonnes « n » ou « m » sont suivies d'un « e » muet ou d'une autre voyelle (a, i, o, u):

Ապառնգայնացումը տեղի է ունենում հետևյալ դեպքերում՝

- երբ « n » կամ « m » ռնգային բաղաձայններին հաջորդում է « e » կամ որևէ այլ ձայնավոր (a, i, o, u)՝

an m.	տարի	animal m.	կենդանի
fin	բարակ/նուրբ	fine	բարակ/նուրբ <i>հգ.</i>
plein	լի/լիքը	pleine	լի/լիքը <i>հգ.</i>
brun	շագանակագույն	brune	շագանակագույն <i>հգ.</i>
champagne m.	շամպայն	chameau	ուղտ
parfum m.	օծանելիք	parfumeur m.	օծանելիք վաճառող
humble	համեստ/անշուք	humour	հումոր

b) devant deux « n » ou deux « m » :

- կրկնակի « m » ի-g և « n »-իg առաջ՝

bon	լավ/բարի <i>աբ.</i>	bonne	լավ/բարի <i>հգ.</i>
Italien	իտալական	italienne	իտալական <i>հգ.</i>
Jean [ʒɑ̃]	Հովհաննես	Jeanne [ʒan]	Ժաննա
le mien	իմը <i>աբ.</i>	la mienne	իմը <i>հգ.</i>
le tien	քոնը <i>աբ.</i>	la tienne	քոնը <i>հգ.</i>

son m.	հնչյուն	sonner	զանգը տալ, հնչել
il prend	նա վերցնում է	ils prennent	նրանք վերցնում են
intérêt m.	շահ, օգուտ	innocence f.	անմեղություն
injuste	անարդար	innovation f.	նորամուծություն
important	կարևոր	immobile	անշարժ
impression f.	տպավորություն	immédiat	անմիջական
impropre	սխալ, անճիշտ	immense	հսկայական

N.B.: Certains mots se prononcent cependant avec une voyelle nasale et une consonne nasale à la fois:

N.B.: Այնուամենայնիվ, մի շարք բառերում արտասանվում են թե՛ ռնգային ձայնավորը, թե՛ ռնգային բաղաձայնը՝

emmener [ãm(ə)ne]	տանել
emmêler [ãmele] ou [ãmεle]	խճճել, խառնել, շփոթել
emmagasiner [ãmagazine]	պահեստավորել
ennui [ãnɥi] m.	ձանձրույթ, անախորժություն
ennuyer [ãnɥije]	ձանձրացնել, հոգնեցնել
ennoblir [ãnɔblir]	ազնվացնել, վեհացնել

Attention à la prononciation des adverbess de manière en « -emment », « -amment »: [amã].

Ուշադրություն « -emment », « -amment » վերջավորություն ունեցող ձևի մակբայների արտասանությանը՝ [amã]:

récemment [resamã]	վերջերս
différemment	տարբեր ձևով, այլ կերպ
prudemment	զգուշաբար, շրջահայացորեն
suffisamment	բավականին, բավականաչափ

RÉCAPITULATION

C = consonne

V = voyelle

Ø = zéro

McL = Muta cum Liquida

La lettre « C, c »

1. « c » + « e, i, y » = [s] (*cent, cité, cycle*)
2. « c » + « a, o, u » (+ C) = [k] (*carte, copie, cube*)
3. « ç » + « a, o, u » = [s] (*façade, maçon, reçu*)
4. « c » final = [k] (*avec, sac, lac*)
Exceptions : « c » final = Ø (*estomac, tabac, porc*)
5. V nasale finale + « c » final = Ø (*blanc, banc, jonc*)
6. « ch » = [ʃ] (*chanter, acharner cacher*)
Exceptions : dans les emprunts grecs : « ch » = [k] (*chorale, chœur, psychologue*)

La lettre « E, e »

1. « e » + deux C = [ɛ] (*geste, rester, estimer*)
2. « e » + une C (ou + McL) = [ə] (*remuer, mener, jeter*)
3. V + C + « e » + C + V = Ø (*samedi, médecin, galerie*)
4. V + « e » = Ø dans les verbes en -ouer, -ier, -uer, -éer » :
(*remerciement, aboiement*
leurs dérivés en « -ment » et
« -rie », ainsi que dans la
bégalement, il étudiera,
conjugaison au futur et au
conditionnel présent : *il étudierait*)
5. « E » = Ø dans les dérivés en « -ment » des verbes
(*apitoiement, paiement,*
en « -ayer et -oyer » *aboiement*)
6. « e » + « rr », « ll » et « rl » = [ɛ] ou [e] (*belle, terre, perle*)
7. « é » + une C (ou + McL) = [e] (dans une syllabe ouverte)
(*répondre, écrire, réveiller*)

8. « è » + une C (ou + McL) = [ɛ] (dans une syllabe fermée)
(*chère, frère, trèfle*)
9. « ê » + une C (ou + McL) = [ɛ] (*être, bête, forêt*)
10. Les terminaisons « -er », « -et », « -ez » = [ɛ] ou [e]
(*parler, violet, chez*)
Exceptions : « -er » final = [ɛʀ] (*mer, fer, fier*)
11. « c, g » + « eu » = « c, g » + « ue » (*accueil, orgueil, cueillir*)
12. « -e », « -es » à la fin du mot = Ø (*dire, rose, livre*)

La lettre « G, g »

1. « g » + « e, i, y » = [ʒ] (*neige, gilet, gymnastique*)
2. « g » + « a, o, u » (+ C, sauf « n ») = [g] (*gare, gomme, guttural*)
agronome
3. « -gn- » = [ɲ]
Exceptions : « -gn- » = [gn] (*gnome, pugnace, stagner*)
« -gn- » = [ɲ] ou [gn] (*magnat, ignition, ignifuge*)
4. « g » + « u » + « e, i, y » = [g] (*langue, guide, Guy*)
5. « guë » = [gy] (*ambiguë, contiguë, suraiguë*)
6. « g » + « e » + « a, o, u » = [ʒ] (*pigeon, changeable, gageüre*)

La lettre « H, h »

1. « h » muet = l'élision et la liaison (*l'histoire, les _histoires*)
2. « *h » aspiré = ni l'élision ni la liaison (*le héros, les || héros*)
3. c + h = [ʃ] (*chanter, chemin, chimie*)
c + h = [k] dans les mots d'origine grecque (*écho, chrétien, psychiatre*)
4. p + h = [f] (*phonétique, photo, alphabet*)
5. V + h + V = hiatus (*dehors, éhonté, ahuri*)

La lettre « I, i »

1. « i » + V = [j] (*pièce, fier, paupière*)
2. McL + « i » + V = [ij] (*prier, crier, friable*)

3. V + « -il » final = [j] (travail, chandail, détail)
4. C + « -il » final = [il] (avril, péril, cil)
Exceptions : C + « -il » final = [i] (fusil, outil, gentil)
5. V + « -ill- » = [j] (médaille, ailleurs, crémaillère)
6. C + « -ill- » = [ij] (fille, billet, griller)
Exceptions : C + « -ill- » = [il] (ville, mille, osciller)

La lettre « P, p »

1. « lpt », « mpt », « pt » = [lt], [mt], [t] (sculpture, compteur, sept)
2. « p » final = Ø (loup, coup, champ)
3. « ph » = [f] (phone, phobie, graphie)

La lettre « Q, q »

1. « q » + « u » = [k] (quand, quatre, question)
Exceptions : (cinq, coq, Qatar)
2. « cqu » = [k] (Jacques, acquérir, acquitter)
3. « qu » = [kw] (square, aquarelle, adéquat)

La lettre « S, s »

1. V + « s » + V = [z] (vase, abuser, usage)
V + « s » + V = [s] (tournesol, antisocial, désolidariser)
2. V + « ss » + V = [s] (tasse, assez, casser)
3. C + « s » + V = [s] (ainsi, arsenal, mensuel)
4. C + « s » + V = [z] (transitif, balsamique, alsacien)
5. « isme » = [ism] ou [izm] (romantisme, académisme)
6. « s » final = Ø (sous) (bas, cas, tas)
Exceptions : « s » final = [s] (autobus, mars, ours)
7. « s » = Ø au milieu du mot (mesdames, lesquels, desquels)
8. Plus + C = [ply] (plus grand)
9. Plus + V = [plyz] (plus utile)
10. « Plus » le comparatif de « beaucoup » = [plys] (Il travaille plus.)
11. « Tous » adjectif indéfini = [tu] (tous les livres)
12. « Tous » pronom indéfini = [tus] (Il aime tous.)

La lettre « T, t »

1. « ti » + V = [si] ou [sj] (attention, animation, mention)
Exceptions : « ti » + V = [tj] (amitié, métier, pitié)
2. « s » + « ti » + V = [tj] (question, bestial, vestiaire)
3. « ti » + V = [tj] dans les verbes en « -ter », « -tir » (nous chantions, vous mentiez)
4. « tenir » = tj (je tiens, je soutiens, j'entretiens)
5. « ct » final = [kt] (direct, correct, strict)
6. «- et » final = [ɛ] (alphabet, poulet, jouet)
7. «- et » final = [ɛt] (internet, net, magnet)
8. « -ent » terminaison verbale = Ø (ils parlent, ils parlaient, ils parleraient)
9. « t » final = Ø (abricot, salut, droit)

La lettre « X, x »

1. « ex- » + V = [egz] (exercice, examen, exemple)
2. « ex- » + C = [eks] (excuser, exprimer, excursion)
3. « x » = [z], [ks], [s] (deuxième, texte, soixante)
4. « x » initial = [gz] (xénophile, xénophobe, xérès)
5. « x » final = Ø (prix, choix, heureux)

La lettre « Y, y »

1. «y » initiale + C = [i] (Yves, ypérite, yttria)
2. «y » initiale + V = [j] (yoga, yack, yeux)
3. «y » finale = [i] (Orly, Vichy, whisky)
4. «y » + C = [i] (Egypte, cycliste, gymnastique)
5. V + «y » + V = i + i (voyelle, citoyen, crayon)

La lettre « Z, z »

1. « z » initial = [z] (zèbre, zeste, zèle, gazelle)
2. « z » dans le mot = [z] (azur, azote, bazar, nazi)
3. « z » final = Ø (riz, nez, chez)
4. « -ez » final = [e] (Parlez ! rez-de-chaussée, cache-nez)

Attention !

« d, p, s, t, x, z » en fin du mot = Ø (*bras, pied, bout, assez, noix, drap*)

Exceptions : (*Sud, cep, atlas, codex, dot, jazz*)

Les diphtongues

ai ↘		(<i>aimer, baisser, trait</i>)
ei ↗	[ɛ]	(<i>neige, beige, reine</i>)
au ↘		(<i>austère, aurore, autour</i>)
eau ↗	[o]	(<i>beau, château, cadeau</i>)
eu ↘		(<i>ceux, jeu, beurre</i>)
œu →	[ø] [œ]	(<i>cœur, sœur, œuf</i>)
œ ↗		(<i>œil, œillet, œillade</i>)
ou →	[u]	(<i>ouvrir, chou, mouton</i>)
oi →	[wa]	(<i>joie, espoir, miroir</i>)

Les voyelles nasales

[ã]	an (aen, aon)	(<i>banc, sang, chant, Caen, paon, taon - mouche</i>)
	am	(<i>champ, champagne, ambulance</i>)
	en	(<i>entrer, genre, envoyer</i>)
	em	(<i>novembre, emporter, embrasser</i>)

Exceptions en [ɛn] : (*abdomen, cyclamen, dolmen*)

Exceptions en [ɛ̃] : (*examen, lycéen, méditerranéen, chien*)

[ɛ̃]	in	(<i>matin, vin, brin</i>)
	im	(<i>impossible, timbre, impatience, simple</i>)
	ain	(<i>pain, bain, nain, châtain</i>)
	aim	(<i>faim, daim, essaim</i>)
	yn	(<i>syntaxe, synchronie, syndicat</i>)
	ym	(<i>symbole, sympathique, symphonie</i>)
	ein	(<i>peindre, teinture, feindre</i>)
	eim	(<i>heim, Reims</i>)
[ɔ̃]	on	(<i>son, montre, conte</i>)
	om	(<i>ombre, combat, composer, rompre</i>)

[œ] ↗ un (*lundi, brun, chacun*)
 ↘ um (*parfum, humble, lump*)

Exceptions : « um » = [ɔm] : (*planétarium, maximum, podium*)

[wẽ] → oin (*loin, coin, point*)

[jẽ] → ien, yen (*rien, lien, moyen*)

La dénasalisation

1. « m » ou « n » + a, e, i, o, u (*imiter, amour, brunette,)*

2. deux « m » ou deux « n » + « e » (*immense, immédiat, innocent,*
 muet (ou une autre V) *innover)*

Exceptions = V nasale + « m » ou (*ennui [ãnɥi], ennuyer, emmener*
 « n » [*ãm(ə)ne*])

BIBLIOGRAPHIE

1. Պետրոսյան Հ., Հայերենագիտական բառարան, Երևան, «Հայաստան», 1987:
2. Պետրոսյան Հ., Գալստյան Ս., Ղարազյուլյան Թ. Լեզվաբանական բառարան, Երևան, ՀՀ ԳԱ հրատարակչություն, 1975:
3. Ֆրանսերեն – հայերեն բառարան, 40 000 բառահոդված, Երևան, «Փրինթինֆո», 2010:
4. Рапанович А. Н. Фонетика французского языка, Москва, Высшая школа, 1969.
5. Blbouliau T. Guide de prononciation. Aide-mémoire du français standard, Erevan, TAGOUHI BLBOULIAN, 2009.
6. Caput J. et J.-P. Dictionnaire des verbes français. Paris, Librairie Larousse, 1969.
7. Dubois J., Giacomo M., Guespin L. et d'autres, Dictionnaire de linguistique, Paris, Librairie Larousse, 1973.
8. Grevisse M., Le bon usage. Grammaire française, Paris, Duculot, 1991.
9. Léon P. R. Phonétisme et prononciations du français, Paris, Nathan, 1992.
10. Léon P., Léon M, Léon F., Thomas A. Phonétique du FLE. Prononciation : de la lettre au son, Paris, Armand Colin, 2009.
11. Nazarian A. Dictionnaire pratique français-russe-arménien des termes linguistiques, Erevan, Apollon, 1993.
12. Robert P. Le petit Robert 2014 (sous la dir. de Rey-Debove J. et Rey A.), Paris, Le Robert, 2013.
13. Dubois J. (sous la dir.) Larousse de la langue française. Lexis, Paris, Librairie Larousse, 1979.
14. Dictionnaire général pour la maîtrise de la langue française, la culture classique et contemporaine. Paris, Larousse, 1992.
15. Le Petit Robert 2024: Dictionnaire universel des noms propres (sous la dir. de Paul Robert), Paris, Dictionnaires Le Robert, 2023 nouvelle édition.
16. Le Petit Robert 2: Dictionnaire universel des noms propres (sous la dir. de Paul Robert), Paris, Dictionnaires Le Robert, 1985.
17. Dictionnaire de l'Académie française en ligne.
<https://www.dictionnaire-academie.fr/>

EXERCICES

Attention ! En faisant les exercices vous pouvez consulter le dictionnaire, si vous voulez.

1. Classez les mots suivants selon les semi-voyelles qu'elles représentent : [j], [w], [ɥ].

oui	huile	pied	situer	huitième
œil	alouette	yeux	ouest	filles
paille	puis	bille	loin	lui
luire	hiérarchie	loi	dieu	voix

2. Mettez le tréma sur les mots ci-dessous et lisez-les correctement :

aigue	coincidence	laique	inouï
ambigue	paien	mosaïque	naïveté
archaïque	Noël	naïf	faïence
égoïste	mais	astéroïde	aïe
hair	héroïne	stoïcisme	glaïeul

3. Lisez correctement les mots avec la voyelle « e » et classez-les selon leur prononciation : [ɛ], [e], [ə], [œ], [ø] ou Ø (zéro)

cueillir	tuerie	dénouer	bouilluire
vous créez	accueillir	il tuerait	orgueil
enorgueillir	orgueilleux	dénouement	créer
cueillette	nous louerons	éternuement	bête
écureuil	quincaillerie	tuer	forestier
édifier	tu édifieras	verrerie	dévouer
engouement	aboïement	arrestation	grésil
balbutier	balbutiement	éternuer	jouer
serrurerie	licenciement	forêt	dévouement
licencier	remercier	remerciement	quincaillerie
bégayer	bégaïement	engouer	étayer
déployer	étaient	déploiement	bestial

4. Mettez l'accent circonflexe sur les mots en italique, si nécessaire :

1. Elle est plus *jeune* que son âge.
2. Après le *jeune*, il a repris sa vie ordinaire.
3. Elle fait beaucoup d'exercices pour rester *jeune*.
4. Un trop long *jeune* affaiblit la santé.
5. Ce melon n'est pas *mur*.
6. L'expression « Les *murs* ont des oreilles » signifie qu'il faut parler avec prudence.
7. Cet enfant est *mur* pour son âge.
8. Le *mur* de clôture marque les limites d'une propriété, d'un jardin, etc.
9. Il a *cru* tout ce qu'on lui a raconté.
10. Les prix ont *cru* de jour en jour.
11. Les sanglots longs *du* violon blessent mon cœur d'une langueur monotone.
12. L'auteur a *du* le succès de sa pièce au talent des acteurs.
13. Il a *du* partir précipitamment.
14. Je suis *sur* qu'il a raison.
15. Le livre est *sur* la table.
16. À Noël, il *eut* un beau cadeau.
17. Je n'imaginais pas qu'il *fut* chanteur.
18. Je voulais qu'il *fit* son discours en anglais.
19. L'accident *fit* plusieurs morts et de nombreux blessés.
20. Il le *connait* bien.
21. Les femmes en grand deuil portaient un voile de *crepe* noir.
22. Les insectes ont trois paires de *pattes*.
23. Elle a préparé la *pate* pour les *crepes*.
24. Le bélier est le *male* de l'espèce ovine.
25. Ce film n'était pas *mal*.
26. La *tache* des éducateurs est de former l'intelligence et le caractère.
27. *Tachez* de terminer ce travail avant ce soir.
28. L'enfant a *taché* son cahier avec de l'encre.
29. Il ne faut pas manger du poulet cru.
30. Il y a du soleil aujourd'hui, allons à la plage.

5. Mettez la cédille, si nécessaire :

concu	facade	facile	francais	macon
cybernétique	il annonca	citron	facon	soupcon
agacant	recu	cela	ca	glacon
inaperçu	certain	lecon	race	commerçant
civilisation	garçon	force	ancien	cinéma

6. Mettez l'accent aigu ou l'accent grave sur le « e », si nécessaire :

respecter	rester	jeunesse	ministere	genie
ere	celtique	present	breve	violet
secretaire	preparer	lievre	complete	genocide
terrible	frere	ecrire	troisieme	resumer
college	repeter	piece	armenien	litterature
exercice	athlete	fievre	metier	ils preferent
etrange	mere	poussiere	resister	metro
colere	ecrivain	etudiant	eleve	boulangere
niece	estimer	sincere	special	recemment

7. Mettez le tréma sur les mots en italique, si nécessaire et lisez correctement les phrases :

1. Je viendrai, *mais* plus tard.
2. Le *mais* était autrefois appelé « blé d'Espagne ou blé d'Inde ».
3. Être *égoïste* peut nuire aux relations personnelles.
4. Sa réponse était bien *naïve*.
5. Nous avons récolté beaucoup de *mais* cette année.
6. Cet homme est d'une force *inouïe*.
7. La fête de *Noël* est célébrée le 25 décembre.
8. Il a mal agi, *mais* on peut lui trouver des excuses.
9. « *Il me vint voire* » est une construction *archaïque*.
10. C'est *inouï*, il a la manie de me contredire systématiquement.
11. C'est un homme *naïf*, à qui vous ferez croire tout ce que vous voudrez.
12. Ils ont surmonté *héroïquement* toutes les difficultés.
13. Il a tout gardé pour lui-même ; quel *égoïste* !
14. C'est un homme capable de tous les *héroïsmes*.
15. Le sol de leur salon est orné de *mosaïques*.

16. Les petits enfants croient au père *Noël*.
17. *Hair* quelqu'un ne résout pas les problèmes ; mais les aggrave souvent.
18. Mon *aieul* était un vaillant soldat pendant la Première Guerre mondiale.
19. Nous avons fait un long voyage en *voiture* cet été.
20. La *coincidence* est frappante : nous nous sommes rencontrés à Paris, puis à Erevan sans le planifier.
21. La nuit était claire, et le ciel était rempli d'*étoiles* scintillantes.

8. Lisez correctement les mots avec « -il » final et classez-les selon leur prononciation : il = [il], il = [i]

avril	fil	subtil	cil
outil	sourcil	persil	fusil
viril	péril	gentil	puéril

9. Remplacez l'article indéfini par l'article défini et lisez les mots en faisant l'élision et la liaison, si nécessaire.

une habitude	des habitudes	une houppe	des houppes
un habit	des habits	un hautbois	des hautbois
une harmonie	des harmonies	un havre	des havres
une herbe	des herbes	un hasard	des hasards
une hardiesse	des hardiesses	une heure	des heures
une harpe	des harpes	une histoire	des histoires
un hêtre	des hêtres	un homard	des homards
un hiver	des hivers	un hochet	des hochets
un hôpital	des hôpitaux	une honte	des hontes
une horloge	des horloges	une huée	des huées
une hirondelle	des hirondelles	une hausse	des hausses
un hibou	des hiboux	une hiérarchie	des hiérarchies
un hurlement	des hurlements	un héros	des héros

10. Lisez les mots ci-dessous et classez-les selon leur prononciation :

g = [g] g = [ʒ] gn = [ŋ]

gu = [g] ge = [ʒ] g = Ø

geler	geste	gymnaste	orgueil	luge	girafe
gypse	gomme	vengeance	ligne	giboulée	géôle

également	gérer	guipure	gymnaste	gnome	argot
légume	obligation	affligeant	gagner	agneau	guitare
guépard	blagueur	pigeon	rage	magique	figue
orangeade	Georges	magnifique	nuageux	bourgeon	baguette
flageolet	gueule	blague	allégeance	auguste	fatigue
signe	mangeons !	langue	geai	sang	signe
mangeoire	guerre	dialogue	vague	guinguette	doigt
longtemps	vingt	nageoire	poing	rang	étang
ranger	gourmand	gilet	gageüre	forgeron	gorge

11. Lisez les mots ci-dessous et classez-les selon leur prononciation:

c = [s]		c = [k]		c = Ø	
ch = [ʃ]		ch = [k]		cc = [ks]	
reçu	blanc	irremplaçable	il annonça	chou	
soupçon	maçon	tronçon	rançon	lac	
cygne	déçu	préconçu	gerçure	glaçon	
rinçure	glaçure	succès	hamac	chorale	
cognac	estomac	cible	christianisme	coucher	
porc	accroc	escroc	banc	choriste	
flanc	accès	commençons !	chorégraphe	jonc	
chouette	anecdote	chanson	chien	franc	
chat	accepter	croix	choix	apprécier	
choisir	choucroute	tronc	chouchou	curieux	
sac	chômage	race	acheter	tabac	
affiche	farouche	approcher	franchement	chacun	
corriger	chœur	cou	archéologie	croc	
chrétien	ici	accéder	chorégraphie	cigare	
choisir	chocolat	psychologie	façon	chaos	
prince	cinéma	architecture	charger	citer	

12. Mettez l'accent grave sur « a », « la » et « ou », si nécessaire :

1. Il *a* un frère.
2. Tu viendras ce soir *ou* demain ?
3. C'est *la* que réside *la* difficulté.
4. Il est *a la* maison.

5. *La ville ou j'ai grandi* était très belle.
6. Ne restez pas ici, mettez-vous *la*.
7. *Ou* allez-vous ?
8. Ce livre est *a* lui.
9. *La* terre est ronde.
10. Il m'*a* prouvé que j'avais tort.
11. Préfères-tu rester ici *ou* sortir ?
12. Ils sont tous *la*.
13. *La* vois-tu souvent ?
14. Il est fidèle *a* sa parole.
15. Qu'il se calme, *ou* je me fâche.
16. Il est parti *a* cinq heures.
17. C'est *la ou j'ai* rencontré mon meilleur ami.

13. Lisez correctement les mots contenant la consonne « p » et classez-les selon leur prononciation : p = p, p = Ø, ph = f

patience	somptueux	orthographe	loup
cap	phrase	drap	philosophie
dompter	orphelin	sculpture	beaucoup
compteur	symptôme	cep	champ
comptable	sirop	géographie	compter
philatéliste	dompteur	conception	stop
poêle	photo	baptiser	pharmacie
galop	handicap	baptême	accepter
trop	téléphone	camp	pharaon
photo	sept	pôle	sculpteur

14. Lisez correctement les mots contenant la consonne « s » et classez-les selon leur prononciation: [s], [z], Ø

fantastique	base	dessert	balsamine	hélas
antisocial	entresol	antisismique	désolidariser	dehors
vraisemblable	mesdames	asocial	parasol	rose
voisin	aussi	invraisemblable	resaluer	brebi
tournesol	assez	raser	fanatisme	os
lesquelles	contresens	cesser	primesautier	jadis

pousser	susurrer	antisémite	poison	desquels
contresigner	(ils) lisent	mensonge	épouser	penser
se reposer	aseptiser	transitif	ainsi	cassis
ours	tasse	valise	dramatisme	désert
désynchroniser	poisson	télésiège	asymétrique	tennis
désuétude	transistor	régionalisme	préséance	antisepsie
classe	aloès	cousin	altruisme	lesquels
coussin	desquelles	communisme	russe	bas
(ils) lissent	concours	cadenas	depuis	oiseau
académisme	ruse	virus	transir	bras
romantisme	cours	mœurs	barbarisme	mars
albinos	ananas	sens	messieurs	as
Vénus	sans	vraisemblance	carrousel	cursus
maïs	capitalisme	cas	autobus	salle
mesdemoiselles	oasis	fil	sous	lys

15. Lisez les phrases suivantes et cochez la réponse correcte.

[ply] [plys] [plyz]

Exemple : Il n'y a plus de pain.

☒ ☐ ☐

1. Je n'en peux plus.

☐ ☐ ☐

2. Il en veut plus.

☐ ☐ ☐

4. Ils sont plus habiles.

☐ ☐ ☐

5. Elle est plus intelligente que toi.

☐ ☐ ☐

6. Paul ne veut plus de problèmes.

☐ ☐ ☐

7. Moi non plus !

☐ ☐ ☐

8. Parler plusieurs langues, c'est un plus !

☐ ☐ ☐

9. Ces serviettes sont en plus.

☐ ☐ ☐

10. Georges est le plus grand de la classe.

☐ ☐ ☐

11. J'en voudrais un peu plus.

☐ ☐ ☐

12. Il n'y a plus un chat ici.

☐ ☐ ☐

13. C'est moins ou c'est plus ?

☐ ☐ ☐

14. Tu as le plus cher.

☐ ☐ ☐

15. Il n'y a plus de fleurs au balcon.

☐ ☐ ☐

16. Je n'en peux plus.	☐	☐	☐
17. Il en veut plus.	☐	☐	☐
18. Ils sont plus grands.	☐	☐	☐
19. Elle est plus sympathique que sa copine.	☐	☐	☐
20. Pierre ne veut plus voyager	☐	☐	☐
21. Voyager beaucoup, c'est un plus !	☐	☐	☐
22. Paul est le plus paresseux de sa classe.	☐	☐	☐
23. Deux plus trois font cinq.	☐	☐	☐
24. Il n'y a plus de vent favorable.	☐	☐	☐
25. C'est moins ou plus intéressant ?	☐	☐	☐
26. Plus on s'entraîne, plus on devient fort.	☐	☐	☐
27. La technologie évolue de plus en plus rapidement.	☐	☐	☐
28. Il faut travailler plus pour réussir cet examen.	☐	☐	☐
29. Les voyages deviennent plus intéressants
lorsque l'on découvre de nouvelles cultures.	☐	☐	☐

16. Même consigne :

[ply] [plys] [plyz]

Exemple : Il n'y a plus de pain.	☒	☐	☐
1. Il n'y a plus un chat ici.	☐	☐	☐
2. Tu as le plus cher stylo.	☐	☐	☐
3. Elles ne sont plus en place.	☐	☐	☐
4. Ces cahiers sont en plus.	☐	☐	☐
5. Hélène est la plus aimable de la classe.	☐	☐	☐
6. Il n'en veut plus.	☐	☐	☐
7. Il n'y a plus une goutte de café.	☐	☐	☐
8. Il n'y a plus de pain. !	☐	☐	☐
9. Je ne veux plus de café.	☐	☐	☐
10. Je n'en veux plus.	☐	☐	☐
11. Il n'y en a plus.	☐	☐	☐
12. Je ne veux plus de café.	☐	☐	☐

13. Je n'en veux plus.	☐	☐	☐
14. Il est plus grand que moi.	☐	☐	☐
15. Julie est plus petite que Pierre.	☐	☐	☐
16. Le dauphin est plus intelligent que le mouton.	☐	☐	☐
17. Paul est plus habile de sa main droite.	☐	☐	☐
18. Je dors plus que toi.	☐	☐	☐
19. J'en veux plus.	☐	☐	☐
20. Un peu plus, s'il vous plaît.	☐	☐	☐
21. Parler deux langues étrangères, c'est un plus.	☐	☐	☐
22. Ce livre est en plus.	☐	☐	☐
23. Il reste encore du café ?	☐	☐	☐
24. Non, désolé, il n'y en a plus.	☐	☐	☐
25. Tu veux encore du gâteau ?			
– Non, je n'en veux plus, merci	☐	☐	☐

17. Quel est le seul mot de la langue française qui s'écrit de la même façon au singulier et au pluriel, mais se prononce différemment?

18. Lisez correctement les mots contenant la consonne « q » et classez-les selon leur prononciation: [k], [kw], [ky]

quand	turque	aquarelle	mousquetaire	quasi
piqueur	quoi	quand	bibliothèque	acquitter
piqûre	équateur	quatre	cinq	quartier
quitter	adéquat	acquérir	quinze	chaque
quadrupler	pâque	génétique	jacquot	pâques
équilatéral	Al-Qaïda	aquarium	équilibre	Jacques
quart	coq	qui	fréquence	becqueter
squelette	question	Qatar	remarquable	quartz
publique	square	acquis	acquiescement	acquiescer
grecque	jacquerie	acquisition	quorum	quiche

19. Lisez correctement les mots contenant la consonne « t » et classez-les selon leur prononciation:

t = [t], ti = [ti] ti = [tj], ti = [si], ti = [sj], t = Ø.

affect	alphabet	achat	abricot	Ararat
art	arrêt	attention	amitié	aristocratie
amnistie	animation	but	bonnet	beignet
balbutier	bastion	bestial	brut	question
compact	coffret	chantier	état	confidentiel
correct	chut	concert	climat	circonspect
volet	combat	candidat	contact	chat
chrétien	champ	chocolat	démocratie	digestion
direct	dot	distinct	haut	huit
diplomatie	droit	discret	district	entier
entretien	forêt	effort	filet	félicitation
garantie	gestion	guichet	impact	christianisme
guichet	instinct	initial		internet jouet
indigestion	inimitié	navet	net	lit
métier	maintien	mot	magnet	prophétie
patience	pitié	prétentieux	pollution	partie
projet	poulet	respect	muet	suspect
strict	soutien	sortie	salut	violet
tiens !	tract	ticket	tout	volontiers
vestiaire	verdict	zut	satiété	dette
dot	gestion	violent	tromper	respecter

20. Lisez correctement les mots avec la consonne « x » et classez-les selon leur prononciation:

x = [gz], x = [ks], x = [z], x = [s], x = Ø.

examen	sixième	exprès	xénophobie
excursion	texte	Bruxelles	extraordinaire
exemple	expliquer	dix-sept	Sphinx
flux	soixante	excellent	prix
exercice	excuser	xénophile	annexe
xénophobe	exact	noix	complexe
exception	dixième	examiner	exhaler

exagérer	taxi	heureux	dix
exister	axe	exhiber	xylographie
exciter	doux	deuxième	choix
exiger	faux	vexer	lexique
exhorter	six	dix-huit	exposition

21. Lisez correctement les mots contenant la voyelle « y » et classez-les selon leur prononciation :

« y » = [i], « y » = [j], « y » = [ii].

Egypte	mitoyen	aboyer	mayonnaise
Raymond	voyager	Yvette	rugby
yacht	gypse	foyer	ypérite
yack	nettoyer	cyprès	autonymie
yaourt	envoyer	cycliste	gymnastique
yeux	crayon	Vichy	synonyme
voyage	Orly	cylindre	pays
noyer	yod	voyage	antonyme
yoga	effrayer	atypique	rayon
cycliste	voyelle	essuyer	yeux
hippy	cynique	cybernétique	bégayer
anonyme	syndicat	rythme	Byzance
crayon	broyer	Lyon	analyse
chatoyer	bicyclette	balayer	apitoyer
côtoyer	baryton	cyclone	psychologie

22. Lisez correctement les mots contenant la consonne « z » et classez-les selon leur prononciation:

« z » = [z], « z » = Ø.

zèbre	quatorze	allez	gazeux	zut !
zèle	onze	gaz	zone azur	
zéphyr	magazine	riz	zodiaque	tenez !
zéro	lézard	treize	Amazonie	chez
Zeus	gazon	seize	nazi	Cézanne
zigzag	douze	jazz	azérie	zinguer
zone	dizaine	nez	aztèque	zizanie

zoo	Byzance	bizarre	bazar	zozoter
zoologie	quinze	assez	bronze	zeste

23. Lisez correctement les mots contenant des diphtongues et classez-les selon la diphtongue qu'ils représentent:

[ɛ], [e], [ɔ], [o]

Rappel : Dans une syllabe ouverte la voyelle est fermée, dans une syllabe fermée la voyelle est ouverte.

aimer	chapeau	mauvais	aussi	auréole
aigre	autruche	courage	cerveau	araignée
agneau	fauve	chauffage	chaussure	drapeau
reine	faune	seize	gâteau	caisse
aide	faute	gauche	faux	neige
mai	marteau	haut	eau	jaune
aigle	nouveau	maire	épais	pauvre
beige	sauvage	seau	sauce	baisser
rideau	veau	sauter	baleine	bateau
chaise	panneau	chaud	sereine	aussitôt
maison	taureau	pinceau	lait	réseau
craie	tableau	beau	français	fait
fontaine	anglais	pleine	cadeau	verseau
veine	balai	fraise	laine	beignet
plaire	seigle	plaine	concours	beaucoup
chameau	treize	clair	jamais	berceau
monnaie	mais	affaire	laine	couteau
peigne	semaine	bateau	château	air
autobus	chaire	bégayer	Verseau	tant

24. Lisez correctement les mots contenant des diphtongues et classez-les selon la diphtongue qu'ils représentent:

[u], [wa], [œ], [ø]

cœur	oiseau	œil	soie	beurre
tiroir	cour	bonheur	noix	chaleur
œillette	adieu	buveur	voiture	alouette
ceux	voile	mois	ouvrir	cheveu

poil	couper	aviateur	scolaire	couleur
œuvre	savoir	croissant	œillère	bougie
mouchoir	danseur	œillet	toit	Dieu
armoire	chœur	croire	demeure	moineau
amour	soif	bisou	mémoire	œuf
toiture	mœurs	tuyau	déjeuner	coucher
poire	œilleton	couronne	heure	poisson
bœuf	clouer	manœuvrer	heureux	recevoir
courir	soir	œillade	écœurant	étoile
bouton	jeu	nœud	coup	voilà
feu	douzaine	jeune	devoir	aveugle
leur	sœur	lieu	miroir	couleur
bois	rancœur	avoir	vœu	nerveux
coucher	aveu	foire	noir	joie
bijou	toile	bleu	peu	boire
acteur	oie	neveu	auteur	patinoire
coude	soirée	avouer	autour	aujourd'hui
apercevoir	voir	coupable	fois	bonjour

25. Lisez correctement les mots contenant des voyelles nasales et classez-les selon la voyelle nasale qu'ils représentent : [ɑ̃], [wɛ̃], [jɛ̃]

lundi	italien	ancien	poindre	untel
loin	commun	pointillé	témoin	poing
quelqu'un	humble	joindre	tribun	aucun
musicien	tiens !	coing	chien	parfum
lien	soutien	parisien	canadien	bientôt
brun	rien	point	chacun	soin
inopportun	sien	besoin	moins	Julien
emprunt	un	arménien	opportun	tien
importun	bien	coin	vaurien	moindre

26. Lisez correctement les mots contenant des voyelles nasales et classez-les selon la voyelle nasale qu'ils représentent:

[ã], [õ], [ɛ]

an	afin	blond	bain	ambre
bombe	certain	gamin	important	chanson
blanc	instant	Caen	comprendre	peindre
timbre	simplifier	client	conforme	synthèse
grand	comment	saint	synthétique	concert
pain	vin	symphonie	daim	synchronie
paon	syntaxe	vingt	enceinte	entièrement
thym	maison	entendre	rond	sympathique
certain	enfin	certain	tympan	temps
institut	étudiant	inviter	limitation	indiquer
peinture	sain	simple	framboise	librement
pointer	rompre	maman	feindre	latin
maintenant	vocation	répondre	feindre	faim
peindre	jardin	enfant	moulin	requin
copain	antan	faucon	intention	concombre

27. Lisez correctement les mots contenant des voyelles nasales et orales. Encadrez la nasale, entourez l'oral:

anniversaire	capitaine	chansonnier	aisance
fontaine	monnaie	laine	chausson
semaine	moineau	panneau	pinceau
maisonnette	moins	animé	croissant
bonheur	poisson	reine	plein
rein	pleine	patinoire	œilleton
rancœur	couvent	couronne	brunette
bonjour	patin	poissonnerie	ampoule
maison	ancienne	brun	aucune
ancien	nomination	année	lycéen
chanson	citronnier	différent	aucun
lycéenne	récemment	différemment	récent
citron	parfumeur	impressionner	fin
final	Jean	vin	vinaigre

initial	institut	plan	ils prennent
parfum	parfumerie	nom	ancienne
il prend	le mien	il vient	Jeanne
impression	planifier	la mienne	chacune

28. Ecrivez orthographiquement et lisez le poème de Robert Desnos :

dɛʀ nʒe pɔ ɛm
 ʒe ʀɛ vɛ tɛl mɑ̃ fɔʀ də twa
 ʒe tɛl mɑ̃ maʀ ʒe tɛl mɑ̃ paʀ le
 tɛl mɑ̃ ɛ mɛ tɔ̃ nɔ̃:br
 kil nə mə ʀɛs tə ply ʀʒɛ̃ də twa

 il mə ʀɛs tə dɛ trə lɔ̃:brə paʀ mi le zɔ̃:br
 dɛ trə sɑ̃ fwa ply lɔ̃:brə kə lɔ̃:br
 dɛ trə lɔ̃:brə ki vʒɛ̃ dra e ʀə vʒɛ̃ dra
 dɑ̃ ta vi ɑ̃ sɔ lɛ je

29. Écrivez orthographiquement et lisez le poème de Guillaume Apollinaire « Le pont Mirabeau » :

su lə pɔ̃ mi ʀa bo
 kul la sɛ nɛ no za mu:ʀ
 fo til kil mɑ̃ su vʒɛn ?
 la ʒwa və nɛ tu ʒu: ʀa pʀɛ la pɛn
 vʒɛ nə la nʒi sɔ nə lœ:ʀ
 le ʒu:ʀ sɑ̃ vɔ̃ ʒə də mœ:ʀ
 le mɛ̃ dɑ̃ le mɛ̃ ʀɛs tɔ̃ fa sa fas
 tɑ̃ di kə su lə pɔ̃
 də no bra pa:s
 de ze tɛʀ nɛl ʀə ga:ʀ lɔ̃ də si la:s
 vʒɛ nə la nʒi sɔ nə lœ:ʀ
 le ʒu:ʀ sɑ̃ vɔ̃ ʒə də mœ:ʀ
 la mu:ʀ sɑ̃ va kɔ̃ mə sɛ to ku ʀɑ̃:t
 la mu:ʀ sɑ̃ va
 kɔ̃ mə la vi ɛ lɑ̃:t
 e kɔ̃ mə lɛs pe ʀɑ̃ sɛ vʒɔ̃ lɑ̃:t
 vʒɛ nə la nʒi sɔ nə lœ:ʀ

le zu:R sã ṽõ zə də mœ:R
 pa:sə le zu:Re pa:sə le smen
 ni tã pa se
 ni le za mu:R Rə vjen
 su lə p̃õ mi ra bo kul la sen
 vje nə la nɥi sɔ nə læ:R
 le zu:R sã ṽõ zə də mœ:R

30. Écrivez orthographiquement et lisez le poème de Victor Hugo :

dəmə də lob...
 [dəmə də lob a læ:R u blãfi la kãpaŋ]
 [zə partire vwaty zə sɛ kə ty matã]
 [zire par la fœre zire par la m̃ɔtaŋ]
 [zə nə pɥi dəmœre lwẽ də twa ply l̃ɔtã]
 [zə marʃœre lezjø fikse syr me pãse]
 sã ʀjẽ vwar o dəɔ:R sãzãtãdʀokœbrɥi
 sæl ẽkɔny lə do kurbe le mẽ kʀwaze
 trist e lə zu:R pyR mwa sœra kɔmɔlanɥi

 zə nə ʀəgardœre ni lɔ:R dy swar ki t̃ɔ:b
 ni le vwaləzɔlwẽ desãdã vɛrarflœ:R
 e kã ʒarivœre zə mɛtre syr ta t̃ɔ:b
 œ bukɛ də u vɛ:R e də brɥijɛ:Rãflœ:R

31. Écrivez orthographiquement et lisez le poème de Jacques Prévert:

ʃãsõ
 kəl zur sɔm nu
 nu sɔm tu le zu:R
 m̃õ ami
 nu sɔm tu tla vi
 m̃õ na mu:R
 nu nu zɛ m̃õ e nu vi ṽõ
 nu vi ṽõ e nu nu zɛ m̃õ
 e nu nə sa ṽõ pa sə kə se kə la vi
 e nu nə sa ṽõ pa sə kə se kə le zu:R
 e nu nə sa ṽõ pa sə kə se kə la mu:R

32. Lisez et écrivez orthographiquement les phrases suivantes :

1. [mwazɛmlasupopwa]	6. [zməlavlefvøtulezʊr]
2. [sɛdəmjɔzãmjɔ]	7. [RɔbɛRɛtebjẽmalad]
3. [tulezãfãõõtalealekɔ]	8. [teʃaskuʃtuʒʊrsyrmõkusẽ]
4. [ɛskõvaalakãpap]	9. [vulevusɔʀtirdlaklas]
5. [õnapriõɛrakursipuralefelɔ]	10. [setagreabldãmãʒedəɔRãnete]

33. Ecrivez la transcription du poème de Paul Eluard « Couvre-feu » :

Que voulez-vous ? La porte était gardée.
Que voulez-vous ? Nous étions enfermés.
Que voulez-vous ? La rue était barrée.
Que voulez-vous ? La ville était matée.
Que voulez-vous ? Elle était affamée.
Que voulez-vous ? Nous étions désarmés.
Que voulez-vous ? La nuit était tombée.
Que voulez-vous ? Nous nous sommes aimés...

34. Prononcez correctement les phrases contenant des mots avec la lettre « h » :

1. Le choc du chaos.
2. Le reflet est pour les couleurs ce que l'écho est pour les sons.
3. Calmez-vous, je n'entends plus rien dans tout ce chahut.
4. Dans sa ferme, mon oncle a construit un grand bâtiment pour son cheptel (ensemble des bestiaux, աՆՈՒՍՈՒՆ).
5. Les araignées et les scorpions appartiennent à la classe des arachnides (սարդակերպ).
6. Combien d'années d'études faut-il pour devenir architecte ?
7. Vous usez trop d'expressions archaïques.
8. Les maladies chroniques représentent une véritable épidémie mondiale qu'il faut juguler (կանգնեցնել, հաղթահարել).
9. Ce chorégraphe est un danseur de haut niveau qui a une grande expérience.
10. La haie de bambous nous protège du vent du nord.
11. La radiographie montre que l'humérus (բազկոսկր) est fracturé ! Il faut plâtrer (գիպսի մեջ դնել, գիպսակապել).

12. Le hareng est un poisson qui se déplace dans les eaux froides.
13. Un proverbe dit que l'habit ne fait pas le moine.
14. La maîtrise du feu a été une étape importante pour l'évolution de l'homme.
15. Le hurlement du vent dans les voiles nous tenait éveillés.
16. J'ai oublié de mettre l'horloge à l'heure.
17. Le hamac que j'ai acheté sera du meilleur effet sur la terrasse.
18. Le souci avec un jardin, c'est qu'il faut régulièrement tondre l'herbe.
19. Cette nouvelle pendule va me permettre d'arriver enfin à l'heure au travail.
20. Tous les dimanches, je rejoins mes amis dans le hameau voisin.
21. N'ouvrez pas le hublot, nous sommes dans un sous-marin !
22. Je dois porter ma montre chez l'horloger, Mathieu l'a fait tomber.

35. Lisez les jeux de mots et expliquez-les!

1. Je suis mon maître. (être, suivre)
2. Il était insensé qu'il pût autant. (« pouvoir », « puer »)
3. Les murs murant Paris rendent Paris murmurant (Victor Hugo). (mur, murer, murmurer)
4. De deux choses lune, l'autre c'est le soleil (Jacques Prévert). (la lune l'une,)
5. Mon cordonnier me dit qu'il n'est pas curieux, pourtant il ressemelle tout. (ressemeler, se mêler)
6. Un sale ami mérite d'être charcuté = կտոր-կտոր աճել. (sale ami, salami)
7. Nous le savons et pas seulement à Marseille. (nous le savons, le savon de Marseille)
8. Un vieillard maniaque devient vite soûlant. (vieillard maniaque, vieil armagnac)
9. On ne peut pas dire que ce roman de Tolstoï ne soit guère épais. (guère, guerre)
10. Que fait Johnny (Hallyday) à midi ? L'idole déjeune. (l'idole déjeune, l'idole des jeunes)
11. Les bricoleurs du dimanche en ont marre tôt. (ils ont marre tôt, marteau)
12. Cet homme est fier. Peut-on s'y fier ? (fier, se fier)

13. Trouver des mots pour soulager nos maux est difficile. (mots, maux)
14. Si toutes vos bombes étaient des graines, le monde mangerait à sa faim.
Au lieu de courir à sa fin. (faim, fin)
15. Je refuse d'être payé en livres anglais. – Pourquoi ? – Parce que je ne
sais pas lire. (livre anglais = ֆունտ ստեռլինգ, livre)
16. J'aimais flâner avec elle. Sans "L" je fane. (flâner, faner; la lettre "L",
elle) *Sylvain Tesson*
17. Ne pas confondre « ivre de bonheur » et « ivre de bonne heure ».
(bonheur, bonne heure)
18. La vitamine sait, mais elle ne dit rien. (sait = savoir, « C »)
19. Le ponceur de Rondin. (ponceur հղկող, penseur ; Rondin, Rodin)
20. Pfff... quel bouleau. (bouleau կեչի, boulot)
21. Hêtre ou ne pas hêtre. (hêtre հաճաբենի, être)
22. Cypres du but. (cypres կիպարիս, նոճի, si près)

LE PONCEUR DE RONDIN

36. Sauriez-vous prononcer ces phrases correctement ?

1. Les *fil*s de Mme Durant sont très polis.
Les *fil*s des marionnettes sont presque invisibles avec ce décor.
2. Les sœurs vivent dans un *couvent*.
Les poules *couvent* leurs œufs.
3. A l'époque, nous *portions* l'uniforme à l'école.

- La cantine a prévu de servir plus de 100 *portions* à midi.
4. Les *résidents* espagnols en France sont nombreux.
Les ambassadeurs prennent les habitudes du pays où ils *résident*.
 5. Ils vous *content* des histoires amusantes.
Il est *content* de ses résultats.
 6. Je vis ces vis.
 7. Cet homme est fier. Peut-on s'y fier.
 8. Avant nous *éditions* ces *éditions*.
 9. Il *convient* qu'ils *convient* leurs amis.
 10. Ils ont un caractère *violent* : ils *violent* leurs promesses.
 11. Nos *intentions* sont que nous *intentions* ce procès.
 12. Ils *négligent* leurs devoirs, je suis moins *négligent* qu'eux.
 13. Les cuisiniers *excellent* à faire ce mets *excellent*.
 14. Les poissons *affluent* à un *affluent*.
 15. Il *est* à l'*Est* de la France.
37. **Lisez correctement le poème *Les Hiboux* de Robert Desnos, en faisant les liaisons nécessaires. Faites attention au pluriel des mots en « -ou ».**

Ce sont les mères des hiboux
 Qui désiraient chercher les poux
 De leurs enfants les petits choux
 En les tenant sur leurs genoux
 Leurs yeux valent des bijoux
 Leur bec est dur comme cailloux
 Mais aux hiboux point de genoux !
 Votre histoire se passait où ?
 Chez les Zoulous ? les Andalous ?
 Ou dans la cabane Bambou ?
 À Moscou ou à Tombouctou ?
 En Anjou ou dans le Poitou ?
 Au Pérou ou chez les Mandchous ?
 Hou ! Hou !
 Pas du tout c'était chez les fous.

38. Choisissez parmi les homonymes homophones :

Rappel : ... se dit des mots de prononciation identique (homophone) et de sens différents qu'ils soient de même orthographe (homographe) ou non (Le petit Robert 2024, p.1245).

1) mer, mère, maire

1. ... vient le chercher le soir-même.
2. de mon village est une femme.
3. ne fait pas de vagues ce matin.

2) sans, cent, sang, sent

1. Elle est sortie ... son beau chapeau.
2. Je me suis coupé et j'ai mis du ... sur ma chemise.
3. Ce parfum ... particulièrement bon.
4. Mon grand-père a vécu ... ans.
5. Il sort ... parapluie.
6. Elle ... bon.

3) sot, seau, saut, sceau

1. Arrête de faire le ... !
2. L'eau coule partout : mon ... est percé.
3. Ce sportif a fait un ... de 10 mètres !
4. Le roi appose son ... sur chacune de ses lettres.

4) verre, ver, vers, vert, vair (սկյուռի մորթի)

1. J'ai mis du lait dans mon
2. Ce ... de terre est très long !
3. Je me dirige ... la sortie.
4. Cette poésie est composée de douze
5. Mon pantalon est
6. Cendrillon a perdu sa pantoufle de

5) cour, court, cours, courre (շնեռով նրս)

1. Nous jouons dans la ... de récréation.
2. Ce vêtement est trop
3. Il est l'heure de mon ... de piano.
4. Les berges (ափ) de ce ... d'eau sont un bon endroit pour un pique-nique.
5. La chasse à ... n'est presque plus pratiquée aujourd'hui.

6) conte, compte, comte

1. Le soir, maman me lit un
2. Après les vacances, papa fait le ... de toutes les dépenses.
3. Le château du ... était impressionnant, avec ses tours et ses jardins luxuriants. (փարթաւ, հարուստ)
4. Pour accéder à un ... d'utilisateur, il faut écrire le mot de passe.

7) laid, lait, laie

1. Ce blouson n'est pas très joli, il est même plutôt
2. Tous les matins au petit-déjeuner, je bois un grand bol de
3. La ... est la femelle du sanglier.

8) voix, voie, voit, vois

1. Je ... que nous tournons en rond, nous ne sommes pas sur la bonne
2. Elle a une très belle
3. Il ... approcher l'immense pélican.
4. Trouvez la ... de ce qui vous rend heureux et allez-y !

9) fois, foie, foi

1. Il fut trois ... lauréat du concours.
2. J'ai horreur du pâté de
3. J'ai ... en l'homme.
4. Je le verrai une autre

10) tante, tente, (il) tente

1. Nous avons organisé une fête dans la cour et avons installé une grande ... pour abriter nos invités.
2. Sachant que l'examen est difficile, il ... de se préparer intensivement.
3. Ma ... Alice adore cuisiner et elle prépare toujours des repas délicieux lorsque nous allons chez elle.

39. Même consigne:

1) moi, mois

1. C'est ... qui ai gagné le championnat d'athlétisme.
2. Ce ...-ci je pars en vacances.
3. Il ne peut rien faire sans

2) cane, canne

1. J'ai donné à manger à la ... et au canard.
2. Depuis son accident il marche avec une

3) col, colle

1. Le col de ma chemise est abîmé.
2. Mon bâton de colle est vide.
3. Nous venons de franchir le dernier ... pour arriver au sommet de cette montagne

4) ballade, balade

1. Ce matin nous avons fait une belle ... en montagne.
2. François Villon (1431-1463), l'auteur de "La ... des pendus " est considéré comme l'un des pères de la poésie moderne.
3. Avec deux "l" (comprenez "ailes") on s'envole vers une ... poétique. En revanche, avec un seul "l", on se promène sur la terre ferme.

5) là, las [la]

1. Sur ... porte d'un magasin: « Ouvert quand je suis ..., fermé quand je suis
2. Il est difficile de rester concentré lorsque l'on se sent las.
3. Arrivé là, vous apercevrez la rivière.

6) penser, panser

1. Descartes a dit: "Je ... donc je suis.
4. Il faut du temps pour ... ses blessures.
5. L'art peut être une manière de ... l'âme en difficulté.

7) peut-être, peut être

1. Tu as ... raison, mais j'ai des doutes.
2. Le projet ... achevé d'ici la fin du mois.
3. Cela ... une excellente opportunité pour toi.

8) voir, voire

1. Même si tu es en colère, essaie de ... les choses positivement.
2. Ce film est vraiment effrayant, ... terrifiant.
3. La visite guidée nous a permis de ... tous les monuments importants.
4. La situation est préoccupante, ... alarmante.

9) cession, session

1. Le gouvernement a annoncé la ... de certaines entreprises publiques.
2. La ... de cette technologie à une autre société est en cours de négociation.
3. En France la ... parlementaire s'étend d'octobre à juin.
4. La ... de rattrapage commence juste après les examens.

10) chemineau (շրջմուլիկ), cheminot (երկաթուղային)

1. Le ... errait de ville en ville, vivant de petits boulots saisonniers.
2. Les ... ont organisé une grève pour revendiquer de meilleures conditions de travail.

11) dessin, dessein

1. Les hiéroglyphes sont des ... stylisés.
2. Ce sont des ... humoristiques.
3. Ce programme politique manque d'un grand
4. Mon ... principal est de terminer mes études universitaires avec succès.

12) différent, différend (տարաձայնություն, վեճ)

1. Ils ont eu un grave
2. Les diplomates ont travaillé dur pour trouver une solution pacifique à ce ... territorial.
3. Il est très ... de son frère.
4. Ce sont deux hommes bien

13) faim, fin

1. j'ai tellement ... que je pourrais manger un cheval.
1. Lisez jusqu'à la ... de la page.
2. Cette bonne odeur de rôti donne

40. Lisez les phrases et définissez les différents sens des mots en italique ayant la même orthographe.

1. Maman, j'ai une nouvelle *maîtresse*, comme papa, dit l'enfant.
2. La *maîtresse* de maison a préparé un délicieux repas pour ses invités.
3. Le *doyen* de la famille a célébré son quatre-vingt-dixième anniversaire entouré de ses proches.
4. Le *doyen* de la faculté des sciences est un éminent chercheur.
5. Le *doyen* des politiciens a une longue carrière dans la vie publique.
6. Quel *temps* fait-il aujourd'hui ?
7. Le passé composé, le plus que parfait, le passé antérieur, le futur antérieur de l'indicatif sont des *temps* composés.
8. Ce travail me prendra beaucoup de *temps*.
9. Le *temps* presse, Il faut agir rapidement.
10. Il *a juré* qu'il dirait la vérité.

11. J'ai horreur de l'entendre *jurer*.
12. Dans un moment de colère, il a commencé à *jurer* et à blasphémer.
13. Les brebis connaissent la *voix* du berger.
14. Il s'est permis d'élever la *voix* en ma présence.
15. Dans la langue grecque, les verbes ont une *voix* moyenne.
16. J'ai mis ces papiers sur mon *bureau*.
17. Le chef a rangé le dossier dans le tiroir de son *bureau*.
18. Il marchait de long en large dans son *bureau*.
19. Le directeur vous attend dans son *bureau*.
20. La chute des *feuilles* commence en automne.
21. Il a pris une *feuille* de papier à lettres et s'est installé devant son bureau.
22. Cette équipe a gagné par trois *buts* à deux.
23. Le village était un de mes *buts* de promenade.
24. Aller à son *but* par des voies détournées.
25. Cet ivrogne fait de nombreuses *stations* chez les marchands de vin.
26. Je descends à la prochaine *station*.
27. De nos jours, de nombreux étudiants suivent des *cours* en ligne pour leur formation.
28. Le *cours* de la Loire s'étend sur un millier de kilomètres.
29. Les cours reprendront le mois prochain.
30. Le *concert* sur la place de la République a été annulé en raison du mauvais temps.
31. Le couple vivait en parfait *concert*, prenant des décisions ensemble.
32. Les gouvernements travaillent de *concert* pour lutter contre le changement climatique.

41. Lisez correctement le poème et traduisez-le pour comprendre les homonymes:

Il était une *fois*
Une marchande de *foie*
Qui vendait du *foie*
Dans la ville de *Foix*...
Elle se dit ma *foi*,
C'est la première *fois*

Et la dernière fois
Que je vends du foie,
Dans la ville de Foix.

42. Connaissez-vous les sept merveilles du monde ? Lisez correctement et analysez-les phonétiquement.

Aujourd'hui certains pensent que les sept merveilles du monde sont :

Pouvoir, voir, écouter, toucher, goûter, sentir, rire et aimer.

Et maintenant voici la liste canonique des sept merveilles du monde antique :

1. La pyramide de Khéops à Memphis¹ [memfis] en Egypte. C'est la plus ancienne des sept Merveilles du monde, mais c'est aussi la seule merveille à avoir survécu aujourd'hui.
2. Les jardins suspendus de Babylone (dans l'Irak actuel).
3. La statue chryséléphantine² de Zeus à Olympie.
4. Le temple d'Artémis³ à Ephèse (en Ionie, Turquie actuelle)
5. Le tombeau de Mausole⁴ à Halicarnasse. (en Asie mineure, en Turquie actuelle)
6. Le colosse⁵ de Rhodes⁶.
7. Le phare d'Alexandrie (en Egypte)

Notes

1. **Memphis** - Gizeh aujourd'hui, ville égyptienne située sur la rive ouest du Nil près du Caire.
2. **chryséléphantin, e** - sculpteur employant simultanément l'or et l'ivoire (Antiquité grecque surtout).
3. **Artémis** - déesse grecque antique que les Romains identifièrent à Diane ; fille de Zeus et de Lété, un titanide. Sœur jumelle d'Apollon, elle est la déesse de la nature sauvage et de la chasse. Homère l'appelle "dame des fauves" ou "souveraine des animaux".
4. **Mausole**, gouverneur perse de Carie mort en 353 av. J.-C.
5. **colosse** - 1. statue d'une grandeur extraordinaire. 2. homme, animal de haute et forte stature, d'une grande force apparente = géant
6. **Rhodes** [rodès], île grecque.

43. Lisez correctement les adjectifs de périodicité en français et apprenez-les par cœur :

1. chaque jour	→	quotidien
2. chaque semaine	→	hebdomadaire
3. chaque mois	→	mensuel
4. tous les deux mois	→	bimensuel
5. tous les trois mois	→	trimestriel
6. tous les six mois	→	semestriel
7. chaque année	→	annuelle
8. deux fois par an	→	bisannuel
9. une fois tous les deux ans	→	biennal
10. tous les cinq ans	→	quinquennal
11. tous les cent ans	→	séculaire

44. Lisez correctement l'anecdote et traduisez-la en faisant attention au jeu de mots avec « sans » et « cent », (je) « dis » et « dix »

Anecdote

- Allo. La police !
- Oui.
- Des voleurs m'ont attaqué.
- Combien de voleurs ?
- Sept.
- Tu dis ?
- Je dis sept.
- Dix-sept ?
- Mais non ; sans dix ; sept !
- Cent dix-sept ?
- Mais non, sept sans dix.
- Comment, sept cent dix ?
- Mais non, sept, sans dix, sept !
- C'est trop. Sept cent dix-sept voleurs.
- Non ! non ! Je dis : sept, sans dix, sept
- Oh-là-là ! Dix-sept cent dix-sept voleurs !
- Au revoir.

45. Lisez correctement ces expressions latines souvent utilisées en français :

1. **Ad hoc** : destiné à l'usage qu'on veut en faire
2. **A fortiori** : à plus forte raison
3. **Alea jacta est** : Le sort en est jeté. Cette phrase s'emploie quand on prend une décision hardie et importante, après avoir longtemps hésité.
4. **Alter ego** : Un autre moi-même. Personne de confiance qu'on peut charger de tout à sa place
5. **Alma mater** : Mère nourricière. Souvent employée par les poètes latins pour désigner la patrie et de nos jours pour désigner l'université où l'on a fait ses études
6. **A priori** : En se fondant sur des données admises avant toute expérience
7. **A posteriori** : En se fondant sur des données de l'expérience
8. **Ars longa, vita brevis** : L'art est long, la vie est courte.
9. **Asinus asinum fricat** (l'âne frotte l'âne) : Se dit de deux personnes qui s'adressent mutuellement des éloges outrés
10. **Carpe diem** : Profite de l'instant, la vie est courte.
11. **C.V. (curriculum vitae)** : ensemble des indications relatives aux activités d'une personne (état civil, formation, activités passées)
12. **Bis dat, quo cito dat** : Celui-là donne deux fois, qui donne vite
13. **Dura lex sed lex** : La loi est dure, mais c'est la loi.
14. **Etc.** : [etsetera] vient du latin « et cetera / et caetera » = « et les autres choses », « et le reste »
15. **Ex nihilo** : en partant de rien
16. **Idem, id.** : le même
17. **Illico** : immédiatement
18. **In vino veritas** : La vérité est dans le vin.
19. **In vitro** : En milieu artificiel, en laboratoire
20. **Ipso facto** : par voie de conséquence
21. **Lapsus** : emploi involontaire d'un mot pour un autre
22. **Modus vivendi** : manière de vivre.
23. **Mordicus** : Obstinement, sans démordre.
24. **O tempora ! o mores !** Ô temps, ô mœurs ! Exclamation par laquelle Cicéron s'élève contre la perversité des hommes de son temps.

25. **Persona (non) grata** : Personne bienvenue (ou non) dans un milieu particulier
26. **Quasi** : Presque, pour ainsi dire
27. **Quiproquo** : méprise qui fait qu'on prend une personne ou une chose pour une autre
28. **Sui generis** : qui n'appartient qu'à son espèce
29. **Sine qua non** : Condition indispensable
30. **Sine die** : sans fixer de date pour une autre réunion
31. **Vox populi** : l'opinion du plus grand nombre

46. Lisez correctement les sigles couramment utilisés en français:

1. ADN	→	acide désoxyribonucléique (ᄁᄁᄁ)
2. AFP	→	agence France-Presse
3. API	→	alphabet phonétique international
4. AUF	→	Agence universitaire de la francophonie
5. AVC	→	accident vasculaire cérébral (ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ)
6. BD	→	bande dessinée
7. BFM	→	Banque Française Mutualiste
8. BFM TV	→	chaîne de télévision française d'information nationale en continu
9. BnF	→	Bibliothèque nationale de France
10. BNP	→	Banque nationale de Paris
11. CA	→	Crédit Agricole (banque)
12. CDD	→	Contrat à durée déterminée
13. CDI	→	Contrat à durée indéterminée
14. CM	→	centimètre
15. CEI	→	Communauté des Etats indépendants créée en 1991 par onze pays de l'ex-URSS.
16. CD	→	(compact disc) disque compact
17. CD-Rom	→	[sederɔm] (compact disc read only memory) disque compact à mémoire morte
18. CIJ	→	Cour international de Justice
19. CNA	→	centre national des arts

20. CNN	→	(Cable News Network) Société de médias / d'actualités / une chaîne de télévision d'information en continu
21. CNRS	→	Centre National de la Recherche scientifique
22. D.E.A.	→	diplôme d'études approfondies
23. D.E.U.G.	→	diplôme d'études universitaires générales
24. ENA	→	école nationale d'administration
25. FB	→	(face book) le livre des visages
26. Fnac	→	fédération nationale d'achats des cadres : une chaîne de magasins française spécialisée dans la distribution de produits culturels et électroniques
27. HLM	→	habitation à loyer modéré
28. IQ	→	(intelligence quotient) quotient [kɔsjɑ̃] intellectuel (իմտելեկտի գործակից)
29. IT	→	(Information Technology) Les technologies de l'information
30. INSEE	→	Institut national de la statistique et des études économiques
31. JO	→	Jeux Olympiques

47. Même consigne :

1. M., MM.	→	monsieur, messieurs
2. Mme, Mmes	→	madame, mesdames
3. M ^{lle} , M ^{lle} s	→	mademoiselle, mesdemoiselles
4. OMS	→	Organisation mondiale de la Santé
5. ONG	→	Organisation non gouvernementale
6. ONU	→	Organisation des Nations Unies
7. OTAN	→	Organisation du Traité de l'Atlantique Nord
8. PDF	→	(Portable Document Format) Format de document portable
9. P.-D.G.	→	président-directeur général
10. PJ, p.j.	→	pièce jointe
11. PNB	→	produit national brut

12. QCM	→	questions à choix multiples
13. RFI	→	Radio France internationale
14. R.S.V.P.	→	Répondez s'il vous plaît
15. RTL	→	Radio Télévision Luxembourg
16. S	→	Sud
17. SDF	→	sans domicile fixe
18. SIDA ou sida	→	Syndrome d'Immunodéficience Acquisée (ՉԻԱՀ, Սուլիդ)
19. SNCF	→	Société Nationale des Chemins de fer Français
20. S.O.S.	→	(Save our Soul) <i>Sauvez</i> nos âmes
21. S.V.P.	→	s'il vous plaît
22. T.G.V.	→	train à grande vitesse
23. TNT	→	télévision numérique hertzienne ou terrestre
24. T.V.A.	→	taxe sur la valeur ajoutée
25. TVC	→	1) télévision par câble, 2) taux de variation de chômage
26. UE	→	Union européenne
27. UEFA	→	Union des associations européennes de football
28. UGAB	→	Union Générale Arménienne de Bienfaisance
29. UNESCO	→	(United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation) Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture
30. UNICEF	→	(United Nations of International Children's Emergency Fund) Fonds des Nations Unies pour l'enfance
31. URSS	→	Union des républiques socialistes soviétiques
32. USA	→	(United States of America) Etats-Unis d'Amérique
33. VTT	→	véhicule tout terrain, vélo tout terrain
34. WWW	→	(Worde Wile Web), la toile, système hypermédia permettant d'accéder aux ressources du réseau internet

48. Lisez les abréviations couramment utilisées sur l'internet en français :

à tte	→	à tout à l'heure	a⁺	→	à plus tard
CV	→	ça va ?	CC	→	coucou (bonjour)
stp	→	s'il te plaît	svp	→	s'il vous plaît
dr	→	de rien	mrc	→	merci
bjr	→	bonjour	slt	→	salut
dsl	→	désolé	rdv, RDV	→	rendez-vous
pq	→	pourquoi	d'acc	→	d'accord
ajd	→	aujourd'hui	bcp	→	beaucoup
mdr	→	mort de rire	tqt	→	t'inquiète
av. J.-C.	→	avant Jésus Christ	dac	→	d'accord
apr. J.C.	→	après Jésus-Christ	p't-êt'	→	peut-être
bsr	→	bonsoir			

49. Lisez correctement les mots coupés ou les mots qui ont subi une apocope :

1. **un ado** → un adolescent
2. **le bac** → le baccalauréat
3. **le ciné** → le cinéma
4. **la démo** → la démonstration
5. **un dico** → un dictionnaire
6. **un doc** → un docteur, un document, une documentation
7. **une expo** → une exposition
8. **la fac** → la faculté
9. **le frigo** → le réfrigérateur, frigidaire
10. **la géo** → la géographie
11. **la gym** → la gymnastique
12. **une info** → une information
13. **un labo** → un laboratoire
14. **la manif** → la manifestation
15. **un micro** → un microphone
16. **un ordi** → un ordinateur
17. **la philo** → la philosophie
18. **une photo** → une photographie

19. **une prépa** → une préparation (les classes préparatoires)
20. **un prof** → un professeur
21. **un resto** → un restaurant
22. **la télé** → la télévision
23. **un vélo** → un vélodrome

50. Amusez-vous à répéter de plus en plus vite les phrases suivantes :

Rappel : Le virelangue (շուտաւերտիկ) est une phrase ou séquence de mots à caractère ludique, contenant des syllabes phonétiquement proches que l'on doit prononcer très vite sans se tromper.

1. Didon dîna, dit-on, du dos d'un dodu dindon.
2. Les chaussettes de l'archiduchesse sont-elles sèches ? Archi Sèches.
3. Si six scient six saucisses à six sous, six cent six scies scient six cent six saucisses à six cent six sous.
4. Gros rats gris grisonnants grignotaient trente-trois grains d'orge.
5. Riri rat rare enragé rit aux souris et sourira aux rats rouges.
6. Un chasseur sachant chasser sait chasser sans ses chiens de chasse.
7. Si mon tonton tond ton tonton, ton tonton tondu sera.
8. Seize chaises sèchent.
9. Douze douches douces.
10. Fruits frais, fruits frits, fruits cuits, fruits crus.
11. Tata, ton tarte tatin tenta Tonton ; Tonton tâta ta tarte tatin, Tata.
12. As-tu vu le ver vert allant vers le verre en verre vert ?
13. Si six scies scient Sissi, Sissi est sciée !

51. Lisez correctement quelques anglicismes couramment utilisés en français :

box-office [bɔksɔfis]	guichet
challenge [ʃalɑ̃ʒ], [tʃalendʒ]	un défi ou une difficulté
come-back [kɔmbak]	retour, renaissance
deadline [dedlain]	la date limite
e-mail [imɛl]	courriel
feedback [fidbak]	le retour d'information
feeling [filiŋ]	intuition
hifi ou hi-fi [ifi]	haute fidélité (high fidelity)

job [dʒɔb]	un emploi
leader [lidɜr]	un chef, un dirigeant
marketing [marketiŋ]	les activités de vente
manager [manadʒɜr]	ou
manager [manadʒɜr, manadʒɜr]	dirigeant(e) d'une entreprise
shopping [ʃɒpiŋ]	acheter des articles
smartphone [smɑrtfɒn]	un téléphone intelligent
start-up [startɒp]	entreprise à potentiel de croissance
weekend [wikɛnd]	congé de fin de semaine

52. Lisez correctement les idiotismes (բառակապակցություն), expressions idiomatiques, et leurs significations.

- Appuyer sur le champignon** accélérer
- Avoir le bras long** avoir de l'influence
- Avoir le cœur sur la main** être généreux
- Casser sa pipe** décéder
- Chercher une aiguille dans une botte de foin** chercher qqch de difficile à trouver
- Être au bout du rouleau** être épuisé
- Être une tête de pioche (քննիկ)** être extrêmement têtu
- Faire la pluie et le beau temps** avoir le contrôle sur tout, être tout puissant
- Jeter l'éponge** abandonner
- Mettre de l'eau dans son vin** tempérer ses exigences
- On ne peut être à la fois au four et au moulin** on ne saurait faire plusieurs choses en même temps
- Revenons à nos moutons.** en revenir au sujet initial, reprendre le fil du discours interrompu
- Tomber dans les pommes** s'évanouir

53. Lisez correctement les proverbes français. Trouver leur équivalent arménien si possible. Analysez phonétiquement les mots en italique.

1. Paris *appartient* à ceux qui se lèvent tôt.
2. A chaque jour suffit sa *peine*.
3. *Chacun* voit midi à sa porte.
4. Tel père, tel *fil*s.
5. La *nu*it porte conseil.
6. Il n'y a pas de *fumée* sans *feu*.
7. Il est facile de nager quand on vous *tient* le menton.
8. L'habit ne fait pas le *moine*.
9. Qui ne tente *rien* n'a rien.
10. Qui couche avec des *chiens* se lèvent avec des puces.
11. *Mieux* vaut prévenir que guérir.
12. Les *absents* ont toujours tort.
13. On ne fait pas d'omelettes sans casser d'*œufs*.
14. Il ne faut pas jeter le bébé avec l'eau du *bain*.
15. Jeu de main, jeu de *vilain*.
16. Ce sont les tonneaux vides qui font le plus de *bruit*.
17. Pluie du matin n'arrête pas le *pèlerin*.
18. On n'apprend pas à un *vieux* singe à faire des *grimaces*.

54. Même consigne :

1. Il faut prendre le *taureau* par les cornes.
2. Il n'y a pas de *grenouille* qui ne trouve son crapaud.
3. Faute avouée est à *moitié* pardonnée.
4. Il ne faut pas *juger* de l'arbre par l'écorce
5. Comment on fait son lit on se *couche*.
6. Le *mieux* est l'*ennemi* du bien.
7. Mieux vaut *tard* que jamais.
8. *Chacun* pour soi, et Dieu pour tous.
9. Dis-moi *ce que* tu lis, et je te dirai ce que tu es.
10. C'est dans le *besoin* qu'on reconnaît ses vrais amis.
11. La *patience* est amère, mais son fruit est doux.

12. Qui se nourrit d'attente risque de mourir de *faim*...
13. Qui dit un *mensonge* en dit cent.
14. Si les chats gardent les *chèvres*, qui attrapera les souris ?
15. *Pluie* du matin n'arrête pas le *pèlerin*.
16. On ne change pas une équipe qui *gagne*.
17. Quand on parle du loup, on en voit la *queue*.

55. Lisez l'extrait du roman de Gorges Perec *La Disparition* et analysez phonétiquement les mots en italique.

Rappel : Georges Perec a réalisé un exploit en écrivant un roman sans jamais employer la voyelle la plus fréquente du français : « e ». Ce jeu littéraire s'appelle « lipogramme ».

Essayez d'écrire quelques lignes sans employer « e » ou « a » !

Anton Voyl n'arrivait pas à dormir. Il alluma. Son Jaz marquait *minuit* vingt. Il poussa un profond soupir, s'assit dans son lit, *s'appuyant* sur son polochon. Il prit un roman, il l'ouvrit, il lut ; mais il n'y saisissait qu'un *imbroglio* confus, il butait à tout instant sur un mot dont il *ignorait* la *signification*. Il abandonna son roman sur son lit. Il alla à son lavabo ; il *mouilla* un gant qu'il passa sur son front, sur son cou. Son *pouls* battait trop fort. Il avait chaud. Il ouvrit son *vasistas*, scruta la nuit. Il faisait doux. Un bruit *indistinct* montait du faubourg. Un *carillon*, plus lourd qu'un *glas*, plus sourd qu'un *tocsin*, plus profond qu'un bourdon, non loin, sonna trois coups. Du canal Saint-Martin, un clapotis *plaintif* signalait un chaland qui passait. Sur l'abattant du *vasistas*, un animal au *thorax* indigo, à l'*aiguillon* safran, ni un cafard, ni un *charançon*, mais plutôt un artisan, s'avavançait, traînant un *brin* d'alfa. Il s'approcha, voulant l'aplatir d'un coup vif, mais l'animal prit son vol, disparaissant dans la nuit avant qu'il ait pu l'*assaillir*.

56. Lisez ce texte et amusez-vous avec la prononciation des lettres « N », « M », « Q » et les mots qu'elles peuvent représenter.

J'aime la lettre "M" parce qu'on la prononce "aime". Je n'aime pas la lettre "N" parce qu'on la prononce "haine". Mon Dieu, que notre langue est riche ! J'en suis sur le "Q". (sur le cul = familier assis par terre, après une chute ; sens figuré, familier étonné, surpris, bouche bée.)

57. Lisez en prononçant les lettres suivantes selon la prononciation de l'alphabet, trouvez des mots qu'elles peuvent représenter:

B	N	BB	VQ	FMR
C	P	CC	KD	NRJ
D	Q	CD	AB	NRV
G	R	KC	PT	FAC
H	S	HT	HV	DD
K	T	PP	LN	AJT
L	V	AC	BC	DC
LV	TT	LM	DS	JV

58. Lisez correctement les phrases tirées du conte philosophique d'Antoine de Saint Exupéry *Le Petit Prince* et analysez phonétiquement les mots en italique:

1. C'est *tellement* mystérieux, le *pays* des larmes.
2. Si tu m'*apprivoises*, tu seras pour moi *unique* au monde, je serais pour toi unique au monde.
3. Si tu aimes une *fleur* qui se trouve dans une étoile, c'est doux, la nuit, de regarder le ciel. Toutes les étoiles sont *fleuries*.
4. "Qu'est-ce que *signifie* "apprivoiser" ? "C'est une chose *trop oubliée*, dit le renard. Ça signifie "*créer* des liens ..."
5. Celui que je touche, je le rends à la terre *dont il* est sorti, dit-il [le serpent]. Mais tu es pur et tu viens d'une étoile.
6. J'y *gagne*, dit le renard, à cause de la *couleur* du blé.
7. Voici mon secret. Il est très simple : on ne voit bien qu'avec le *cœur*. L'*essentiel* est invisible pour les *yeux*", lui *dit-il*.
8. Tu es *responsable* de ce que tu as apprivoisé.
9. Les enfants doivent être *indulgents* envers les grandes personnes.
10. Il faut *exiger* de chacun ce que *chacun* peut donner.

59. Lisez le poème "L'Enfant" de Victor Hugo et analysez phonétiquement les mots en italique.

Les turcs ont passé là. Tout est ruine et *deuil*.

Chio [kjo], île des vins, n'est plus qu'un sombre *écueil*,

Chio, qu'*ombrageaient* les *charmilles*,

Chio, qui dans les flots *reflétait* ses grands bois,
Ses coteaux, ses palais, et le soir quelquefois
Un *chœur* dansant de jeunes filles.

Tout est *désert*. Mais non ; seul près des murs noircis,
Un enfant aux yeux bleus, un enfant *grec*, assis,
Courbait sa tête *humiliée* ;
Il avait pour asile, il avait pour appui
Une blanche aubépine, une fleur comme lui
Dans le grand ravage oublié.

Ah ! pauvre enfant, pieds nus sur les *rocs* anguleux !
Hélas ! pour essayer les pleurs de tes yeux bleus
Comme le ciel et comme l'onde,
Pour que dans leur azur, de larmes *orageuses*,
Passe le vif *éclair* de la joie et des jeux,
Pour *relever* ta tête blonde,

Que veux-tu Bel enfant, que te faut-il donner
Pour rattacher *gaîment* et gaîment ramener
En boucles sur ta blanche *épaule*
Ces cheveux, qui du *fer* n'ont pas subi l'affront,
Et qui pleurent *épars* autour de ton beau front,
Comme les *feuilles* sur le saule ?

Qui pourrait dissiper tes chagrins *nébuleux* ?
Est-ce d'avoir ce *lys*, bleu comme tes yeux bleus,
Qui d'Iran borde le *puits* sombre ?
Ou le fruit du tuba, de cet arbre si grand,
Qu'un cheval au *galop* met, toujours en courant,
Cent ans à sortir de son ombre ?

Veux-tu, pour me sourire, un bel *oiseau* des bois,
Qui chante avec un chant plus doux que le *hautbois*,
Plus éclatant que les *cymbales* ?

Que veux-tu ? fleur, beau fruit, ou l'oiseau *merveilleux* ?

- Ami, dit l'enfant grec, dit l'enfant aux yeux bleus,
Je *veux* de la poudre et des balles.

60. Lisez le poème « *Des verbes tombés dans l'oubli ?..* » de Fernand Dupuy et apprenez les cris des animaux. Faites une analyse phonétique!

Sais-tu que... Le *chien* aboie quand le cheval *hennit*
et que *beugle* le *bœuf* et meugle la vache ?
Que l'hirondelle *gazouille*, la colombe roucoule et le pinson ramage.
Que les moineaux *piaillent*, le faisan et l'oie *criaillent*
quand le *dindon* glousse.

Que la *grenouille* coasse mais le corbeau croasse et la pie jacasse.
Et que le chat comme le tigre *miaule*, l'éléphant barrit,
l'âne *braie*, mais cerf rait.
Que le mouton bêle évidemment et bourdonne l'*abeille*,
brame la biche quand le loup hurle.

Tu sais, bien sûr, tous ces cris-là mais sais-tu ?
Que si le canard *nasille*, les canards nasillardent,
que le *bouc* ou la chèvre chevrote,
que le hibou *hulule* mais que la chouette, elle, *chuinte*,
que le *paon* *braille* et que l'aigle trompette ?..

Sais-tu encore... que si la tourterelle roucoule, le ramier caracoule
et que la bécasse croule, que la perdrix cacabe, que la *cigogne* craquette
et que si le corbeau croasse, la *corneille* corbine, et que lapin glapit
quand le lièvre vagit ?

Tu sais tout cela ? Bien.

Mais sais-tu que l'*alouette* grisolle ? Tu ne le savais pas ?
Et, peut-être, ne sais-tu pas davantage que le pivert *picasse* ?
C'est excusable !

Ou que le *sanglier* grommelle, que le chameau blatère.

Tu ne sais pas non plus (peut-être) que la huppe pupule.
(Et je ne sais pas non plus si on l'appelle en Limousin la pépue parce qu'elle pupule ou parce qu'elle fait son nid avec de la chose qui pue.
Qu'importe ! Mais c'est joli : la huppe pupule !)

Et encore, sais-tu que la souris, la petite souris grise...
Devine ! la petite souris grise chicote ! Hé oui !
Avoue qu'il serait dommage d'*ignorer* que la souris chicote
et plus dommage encore de ne pas savoir, que le *geai* cajole
ou que la mésange zinzinule ! Comme la fauvette d'ailleurs !

61. Lisez attentivement le texte de Jacqueline de Romilly sur le rôle de la « parole » Analysez phonétiquement les mots en italique.

Apprendre à penser, à réfléchir, à être précis, à peser les *termes* de son discours, à échanger les *concepts*, à écouter l'autre, c'est être capable de *dialoguer*, c'est le seul *moyen d'endiguer* (կասեցնել, մեկուսացնել) la violence *effrayante* qui monte autour de nous. La parole est le rempart contre la *bestialité*. Quand on ne sait pas, quand on ne peut pas s'exprimer, quand on ne manie que de *vagues approximations*, comme beaucoup de jeunes de nos jours, quand la parole n'est pas suffisante pour être entendue, pas assez élaborée parce que la pensée est *confuse* et *embrouillée*, il ne reste que les *poings*, les coups, la violence fruste, stupide, *aveugle*.

62. Lisez correctement les cinq « vertus » de la parole selon Diogène. Faites l'analyse phonétique des mots en italique.

Selon Diogène Laërce, poète, *doxographe* et biographe du début du IIIe siècle, la rhétorique *stoïcienne* a identifié cinq "vertus" de la parole :

1. Grammaire *correcte* et bon vocabulaire ;
2. Clarté d'expression, rendant les idées facilement *compréhensibles* ;
3. *Concision*, n'employant pas plus de mots qu'il est *nécessaire* ;
4. *Pertinence* du style, adapté au sujet et *apparemment* aussi au *public* ;
5. *Distinction*, ou *excellence* artistique, et *évitement* de la vulgarité.

63. Lisez correctement les blagues suivantes et analysez phonétiquement les mots en italique :

La *maîtresse* dit à Paul :

- *Conjuge*-moi le verbe *marcher* à tous les *temps*.
- Je marche quand il fait *beau*, je marche quand il *neige*, je marche quand il *pleut*...

Logique

Toto rentre de l'école très en *colère*.

- J'en ai marre de cette école ! Je ne l'aime pas !
- Et que lui reproches-tu à cette école ? lui demande sa maman.
- Je voudrais qu'elle *soit* toute ronde !
- Ronde ? Et *pourquoi donc* ?
- Pour ne plus aller au *coin* !
- Quel est le comble pour un *électricien* ?
- De ne pas être au courant.

64. Lisez correctement les citations et analysez phonétiquement les mots en italique.

1. L'esprit qui ne lit pas *maigrit* comme le *corps* qui ne mange pas. (Victor Hugo)
2. La vie est une fleur. L'amour *en est* le *miel*. (Victor Hugo)
3. Je ne suis *rien*, je le sais, mais je compose mon rien avec un petit *morceau* de tout. (Victor Hugo)
4. Le suprême *bonheur* de la vie, c'est la *conviction* qu'on est aimé ; aimé pour soi-même, disons mieux, aimé *malgré* soi-même. (Victor Hugo)
5. La musique, c'est du *bruit* qui pense. (Victor Hugo)
6. C'est une triste chose de *songer* que la nature parle et que le genre humain n'écoute pas. (Victor Hugo)
7. Le drame de notre *temps*, c'est que la *bêtise* se soit mise à penser. (Jean Cocteau)
8. La *sagesse*, c'est d'être fou lorsque les *circonstances* en valent la *peine*... (Jean Cocteau)
9. Dans la vie on ne *regrette* que ce qu'on n'a pas fait. (Jean Cocteau)

10. Dans la vie on ne fait pas ce que l'on veut mais on est *responsable* de ce que l'on est. (Jean-Paul Sartre)
11. La *confiance* se gagne en gouttes et se perd en litres (Jean-Paul Sartre)
12. L'*enfer* c'est les autres. (Jean-Paul Sartre)
13. L'école prépare les enfants à vivre dans un monde qui n'*existe* pas. (Albert Camus)
14. Il n'y a pas si longtemps, c'étaient les mauvaises *actions* qui demandaient à être *justifiées*, aujourd'hui ce sont les bonnes. (Albert Camus)
15. Le temps qui nous reste à vivre est plus *important* que toutes les années écoulées. (Albert Camus)
16. J'ai compris que tout le *malheur* des hommes venait de ce qu'ils ne tenaient pas un *langage* clair. J'ai pris le parti alors de et d'agir clairement. (Albert Camus)
17. *Oui*, j'ai une patrie, la langue française. (Albert Camus)
18. Il y a des êtres qui justifient le monde, qui aident à vivre par leur seule *présence*. (Albert Camus)
19. On peut pardonner, mais oublier, c'est *impossible*. (Honoré de Balzac)
20. À tous les *maux* il est deux remèdes : le temps et le silence. (Alexandre Dumas)
21. En politique, mon *cher*, vous le savez comme moi, il n'y a pas d'hommes, mais des idées ; pas de *sentiments*, mais des *intérêts* ; en politique, on ne tue pas un homme : on supprime un obstacle, voilà tout. (Alexandre Dumas)
22. C'est en Arménie qu'était situé le paradis *terrestre*. C'est en Arménie que prenaient leurs sources les quatre fleuves primitifs qui arrosaient la terre... C'est en Arménie que s'est *repeuplé* le monde détruit. C'est en Arménie enfin que Noé a planté *la vigne* et essayé la puissance du vin. (Alexandre Dumas)
23. Le bonheur est souvent la seule chose que l'on puisse donner sans l'avoir et c'est en donnant qu'on l'*acquiert*. (Voltaire)

65. Même consigne :

1. La vie est une rose dont chaque pétale est une *illusion* et chaque épine une *réalité*. (Alfred de Musset)

2. Nous sommes comme des livres. La plupart des gens ne voient que notre couverture, la minorité ne lit que l'*introduction*, beaucoup de gens croient les critiques. Peu connaîtront notre *contenu*. (Emile Zola)
3. ...Elle est retrouvée, *quoi ? L'éternité...* (Arthur Rimbaud)
4. Tant que vous n'avez pas aimé un animal, une partie de votre âme sera toujours sans *éclat*, endormie. (Anatole France)
5. Plus tard il sera trop tard. Notre vie c'est *maintenant*. (Jacques Prévert)
6. Une vie ne *vaut* rien, mais rien ne vaut une vie. (André Malraux)
7. Parfois on cherche le bonheur comme on cherche ses lunettes quand on les a sur le *nez* (André Maurois).
8. Si vous avez peur d'être seul, n'*essayez* pas d'avoir *raison*. (Jules Renard)
9. La beauté du corps est un *voyageur* qui passe tandis que la beauté du cœur est un ami qui reste. (Antoine de Saint-Exupéry)
10. L'*éducation* ne se borne pas à l'enfance et à l'*adolescence*. L'*enseignement* ne se limite pas à l'école. Toute notre vie, notre milieu est notre éducation, et un éducateur à la fois sévère et *dangereux*. (Paul Valéry)
11. L'Arménie est un éclat de s : nous-même fiché dans l'*Orient*. (Sylvain Tesson)
12. Il faut savoir, coûte que coûte, garder toute sa *dignité* . (Charles Aznavour)
13. La grande leçon de la vie, c'est que parfois, ce sont les *fous* qui ont raison. (Winston Churchill)
14. Parler est un *besoin*, écouter est un art. (Goethe)
15. Il ne faut pas se *fier* aux apparences. Beaucoup de gens n'ont pas l'air aussi bête qu'ils ne le sont *réellement*. (Oscar Wilde)
16. J'adore la *ponctualité*. Je me casserais une jambe pour filer à un rendez-vous. En me pressant, ce n'est pas l'heure que je respecte, mais l'autre. (Éric-Emmanuel Schmitt)
17. L'orthographe du mot *août*, quelle merveille ! Des douze mois de l'année il est le seul qui porte un chapeau. Pour nous préserver du soleil, bien évidemment. (Bernard Pivot)
18. Tout le monde pense à *changer* le monde, mais personne ne pense à se changer lui-même. (Léon Tolstoï)

19. Il est plus facile de tromper les gens, que de les *convaincre* qu'ils ont été trompés. (Mark Twain)
20. Apprenez les règles comme un *professionnel*, pour que vous puissiez les briser comme un artiste. (Pablo Picasso)
21. Aimer, c'est devenir un monde, un monde en soi pour *quelqu'un* d'autre. (Rainer Maria Rilke)
22. En *plaisantant* on peut tout dire, même la vérité. (Sigmund Freud)
23. La *gentillesse* est la langue qu'un sourd peut entendre et qu'un *aveugle* peut voir. (Mark Twain)
24. Les yeux sont la fenêtre de votre *âme*. (William Shakespeare)
25. La véritable éducation consiste à pousser les gens à penser par eux-mêmes. (Noam Chomsky)
26. Ecrire, c'est *hurler en silence*. (Paulo Coelho)
27. Ce que nous savons est une goutte, ce que nous *ignorons* est un *océan* (Isaac Newton)
28. La *connaissance* des mots *conduit* à la connaissance des choses. (Platon)
29. L'amour est comme le *vent*, nous ne savons pas d'où il *vient*. (Honoré de Balzac)
30. Il n'est pas facile de se *taire* quand le silence est un *mensonge*. (Victor Hugo)

66. Apprenez la formule du bonheur et les termes de mathématiques !

« Les mathématiques de la vie »

La vie + les rires x l'amour – la haine = le bonheur.

Les symboles mathématiques sont :

+	plus	-	moins
±	plus ou moins	x	croix de multiplication
%	pour cent	,	virgule
÷	obélus, division	=	égale (égalent), fait (font)
:	divisé par	≠	inégalé
→	flèche vers la droite	∞	infini
≈	environ	{ }	accolades
()	parenthèses	[]	crochets
/	barre oblique		

Les opérations mathématiques sont :

addition <i>f.</i>	գումարում
soustraction <i>f.</i>	հանում
multiplication <i>f.</i>	բազմապատկում
division <i>f.</i>	բաժանում
fraction <i>f.</i>	կոտորակ
équation <i>f.</i> [ekwasjon]	հավասարում
exponentiation <i>f.</i>	աստիճանի բարձրացում
élever au carré	քառակուսի բարձրացնել
élever au cube	խորանարդ բարձրացնել
élever à la puissance <i>n</i> « <i>n</i> »	աստիճան բարձրացնել

67. Lisez et écrivez en chiffres les opérations et les fractions écrites en lettres:

1. *Dix-huit plus treize égale trente et un.*
2. *Soixante-trois plus quarante-sept égale cent dix.*
3. *Mille cinq cents plus six cents égale deux mille cent.*
4. *Seize plus cinquante-trois égale soixante-neuf.*
5. *Soixante et onze plus quarante et un égale cent douze.*
6. *Quatre-vingt-dix-sept moins trente et un égale soixante-six.*
7. *Cinquante moins vingt-huit égale vingt-deux.*
8. *Soixante-douze moins quinze égale cinquante-sept.*
9. *Deux mille moins mille deux cents égale huit cents.*
10. *Quatre-vingts moins dix-sept égale soixante-trois.*
11. *Quatre multiplié par cinq égale vingt.*
12. *Sept fois huit égale cinquante-six.*
13. *Dix multiplié par douze égale cent vingt.*
14. *Vingt multiplié par trente égale six cents.*
15. *Neuf multiplié par onze égale quatre-vingt-dix-neuf.*
16. *Dix divisé par deux égale cinq.*
17. *Vingt divisé par quatre égale cinq.*

18. Quarante-deux divisé par sept égale six.
19. Soixante divisé par cinq égale douze.
20. Cinquante divisé par dix égale cinq.
21. $\frac{1}{3}$ se lit *un tiers*.
22. $\frac{2}{5}$ se lit *deux cinquièmes*.
23. $\frac{3}{4}$ se lit *trois quarts*.
24. $\frac{5}{6}$ se lit *cinq sixièmes*.
25. $\frac{8}{10}$ se lit *huit dixièmes*.
26. Un quart plus un quart égale la moitié.
27. Trois cinquièmes plus un cinquième égale quatre cinquièmes.
28. Un tiers plus un sixième égale la moitié.
29. Cinq huitièmes plus un huitième égale trois quarts.
30. Deux septièmes plus trois septièmes égale cinq septièmes.

68. Lisez et écrivez en lettres les opérations écrites en chiffres:

$$7 + 8 = 15$$

$$16 + 20 = 36$$

$$80 + 11 = 91$$

$$14 + 79 = 93$$

$$200 + 544 = 744$$

$$24 - 9 = 15$$

$$36 - 5 = 31$$

$$42 - 9 = 33$$

$$95 - 21 = 74$$

$$180 - 58 = 122$$

$$13 \times 3 = 39$$

$$11 \times 25 = 275$$

$$9 \times 113 = 1017$$

$$22 \times 83 = 1826$$

$$72 \times 6 = 432$$

56 : 8 = 7

128 : 4 = 32

576 : 12 = 48

1395 : 15 = 93

658 : 14 = 47

69. Lisez et écrivez en lettres les chiffres suivants :

3, 141 592 653

52,75 %

110 %

38, 45

169,20

80, 55

200 %

1, 537

81,69

100,49

70. Lisez correctement les noms, les dates de naissance et de mort, les œuvres principales de quelques auteurs célèbres :

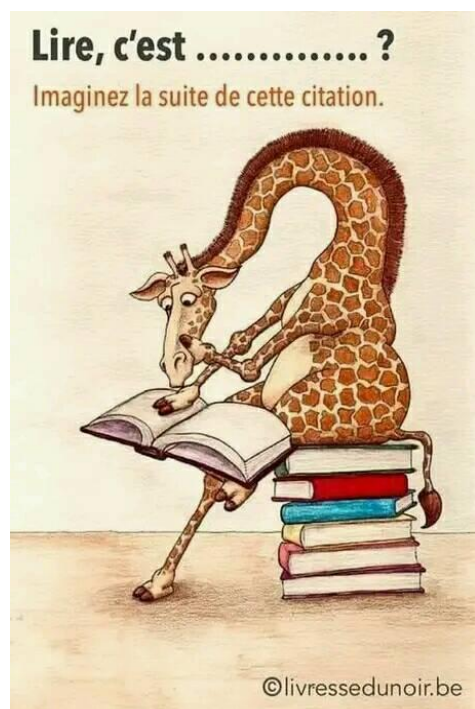
AUTEUR	DATE	ORIGINE	OEUVRES
Honoré de Balzac [balzak]	1799-1850	écrivain français	Illusions perdues, La peau de chagrin, Le Père Goriot, Eugénie Grandet, La femme de trente ans
Jorge Luis Borges [bɔʁxɛs] [bɔʁʒ]	1799-1850	écrivain argentin	Fictions, Le livre de sable, Labyrinthes
Georges Gordon Byron [bajʁɔ̃] [biʁɔ̃]	1788-1824	poète britannique	Pèlerinage de Childe Harold, Manfred, Don Juan

Albert Camus [kamy]	1913-1960	écrivain français, prix Nobel	Noces, L'Etranger, Le mythe de Sisyphe, La Peste, La chute, Caligula, Les Justes
Agatha Christie [krsti]	1890-1976	Femme de lettres britannique	Dix petits Nègres, Le Crime de l'Orient-Express
Javier Marias [marias]	1951- 2022	écrivain espagnol	Ton visage demain, l'Homme sentimental, Un cœur si blanc, Comme les amours, Si rude soit le début
Charles Dickens [dikens]	1812-1870	écrivain britannique	David Copperfield, Olivier Twist, Les aventures de M. Pickwick, Contes de Noël
Gustave Flaubert [flobɛʁ]	1821-1880	romancier français	Madame Bovary, Salambô, Éducation sentimentale, Dictionnaire des idées reçues
Johann Wolfgang von Goethe [gøt]	1749-1832	écrivain allemand	Souffrances du jeune Werther, Faust
Ernest Hemingway [ˈemɪŋwɛ]	1899-1961	écrivain américain	Adieu aux armes, Pour qui sonne le glas, Le Vieil homme et la mer
Victor Hugo [ygo]	1802-1885	écrivain français	Cromwell, Hernani, Notre-Dame de Paris, l'Homme qui rit, les Travailleurs de la mer, Les Misérables, les Contemplations
James Joyce [ʒɔis]	1882-1941	romancier et poète irlandais	Gens de Dublin, Dedalus, portrait de l'artiste jeune par lui-même, Ulysse, La Veillée de Finnegan

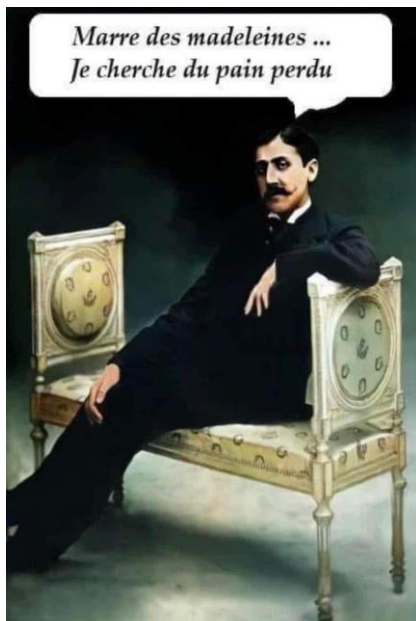
Franz Kafka [kafka]	1883-1924	écrivain tchèque d'expression allemande	La Métamorphose, Le Procès, Amérique, le Château
Marc Levy [levi]	Né en 1961	romancier français	Et si c'était vrai, Où es-tu ? La Prochaine fois, Mes amis mes amours
Haruki Murakami [murakami]	Né en 1949	écrivain japonais	La Ballade de l'impossible, 1Q84, Kafka sur le rivage, Chroniques de l'oiseau à ressort, Des hommes sans femmes
Gabriel Garcia Marquez [markes]	1927-2014	écrivain colombien, prix Nobel	Cent ans de solitude, Chronique d'une mort annoncée, L'Amour aux temps du choléra, De l'amour et autres démons
Grigor Narekatsi Grégoire de Narek [narekac'i]	945-1003 ou 951-1010	poète arménien	Livre de Lamentation (traduit en français en 2000 par Annie et Jean-Pierre Mahé), Chants lyriques
Marcel Proust [prust]	1871-1922	écrivain français	Pastiches et mélanges, A la recherche du temps perdu : Du côté de chez Swann, À l'ombre des jeunes filles en fleurs, le Côté de Guermantes
William Shakespeare [ʃeikspiər]	1546-1616	écrivain, dramaturge, poète anglais	Henri VI, Richard III, Beaucoup de bruit pour rien, Jules César, Hamlet, Tout est bien qui finit bien, Roméo et Juliette, Othello, Macbeth, Le Roi Lear

Mark Twain [twein]	1835-1910	écrivain américain	Les aventures de Tom Sawyer, Les aventures de Huckleberry Finn, La Célèbre Grenouille sauteuse du comté de Calaveras
Virginia Woolf [wulf]	1882-1941	romancière britannique	La Traversée des apparences, La Nuit et le Jour, Une chambre à soi, Mrs. Dalloway, La Promenade au phare, Les Vagues

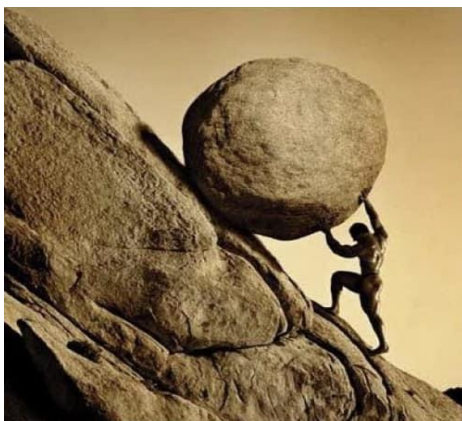
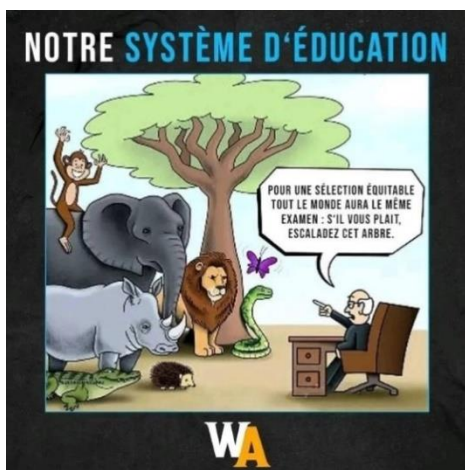
71. Imaginez la suite de cette citation.

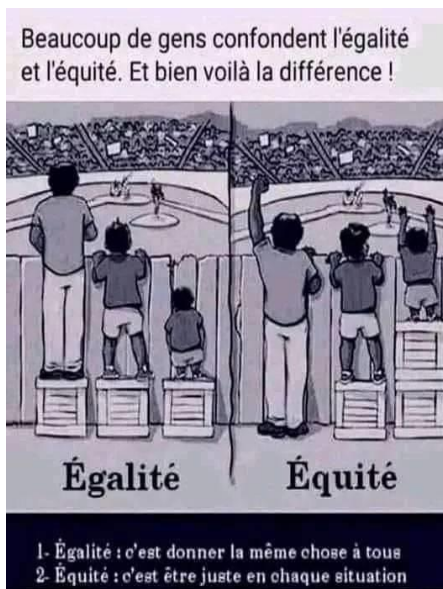
72. Amusez-vous en lisant les bandes dessinées et commentez-les.
Faites une analyse phonétique.

Les Dieux avaient condamné Sisyphe à rouler sans cesse un rocher jusqu'au sommet d'une montagne d'où la pierre retombait par son propre poids. Ils avaient pensé avec quelque raison qu'il n'est pas de punition plus terrible que le travail inutile et sans espoir. (Albert Camus, Le mythe de Sisyphe)

73. Amusez-vous un peu ! Cherchez des erreurs sur l'un des tableaux !

LES CONSONNES

		
[v]	v w	voiture - livre - avant wagon - Edwige
[s]	s, ss c, ç t sc	savon - son - dessous citron - ceci - leçon attention - patience scie - sciences
[z]	z s	zèbre - zéro - seize maison - cousin - raisin
[ʃ]	ch sh	chien - chez - chaque short - shampoing
[ʒ]	j g(e), g(i)	jupe - jamais - jour pigeon - rouge - cage girafe - bougie - gilet

<http://lesmotsdelibye.com>

LES CONSONNES

		
[l]	l ll	lapin - lune - le - la colle - village - ballon
[r]	r rr	rose - mer - parfois arrière - terre - beurre
[m]	m mm	chemin - même - moi pomme - comment
[n]	n nn	banane - non - nuage bonnet - bonne - année
[ɲ]	gn ni	montagne - champignon panier -
[ŋ]	ing	parking

<http://lesmotsdelibye.com>

LES SEMI-VOYELLES

		
[o]	o ô au, eau	vélo - moto - trop hôpital jaune - château
[ɔ]	o, au	école - comme - Paul
[ɑ]	an, am en, em	maman - dans - jambe cent - dent - temps
[ɔ̃]	on, om	rond - mon - nombre
[ɛ̃]	in, im ein ain	lapin - cinq - timbre plein - peinture main - maintenant
[œ̃]	un, um	lundi - un - parfum
[wa]	oi, ôi	roi - pourquoi - boîte

<http://lesmotsdelibye.com>

LES CONSONNES

		
[p]	p, pp	papa - pour - apprendre
[b]	b	robe - bien - beaucoup
[t]	t, tt	tard - toi - botte
[d]	d, dd	doigt - dans - addition
[k]	c, cc qu, q k ch	crocodile - car - accord requin - quand - coq kangourou - kiwi chorale - chœur
[g]	g, gu	gare - grand - bague
[f]	f, ff ph	fée - fin - coffre éléphant - phoque

<http://lesmotsdelibye.com>

LES VOYELLES

		
[i]	i y	ile - pie - ami Yves - il y a - pyjama
[a]	a, à, â	arbre - à - Pâques
[e]	é er, ez	thé - élève - fermé fermer - nez
[ɛ]	è, ê et ett, elle, err ai, âi, ei	élève - lèvres - tête fouet - jouet assiette - belle terre lait - maître - neige
[ə]	e	cheval - me - cheveux
[ø]	eu	heureux - joyeux
[œ]	œu, eu	cœur - œuf - neuf

<http://www.lesvowels.com>

LES SEMI-VOYELLES

		
	y ill	crayon - joyeux fille - quille
[j]	ail - aill eil - eill euil - euill ouil - ouill	épouvantail - paille soleil - abeille écureuil - feuille fenouil - grenouille
[ɥ]	ui	lui - bruit - nuit
[u]	ou	souris - loup - toujours
[y]	u, û	cube - sur - mûre

<http://www.lesvowels.com>

UNIVERSITE D'ETAT D'EREVAN

ROSA MELIKSETIAN

MANUEL MÉTHODIQUE DE PRONONCIATION FRANÇAISE

Համակարգչային ձևավորումը՝ Կ. Չալաբյանի
Կազմի ձևավորումը՝ Ա. Պատվականյանի
Հրատ. սրբագրումը՝ Ա. Հովակիմյանի

Հեղինակը հաստատում է, որ ծանոթ է «ԵՊՀ գրահրատարակչական քաղաքականությանը», և գրքում առկա փաստերը, դիրքորոշումները, կարծիքները շարադրված են հեղինակային իրավունքի և էթիկայի միջազգայնորեն ընդունված սկզբունքների պահպանմամբ:

Ստորագրված է տպագրության՝ 14.05.2024:
Չափսը՝ 60x84 ¹/₁₆: Տպ. մամուլը՝ 9.5:
Տպաքանակը՝ 100:

ԵՊՀ հրատարակչություն
ք. Երևան, 0025, Ալեք Մանուկյան 1
www.publishing.ysu.am